

**ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА
НАБЛЮДЕНИЕ НА
ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПИРО
НА ОБЩИНА ДОЛНА
МИТРОПОЛИЯ**

ПРЕЗ 2023 Г.

СЪДЪРЖАНИЕ

СЪДЪРЖАНИЕ.....	2
ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ.....	3
I. ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ОБЩНСКИЯ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ (ОПР) И В ЧАСТНОСТ ПРОМЕНЕТЕ В СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ УСЛОВИЯ В ОБЩИНАТА.....	7
II. ПОСТИГНАТ НАПРЕДЪК ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ ОТ ОПР ВЪЗ ОСНОВА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ.....	49
III. ПРЕДПРИЕТИ ДЕЙСТВИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА.....	59
IV. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТИ, ДОПРИНАСЯЩИ ЗА ПОСТИГАНЕТО НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ОБЩНСКИЯТ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ И НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ.....	62
V. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ НАБЛЮДЕНИЕТО.....	104
VI. ПРИЛОЖЕНИЯ.....	105

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

Планът за интегрирано развитие на община Долна Митрополия (ПИРО) е основополагащ стратегически документ и основен инструмент за управлението на Общината за периода 2021-2027г.

ПИРО определя средносрочните цели и приоритети за устойчиво развитие на община Долна Митрополия и връзките ѝ с други общини в съответствие с Интегрираната териториална стратегия за развитие на Северозападен регион за планиране от ниво 2 и Общия устройствен план на общината.

ПИРО на община Долна Митрополия е разработен за 7 години и е с времеви хоризонт 2021-2027г.

Проекта на Планът за интегрирано развитие на община Долна Митрополия 2021 – 2027 година е приет с Решение № 311 от 31.03.2021 г. на Общински съвет Долна Митрополия.

ПИРО е изработен за цялата територия на община Долна Митрополия, като са определени зони за прилагане на интегриран подход за удовлетворяване на идентифицираните нужди и за подкрепа на идентифицираните потенциали за развитие, както и възможностите за коопериране със съседни общини.

ПИРО на община Долна Митрополия е разработен в съответствие с изискването за прилагане на интегриран подход на развитие – подход на тясна координация на различните публични политики на базата на местните специфики.

ПИРО като стратегически документ обвързва сравнителните предимства и потенциали за развитие на местно ниво с ясно дефинирана визия, цели и приоритети за развитие, чиято реализация ще доведе до осигуряване на по-висок жизнен стандарт на хората в общината и устойчиво развитие на територията.

ПИРО е разработен в съответствие с нормативните изисквания на Методическите указания за разработване и прилагане на Планове за интегрирано развитие на община на Министерството на регионалното развитие и благоустройството и е съобразен с действащата нормативна уредба на национално, регионално и местно ниво.

В допълнение ПИРО е разработен и в съответствие с целите на кохезионната политика на ЕС за периода 2021-2027 г. и допринася в максимална степен постигането на цел 5 на политиката, а именно „Европа по-близо до гражданите чрез насърчаване на устойчивото и интегрирано развитие на градските, селските и крайбрежните райони и на местните инициативи“.

ПИРО е съобразен и със специфичните условия, ред и изисквания за прилагане на нормативните документи, свързани с местното самоуправление, териториалното устройство, опазването на околната среда, кадастъра и имотния регистър за територията на община Долна Митрополия.

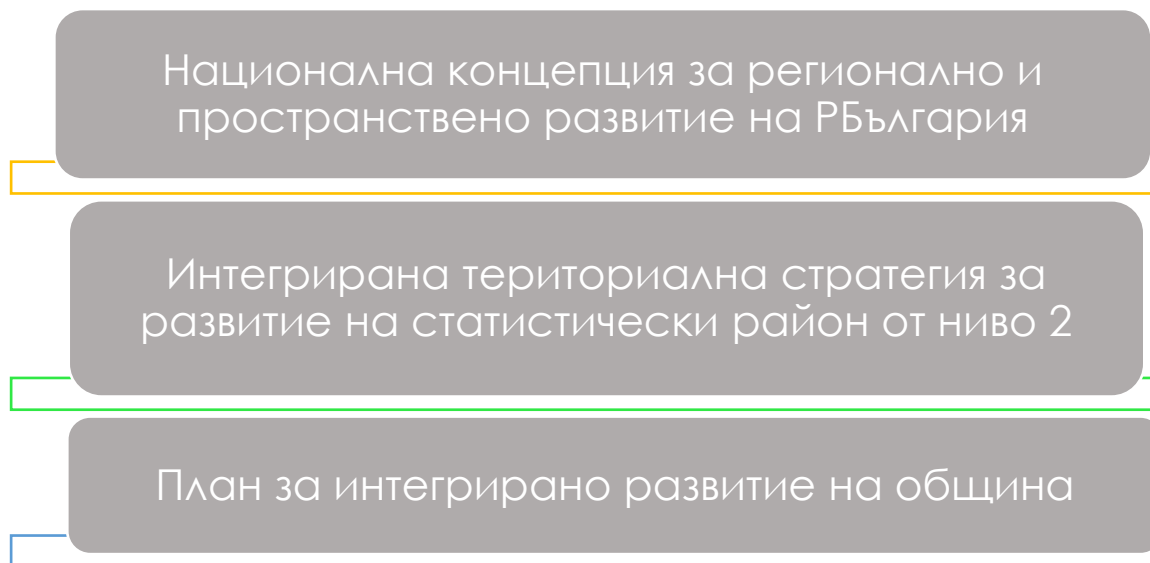
Изпълнението на ПИРО се отчита чрез годишни доклади за наблюдението на изпълнението на Плана за интегрирано развитие, съгласно разпоредбите на чл. 72, ал. 2 от ППЗРР, на основата на данните от системата за наблюдение и оценка на плана за развитие.

Наблюдението и оценката на изпълнението на ПИРО се извършват за постигане на ефективност и ефикасност на стратегическото планиране, програмирането,

управлението и ресурсното осигуряване на регионалното развитие. От своя страна, резултатите от наблюдението и оценката на изпълнението на Плана за интегрирано развитие и на регионалните планове за развитие служат като основа за наблюдението и оценка на интегрирани териториални стратегии за развитие на регионите от ниво 2.

Съгласно ЗРР, ПИРО е част от системата от документи за стратегическо планиране на регионалното и пространствено развитие.

Фигура 1. Система от документи за стратегическо планиране на регионалното и пространствено развитие, съгласно ЗРР

Предмет на наблюдение е изпълнението на целите и приоритетите за местно развитие, съгласно определени физически и финансови индикатори, организацията и методите на изпълнение, прилагани от органите за управление, както и мерките за осигуряване на информация и публичност за резултатите от изпълнението на документите.

Съгласно чл. 70 от ППЗРР орган за наблюдение на Плана за интегрирано развитие е Общинският съвет. В процеса на наблюдение на изпълнението на ПИРО, Общински съвет – Долна Митрополия осигурява участието на заинтересованите органи, организации, физически и юридически лица, при спазване на принципа за партньорство, публичност и прозрачност при изпълнението на Плана за интегрирано развитие. Кметът на общината организира наблюдението на изпълнението на ПИРО, като за резултатите от наблюдението на изпълнението на стратегическия документ се разработва годишен доклад.

Чрез мониторинга се цели да се предостави на компетентните местни органи (Общински съвет – Долна Митрополия, Кмета на общината, служителите от общинска администрация), както и на всички заинтересовани страни (социално-икономическите партньори и структури на гражданското общество), ранна информация за напредъка, или липсата на напредъка, по заложените цели и резултати. Основната цел е да се идентифицират отклоненията или проблемите при изпълнението на поставените задачи, като по този начин се подобри осъществяването на плана/политиката и се

улесни/подобри по-нататъшното развитие на процеса на реализация. В резултат на осъществяването на мониторинг могат да се направят своевременни промени в начина на изпълнение на политиките.

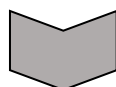
Правната рамка на процеса по мониторинг, контрол и оценка на изпълнението на Плана за интегрирано развитие се съдържа в Закона за регионалното развитие (ЗРР) и Правилника за неговото прилагане (ППЗРР).

Съгласно чл. 23 от ЗРР, Кметът на общината:

- организира изработването на плана за интегрирано развитие на общината и го внася за обсъждане и приемане от общинския съвет;
- ръководи, организира и контролира дейността по изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината;
- представя годишен доклад за наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината за одобряване от общинския съвет;
- осигурява публичност и прозрачност на плана за интегрирано развитие на общината, както и на действията по реализацията му.

Фигура 2. Система от свързаност на участниците в изготвянето и утвърждаването на Годишният доклад за наблюдение на изпълнението на ПИРО

Копие до Председателя на Областния съвет за развитие в 7-дневен срок от решението на ОбС

Съгласно чл. 72, ал. 8 от ППЗРР, годишният доклад за наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината съдържа информация за:

- Общите условия за изпълнение на Плана за интегрирано развитие на общината (ПИРО) и в частност промените в социално-икономическите условия в общината;
- Постигнат напредък по изпълнението на целите и приоритетите от ПИРО въз основа на индикаторите за наблюдение;
- Предприети действия компетентните органи с цел осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината;
- Изпълнението на проекти, допринасящи за постигането на целите и приоритетите на плана за интегрирано развитие на общината с размера на усвоените средства за отчетния период и източниците на тяхното финансиране;
- Заключение и предложения за подобряване на резултатите от наблюдението на плана за интегрирано развитие на общината.

Настоящият доклад се явява трети за плановия период (2021 - 2027 г.) и представя резултатите от наблюдението и изпълнението на ПИРО 2021-2027 г. на община Долна Митрополия за 2023 г. Докладът е разработен в съответствие с изискванията на Закона за регионално развитие и Правилника за неговото прилагане.

I. ОБЩИ УСЛОВИЯ ЗА ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ДОЛНА МИТРОПОЛИЯ ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027 Г. (ПИРО) И В ЧАСТНОСТ ПРОМЕНЕТЕ В СОЦИАЛНО-ИКОНОМИЧЕСКИТЕ УСЛОВИЯ В ОБЩИНАТА

При анализиране и проследяване на условията за изпълнение на ПИРО са отчетени и настъпилите промени в социално-икономическите условия, оказващи остро въздействие върху социално-икономическото развитие на общината.

1. Природногеографски характеристики

1.1. Географско местоположение

Община Долна Митрополия е разположена в Централна Северна България и една от съставните общини на област Плевен с обща площ от 674 897 дка – втората по големина в областта. Територията ѝ заема северозападната периферия на област Плевен, като обхваща част от долините на реките Дунав, Искър и Вит.

Община Долна Митрополия обхваща общо 16 населени места, в т.ч. административния център гр. Долна Митрополия, гр. Гръстеник и селата: Байкал, Биволаре, Божурица, Брегаре, Горна Митрополия, Гостиля, Комарево, Крушовене, Ореховица, Победа, Подем, Рибен, Славовица и Ставерци.

Град Долна Митрополия е административен и социално-икономически център на общината. Той е включен в системата от полюси на растеж в областта - пето йерархично ниво – много малки градове и села.

Съгласно Класификацията на териториалните единици за статистически цели в България (NUTS), община Долна Митрополия е част от района на BG31 Северозападен район на планиране (NUTS 2) в границите на район BG3 „Северна и Югоизточна България“ (NUTS 1), BG314 област Плевен (NUTS 3). Община Долна Митрополия попада в обхвата на Плевенски агломерационен ареал.

Граници на Община Долна Митрополия:

- ✓ на изток - с община Плевен и община Гулянци,
- ✓ на запад - с община Кнежа и община Искър,
- ✓ на юг - с община Плевен и община Долни Дъбник,
- ✓ на север - с река Дунав.

Карта 1. Местоположение

1.2. Релеф

Територията на община Долна Митрополия е разположена на границата между Средната Дунавска равнина на югоизток и Западната Дунавска равнина на северозапад. Дунавската равнина е развита върху Мизийската плоча, която се отличава с плоско наслоен релеф. Основата ѝ е изградена от нагънати палеозойски метаморфни скали. Върху тях са отложени седиментни скали с мезозойска и неозойска възраст, а върху тях е развита плейстоценска льосова покривка. Дебелината на льосовата покривка се изменя от 40-60 до 100м.

Преобладаващият релеф на територията на община Долна Митрополия е равнинен и слабо хълмист, представен от предимно равнинни форми с малки абсолютни височини. Средната надморска височина е между 50 и 75 м.

1.3. Климат

Община Долна Митрополия заема територия с типичен умерено-континентален климат. Лятото е горещо, а зимата студена. Ниската надморска височина и равнинният характер на релефа на север създават предпоставки за свободно преминаване на въздушни маси от север и северозапад с континентален и океански характер. Най – студеният месец е януари (средномесечна температура 0,8°C), а най – топлият месец е юли (средномесечна температура 24,8°C). Средната годишна температура в района е 12,36°C. В тази част на Дунавската равнина се проявява една от най – големите за България средногодишни температурни амплитуди – 25,2°C.

Средногодишните суми на валежите на територията на общината са около 550 мм/м².

Средногодишната продължителност на слънчевото греене е от 400 h до 1640 h – 1 450 kWh/m² годишно.

Община Долна Митрополия попада в зона със средногодишна скорост на вятъра: 3-4 m/s и енергиен потенциал: 100-150 W/m².

1.4. Почвено разнообразие

Основен природен ресурс, с който общината разполага е почвеното богатство. Почвеното разнообразие е голямо и типично за Дунавската равнина. Най-широко разпространени са карбонатните и типични черноземи, излужени и оподзолени черноземи, глинест кафяв до тъмно кафяв льос. Често срещани са льосовидни и глинесто-песъкливи сиви горски почви и сиво-кафяви горски почви. На места са изразени слабо каменисти кафяви горски почви и рензини. Благодарение на богатата хидрографска мрежа, силно разпространени са делувиалните и алувиално - делувиалните – ливадни почви. На територията на община Долна Митрополия не са регистрирани засолени и окислени земи и почви.

Почвите в района на община Долна Митрополия се отличават с високо естествено плодородие, което в съчетание с умерено-континенталния климат, създава благоприятни предпоставки за интензивно развитие на земеделски дейности. Налице са благоприятни предпоставки за развитие на биоземеделие.

1.5. Полезни изкопаеми

Сред подземните природни богатства на общината са кариери за пясък, глина и баластриери по теченията на реките Искър и Вит.

1.6. Хидрогеографска мрежа

Територията на община Долна Митрополия се характеризира с висок воден потенциал – на север общината граничи с р. Дунав, а през територията ѝ преминават реките Искър, Вит и Гостилска, както и няколко на брой къси и малки рекички с дъждовно подхранване, които се пълнят основно през пролетта.

Територията на община Долна Митрополия спада към басейна на р. Дунав и влажните зони по нея. Дължината на река Дунав на територията на общината е около 11 110 м, от които около 9 850 м. са на територията на землището на с. Байкал и около 1 250 м. - на територията на землището на с. Крушовене.

Минералните води, в обхвата на общината, спадат към Мизийски артезиански басейн, като са предимно минерални води в домезозойския фундамент на Севернобългарската подутина. В землището на село Горна Митрополия е открит минерален извор. Въпреки това, Община Долна Митрополия се счита за бедна на находища на минерални води.

Към 2023 г. няма общински язовири на територията на общината.

Състоянието на хидрографската мрежа в компилация с посочените климатични условия в района благоприятстват отглеждането на зърнени култури, технически култури, овощни култури, зеленчукови култури, лозя и други.

1.7. Горски фонд

Общата площ на горския фонд на територията на община Долна Митрополия е 24 296 дка или 3,61% от общата територия на общината.

Горските ресурси, макар и не толкова разпространени, са богатство на общината. Те се явяват обитаема зона за редица фаунистични комплекси.

1.8. Флора и фауна

Флората на територията на община Долна Митрополия е представена от дървесна храстовидна растителност, пасища и ливади. Поречието на р. Дунав се характеризира с изключително голямо биоразнообразие. Живописните брегове са обрасли с тополи, червена върба, черници, липи, дъб, ясен, конски кестен. От храстовидните видове се срещат шипка, глог, дрян, а от тревистите – блатно лютиче, водна леща, папур, тръстика. На територията на общината са регистрирани 14 вида вековни дървета.

Фауната е типична за района - зайци, чакали, диви прасета, катерица, златка, белка, сърни, пор, язовец, полевка, врана, фазан, пъдпъдък, яребица, гугутка, врабец, лястовица, щъркел, патици, влечуги, насекоми и други. Голям интерес представлява белият щъркел.

Най-голям интерес предизвиква птичият свят по Дунав. В района на пристанището на с. Байкал, местността „Липия” и устието на р. Искър се наблюдава голямо разнообразие от водолюбиви птици — кървоглав пеликан, голям и малък корморан, бяла чапла, белоока потапница, морски орел, диви гъски, патици, дъждосвирици.

1.9. Защитени зони и защитени територии

На територията на община Долна Митрополия са разположени три защитени зони – BG0000181 „река Вит“; BG0000335 „Карабоз“; BG0000613 „Искър“ по смисъла на Закона за биологичното разнообразие.

От Европейската екологична мрежа Натура 2000 в обхвата на община Долна Митрополия попадат части от защитени зони по Директивата за опазване на дивите птици /Директива 79/409/ЕЕС/ и две защитени зони по Директивата за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна /Директива 92/43/ЕЕС/.

Таблица 1. Защитени територии в община Долна Митрополия към 2023г.

Статут	Наименование	Населено място	Площ
Защитена местност, обявена със Заповед РД-303 от 31.03.2021 г., бр. 49/2021 на Държавен вестник	КОНУНСКИ ДОЛ	с. Гостиля	779.06 хектара
Защитена местност, обявена със Заповед No.РД-16 от 12.01.2012 г., бр. 14/2012 на Държавен вестник	ВЯТЪРНИЦА	с. Комарево	52.78 хектара
Природна забележителност, обявена със Заповед No.468 от 30.12.1977 г., бр. 6/1978 на Държавен вестник	ГРУПА ВЕКОВНИ ДЪРВЕТА	с. Победа	0.2 хектара
Защитена местност, обявена със Заповед No.РД-404 от 07.07.2008 г., бр. 73/2008 на Държавен вестник	КОРИДОРИТЕ	с. Биволаре	27.49 хектара
Защитена местност, обявена със Заповед No.РД-1422 от 24.06.1969 г., бр. 79/1969 на Държавен вестник	ЛЪГЪТ – ДРЪМКАТА	с. Божурица	40.82 хектара
Природна забележителност, обявена със Заповед No.1187 от 19.04.1976 г., бр. 44/1976 на Държавен вестник	НАХОДИЩЕ НА ОКРЕМЕННИ СТЬБЛА И ПЪНОВЕ ОТ ВЕКОВНА ИГЛОЛИСТНА ГОРА ОТ СЕМ. ТАКСОДИЕВИ В М. КАЛЕТО,	с. Ставерци	5.05 хектара
Природна	НАХОДИЩЕ НА	с. Ореховица	1.5 хектара

забележителност, обявена със Заповед No.1187 от 19.04.1976 г., бр. 44/1976 на Държавен вестник	ОКРЕМЕННИ СТЬБЛА И ПЪНОВЕ ОТ ВЕКОВНА ИГЛОЛИСТНА ГОРА ОТ СЕМ. ТАКСОДИЕВИ В М. ТАШКОВОТО		
Защитена местност, обявена със Заповед No.РД-908 от 13.10.2005 г., бр. 89/2005 на Държавен вестник	ОСТРОВ МАЛЪК БОРИЛ	с. Байкал	99.07 хектара
Защитена местност, обявена със Заповед No.РД-97 от 13.03.1978 г., бр. 29/1978 на Държавен вестник	ЧЕШМАТА	с. Байкал	0.2 хектара
Защитена местност, обявена със Заповед No.РД- 3039 от 03.10.1974 г., бр. 88/1974 на Държавен вестник	ЧОЛАШКИ ОРМАН	с. Ореховица	86.3 хектара

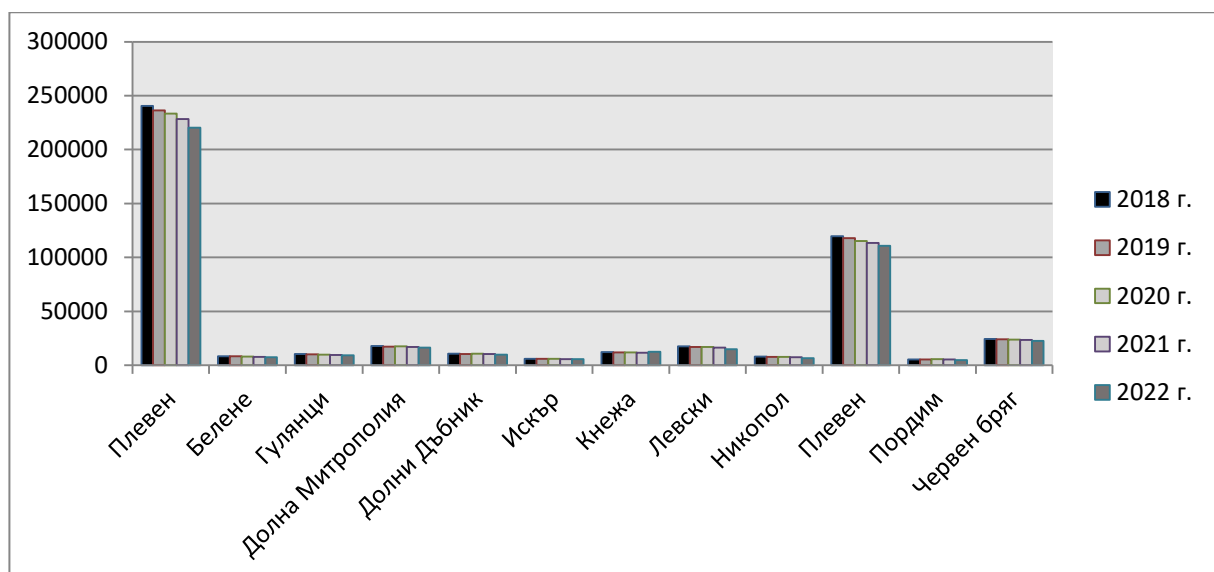
*Източник: Регистър на защитените територии и защитените зони в България,
Изпълнителна агенция по околна среда*

2. Демографска характеристика на община Долна Митрополия

2.1. Население

По данни на НСИ, населението на Общината към 31.12.2022 г. наброява 16 241 души, което представлява 7.37% от населението на област Плевен. По брой население, общината се нарежда на 3-то място в областта след общините Плевен и Червен бряг (виж фигура 3). Съгласно данните от края на 2021 г. населението на Община Долна Митрополия е намаляло с 809 души до края на 2022 г. и динамиката на населението е в посока на намаление.

Фигура 3 Населението на Област Плевен за периода от 2018 г. до 2022 г.

Източник: НСИ и ИС Инфостат

За разглежданият период се наблюдава тенденция към намаление на населението. Данните са представени в Таблица 2.

Таблица 2 Динамика на населението по населени места в Община Долна Митрополия за периода от 2018 – 2022 г. и изменение през 2022 г. спрямо 2018 г.

Населено място	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.	Темп на приръст/темп на населението 2022 г./2018 г.
с. Байкал	370	345	344	333	317	-14.30%
с. Биволаре	533	520	547	525	531	-0.38%
с. Божурица	970	935	951	919	842	-13.20%
с. Брегаре	503	476	526	472	462	-8.15%
с. Горна Митрополия	1607	1574	1579	1543	1513	-5.85%
с. Гостиля	169	159	159	158	179	5.92%
гр. Долна Митрополия	2790	2780	2795	2742	2709	-2.09%
с. Комарево	1003	986	1019	978	974	-2.89%
с. Крушовене	792	776	756	721	804	1.52%
с. Ореховица	1201	1200	1189	1142	1074	-10.57%

с. Победа	410	401	432	425	453	10.49%
с. Подем	801	802	840	808	769	-4.00%
с. Рибен	623	608	641	634	581	-6.74%
с. Славовица	434	436	443	418	421	-3.00%
с. Ставерци	1472	1425	1408	1378	1423	-3.33%
гр. Тръстеник	4016	3931	3949	3854	3764	-6.27%

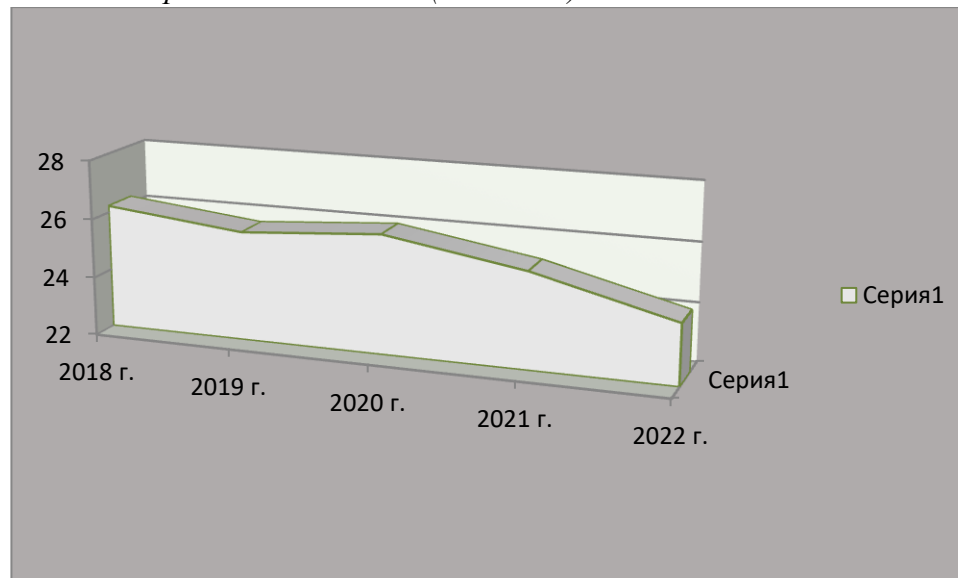
Източник: НСИ; ИС Инфостат; собствени изчисления

Видно от предоставените данни, населението в почти всички населени места в Общината намалява за периода 2018-2022 г. През 2022 г. забелязваме, че има тенденции, които леко се променят в положителна посока в някои от населените места. Докато през 2021 г. наблюдаваме темп на намаление в с. Байкал, с. Гостиля, с. Крушовене, с. Брегаре, с. Рибен, с. Ореховица и с. Ставерци. То през 2022 г. в с. Гостиля, с. Победа и с. Крушовене има увеличение на населението в тези места.

2.2. Гъстота на населението

Промените в броя на населението в Община Долна Митрополия се отразява и на неговата гъстота и териториално разпределение. Стойностите ѝ също намаляват макар и с по - малки темпове за разглежданият кратък период и от 26.22 д./кв. км през 2018 г. на 26.05 д./кв. км през 2020 г. През 2022 г. вече е 24,07 д./кв. км.

Фигура 4 Динамика на гъстотата на населението на Община Долна Митрополия за периода 2018-2022 г. (д./кв. км.)

Източник: НСИ; ИС Инфостат; собствени изчисления

2.3.Степен на урбанизация

Делът на градското население в Общината през 2022 г. е 38,67 %, а делът на населението, което живее в селата е 61,32 %. В изследваният период от 2018-2022 г. делът на градското население спрямо населението, което живее по селата е останал почти непроменен. През 2022 г. няма промяна в процентите спрямо 2021 г. През 2022 г. има намаление на живеещите в селата и на тези в градовете.

Таблица 3 Относителен дял на населението в градовете и селата в Община Долна Митрополия

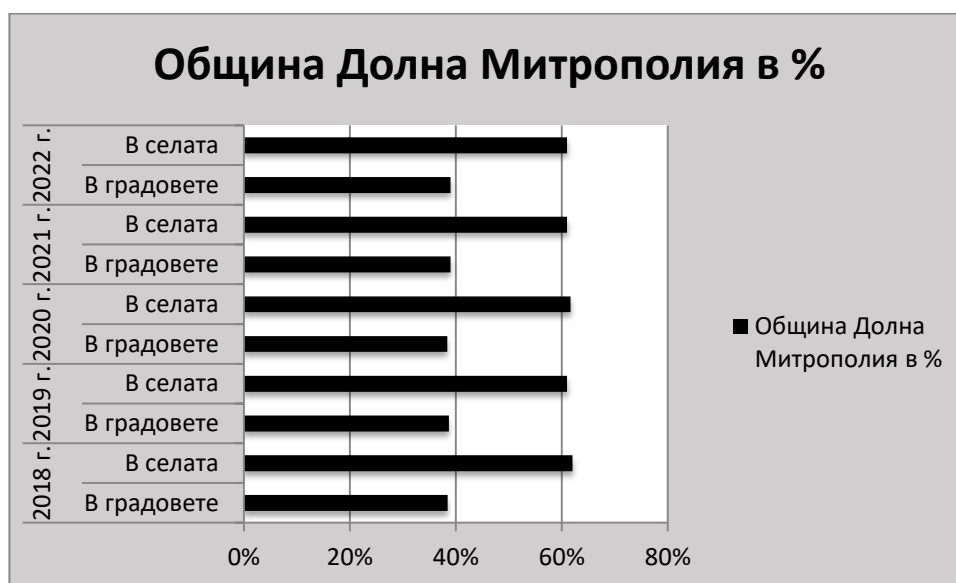
Относителен дял на населението в градовете и селата в Община Долна Митрополия										
	2018 г.		2019 г.		2020 г.		2021 г.		2022 г.	
	В градовете	В селата	В градовете	В селата	В градовете	В селата	В градовете	В селата	В градовете	В селата
Долна Митрополия в %	38%	62%	39%	61%	38%	62%	39%	61%	39%	61%
	17694		17354		17578		17050		16241	
Долна Митрополия в брой	6806	10888	6711	10643	6744	10834	6596	10454	6282	9959

Източник: НСИ; ИС Инфостат

Най-населеното място през 2022 г. в общината е гр. Тръстеник, в който е съсредоточено 23,17% от населението на общината, следван от гр. Долна Митрополия – 16,68%. От селата - най-населени към 2022 г. са с. Горна Митрополия с 9,31%, с. Ставерци - 8,76% и с. Ореховица, в което са съсредоточени 6,61% от населението.

Анализът на данните на динамиката на дела на градското население и населението, което живее в селата в Общината в разглежданият период 2018-2022 г. стойностите са с леки колебания за 2022 г. спрямо 2018 г.

Фигура 5 Динамика на относителният дял на населението в градовете и селата в Община Долна Митрополия за периода 2018 – 2022 г.

Източник: НСИ; ИС Инфостат; собствени изчисления

2.4. Структура на населението

2.4.1. Възрастова структура на населението

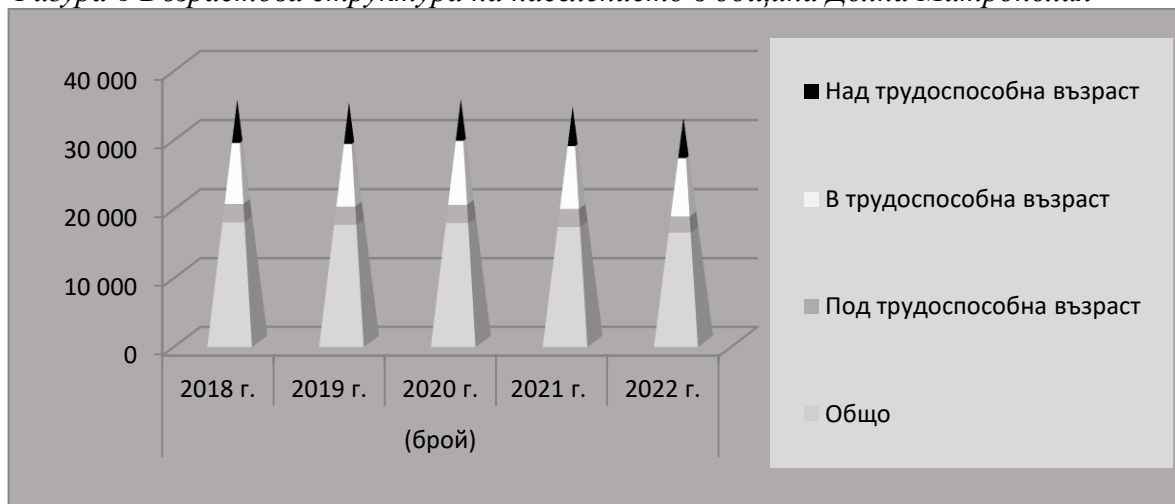
Към 2022 г. възрастовата структура на населението на община Долна Митрополия се характеризира с нисък дял на населението в под трудоспособна възраст, Наблюдава се тенденция към намаляване на населението и в трудоспособна възраст.

Таблица 4 Възрастовата структура на населението в община Долна Митрополия

Възрастовата структура на населението в община Долна Митрополия	(брой)				
	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.
Общо	17 694	17 354	17 578	17 050	16241
Под трудоспособна възраст	2 628	2 607	2 618	2 560	2262
В трудоспособна възраст	8 626	8 828	9 054	8 864	8256
Над трудоспособна възраст	6 140	5 919	5 906	5 626	5723

Източник: НСИ и ИС Инфостат

Фигура 6 Възрастова структура на населението в община Долна Митрополия

Източник: НСИ и ИС Инфостат

От представените данни е видно, че за разглеждания период се наблюдава намаление на броя на населението в под трудоспособна възраст, намаление на населението в трудоспособна възраст и увеличение дела на населението в над-трудоспособна възраст.

Отрицателният естествен прираст, ниското ниво на раждаемостта и миграцията на предимно млади хора е допринесло за влошаването на възрастовия състав на населението в общината, което се е отрази директно върху намаляване на работната сила. И в бъдеще процесът на демографско остаряване и наличието на трудов контингент ще зависи от миграцията на млади семейства както е било и досега.

2.4.2. Полова структура на населението

Половата структура на населението на община Долна Митрополия към 2022г. се характеризира с лек превес на жените над мъжете - 49,20% мъже и 50,79% жени. За сравнение, съотношението през 2014г. е 48,70% мъже и 51,33% жени.

Таблица 5 Полова структура на населението на Община Долна Митрополия

Полова структура на населението в Община Долна Митрополия (брой)												
	2019 г.			2020 г.			2021 г.			2022 г.		
	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени	Общо	Мъже	Жени
Долна Митрополия	173	853	882	175	864	892	170	840	864	162	799	8249
	54	4	0	78	9	9	50	2	8	41	2	

Източник: НСИ и ИС Инфостат

2.4.3. Образователна структура на населението

По данни от последното преброяване през 2021 г. на НСИ, от обхванати 17 050 жители на общината, най-голям е дялът на населението със средно образование – 8 413 броя - 49,34%, следван от дела населението с основно образование – 3 949 броя – 23,16%. Висшистите са 1 517 броя - 8,9%.

2.4.4. Етническа структура на населението

По данни от последното преброяване през 2021 г. на НСИ, в община Долна Митрополия преобладава дялът на населението от българската етническа група- 83,81% от населението, следван от представителите на ромската етническа група с 7.10% и турската етническа група с 1.93%. а останалите 7,16% не могат да определят или не желаят да определят етническата си принадлежност.

В населени места на територията на общината, където преобладава население от ромската етническа група, е необходимо да се обърне сериозно внимание на мерките за тяхното ефективно включване в обществените процеси, осигуряване на адекватен достъп до образование и др., чрез които да се създадат условия за ефективно решаване на социално-икономическите проблеми, породени от маргинализирането на тази етническа общност

2.5. Основни демографски показатели

Основните демографски показатели за община Долна Митрополия през периода 2018-2022 г. са разгледани в таблица 6:

Таблица 6 Основни демографски показатели на населението на Община Долна Митрополия

№	Основни демографски показатели	2018 г.	2019 г.	2020 г.	2021 г.	2022 г.
1	Население (брой)	17 694	17 354	17 578	17050	16241
2	Естествен прираст (брой)	-303	-279	-271	-407	-311
3	Раждаемост (брой)	154	174	185	147	163
4	Смъртност (брой)	457	453	456	554	474

Източник: НСИ и ИС Инфостат

От данните в таблицата могат да бъдат направени следните изводи:

- Броят на населението бележи тенденция към намаление – общото намаление за 2022 г. спрямо 2018 г. с 1453 д.;
- Естественят прираст е с отрицателни стойности през целия разглеждан период;
- Раждаемостта е с тенденция към увеличаване на броя живородени, като за 2022 г. броят им се е намалил с 16 д. спрямо 2021 г.;
- Смъртността е с тенденция към запазване на стойностите си - през 2022 г. (474 д.) по-висок спрямо 2021 г. (554 д.);

3. Икономическа активност на населението и пазар на труда

Икономически активното население обхваща населението във възрастовата група 15-64 г. По данни на НСИ, общият брой на лицата в трудоспособна възраст в общината е 8 256 души за 2022 г.

3.1. Заетост.

По данни от преброяването на населението на НСИ през 2021г. икономически активните лица в община Долна Митрополия са 8 864 души, което представлява 60,60 % от населението на възраст между 15 и 64 навършени години в общината и 2,74% от икономически активните лица в област Плевен.

Заетите в община Долна Митрополия са 48,20% от икономически активните лица на общината, от които 48,10 % са жени и 48,30 % мъже заети от българска етническа група, 66,97% заети от турска етническа група. При ромското население 60% от икономически активните лица са безработни.

От разпределението на заетите лица по икономически дейности е видно, че най-много са заетите в Преработващата промишленост. По брой заети след тях се нареждат сектори Селско, горско, рибно стопанство и Търговия; Ремонт на автомобили и мотоциклети, Държавно управление и Строителство. Най-малко работещи са ангажирани в секторите Производство и разпределение на електрическа и топлинна енергия, на газообразни горива, Култура, спорт и развлечения, Добивна промишленост, Създаване и разпространение на информация и творчески продукти; далекосъобщения, Финансови и застрахователни дейности.

Средната работна заплата в Област Плевен на чиято територия се намира и Община Долна Митрополия по последни данни на НСИ към 13.11.2023 г е 1 558 лв.

3.2. Безработица.

По данни на Дирекция „Бюро по труда“ гр. Долна Митрополия регистрираните безработни лица в община Долна Митрополия към 31.12.2023 година са 465 бр. и са с 63 лица повече в сравнение с декември месец 2022 г., а равнището на безработица е 8,37 на сто. Безработните жени са 240 бр. или 51,61 % от безработните лица за общината. Тревожен е факта, че 76,67 % са без специалност и професия, а 63,75 % са с основно и по ниско образование. Това се превръща в тенденция през последните години.

Безработните младежи до 29 години са 50 броя, с 36 по – малко от миналата година, като 66 % от тях са жени, а 86 на сто от тях са без специалност и професия. 56 % от безработните младежи са с основно и по-ниско образование.

Общият брой на безработните лица с престой на пазара на труда над 1 година за 2023 са 67 души. Основната причина да останат толкова дълго без работа, е че за 2023 г., 74,63 на сто от тях нямат специалност и професия. Има и други причини, водещи до продължителна безработица, а именно:

- Настъпилата световна криза;
- Затруднена мобилност от местоживеенето до областния град, където има по - големи възможности за устройване на работа. Мобилността е затруднена по различни причини - финансови, обществен транспорт, който не винаги е подходящ за работното време, което се предлага.
- Обезкураженост и липса или загуба на професионални умения на продължително безработни лица.
- Влошено здравословно състояние на безработните лица, макар и в много случаи не документирано от ТЕЛК или ЛК.
- Необходимост да полагат грижи за болни или възрастни членове на семейството - деца, съпрузи или родители.
- Може да се добави и наличие на нерегламентирана и непостоянна заетост.
- В повечето случаи причините са повече от една от посочените.

По данни на Дирекция „Бюро по труда” гр.Долна Митрополия общият брой на включените през 2023 г. регистрирани безработни лица по различни програми и проекти е 264 бр., които са увеличени в сравнение с 2022 г. – 230 бр.

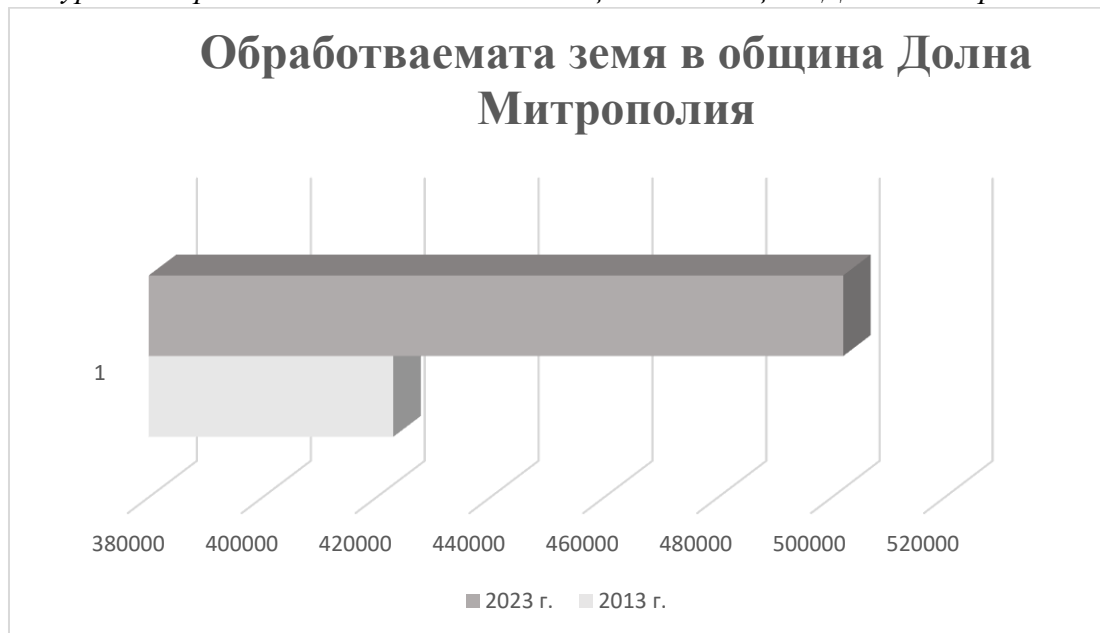
4. Икономическо развитие по сектори

4.1. Селско стопанство

Растениевъдство

Благоприятните природо-климатични условия и традициите са предпоставка за развитие на земеделието. Основното направление за развитие на земеделието, това е растениевъдството. Обработваемата земя в община Долна Митрополия към 2013 г. е 422 957 дка, а към края на 2022 г. е 503 025 дка, докато през 2023 г. е 502 019 дка. Наблюдава се обнадеждаваща тенденция на увеличение на обработваемата площ спрямо 2013 г. Тази тенденция се наблюдава през целия 10 годишен период на наблюдение, с изключение на 2023 г. Това налага взимането на мерки за запазване и увеличение на обнадеждаващата тенденцията. Зърнопроизводството е традиционно приоритетно направление. Развитие търпят зеленчукопроизводството и отглеждането на трайни насаждения: лозя и овощни градини. От отглежданите култури най-разпространена е пшеницата, следвана от слънчогледа и царевичата. Отглеждат се още ечемик, рапица и овес. Произведената селскостопанска продукция се използва като суровина в местната преработвателна промишленост.

Фигура 7 Обработваемата земя в землището на Община Долна Митрополия

Източник: НСИ, ОС „З“

Необходимо е да се подобри състоянието на хидротехническите и хидромелиоративните мрежи и съоръжения.

В община Долна Митрополия се намират някои от големите масиви - над 20 000 дка на зърнопроизводителите от цяла Северна България. Някои от по-големите зърнопроизводители на територията на общината са: „Слънчев дар“ АД, „Зърнени храни- ДМ“ ЕООД, „Плевен Агро Консулт“ ЕООД, ЕТ „Хелга - Светла Стоянова“, „Агримарт“ ЕООД, „Биотекс“ ЕООД и други. Учениците в СУ „Евлоги Георгиев“ гр. Тръстеник, обучаващи се в професионално направление 621 „Растениевъдство и животновъдство“, професия 621010 „Техник – растениевъд“, специалност 6210103 „Трайни насаждения“, ще могат успешно да се реализират след завършване на средното образование при местните работодатели.

На територията на общината функционират 2 земеделски кооперации за зърнопроизводство и производство на маслодайни култури – „Нов път“ в село Ореховица И ЗКПТУ „Златен клас“ в с. Ставерци. В гр. Тръстеник е регистриран земеделски производител за производство и търговия със 66 тона биологични шипки. В с. Подем развива дейност фирма „Екобиофарм“ за отглеждане на калифорнийски червеи, които превръщат биологичните отпадъци във висококачествени протеини и се използват за наторяване на биологичното производство.

През последните години в общината са поставени основните на биоземеделieto с тенденция за увеличаване броя на биологичните стопанства.

Животновъдство

Животновъдството в община Долна Митрополия също е застъпено, като се отглеждат говеда, овце, кози, по-малко птици. Преобладаващи са дребните производители, които са предимно частни лица, малко са регистрираните фирми.

В с. Ставерци развива дейност един от най-големите производители на яйца в България – „Пилигрим 67” ЕООД с база за отглеждане на бройлери.

Други по-големи фирми в бранша на територията на общината са:

- „Дитроникс” ООД, с. Горна Митрополия – производство на пилета;
- „ССб“ в с. Байкал - ферма за крави;
- „Любесмо 88“ ООД, с. Рибен - стопанство за крави;
- „АГРОТЕРИД Комерс“ ООД, с. Комарево – ферма за овце;
- ЕТ „Шкодра-Н-Николай Петров“, с. Комарево – говедовъдство;
- ЕТ „Ирко – Никола Димитров“, с. Подем – говедовъдство и други.

В община Долна Митрополия силно е развито пчеларството като се наблюдава тенденция за увеличаване на пчелните семейства. Функционира Общинска пчеларска организация Долна Митрополия. Пчеларски дружества развиват дейности в различни населени места в общината.

В с. Рибен за 2021 г. е произведен биологичен мед от 200 пчелни семейства с добив около 2 тона. В с. Крушовене ЕТ „Медения-Божидар Миразчийски“ има биологичен пчелин.

В общината са поставени основните на биологичното животновъдство с тенденция за увеличаване броя на биологичните стопанства.

Горско стопанство

Горите и горските територии в община Долна Митрополия се стопанисват и управляват от ДГС-Плевен. Относителния дял на територията, обхваната от горски масиви е 3,61% или 24 296 дка от територията на общината. Преобладава широколистната растителност. Най-чести представители са тополата и акациите, които се отглеждат за промишлени нужди.

Някои от фирмите, които развиват дейност в сектора са ЕТ ”Чоки – 59 – Димитър Александров”, ЕТ ”Васко Крумов” и други.

4.2. Промишленост

Промишлеността в община Долна Митрополия е силно зависима от продукцията на селското стопанство и се занимава предимно с нейната преработка. В тази връзка най-добре застъпени са хранително-вкусовата промишленост, леката промишленост. Промишлените предприятия в общината са 30 на брой, като 10 от тях са разположени в гр. Долна Митрополия, 6 в гр. Тръстеник, 3 в с. Горна Митрополия, по 2 в с. Крушовене, 2 бр. в с. Комарево, 2 бр. в с. Ставерци, 2 бр. в с. Ореховица, 2 бр. в с. Подем и 1 в с. Славовица. Предприятията работят основно в сферата на храните, като преобладават тези за производство на захарни изделия, преработка на зърнени култури и други.

Някои от по-големите фирми, развиващи дейност в сектора са:

- „Си Ко“ ООД - производство и търговия с белен слънчоглед и слънчогледов чипс;
- „Българска захар“ ЕАД – производство на захарни изделия;
- „Евамел“ ЕООД с. Ореховица – производство на висококачествено брашно;

- „Биотекс“, с. Ореховица – производство на пълнозърнесто брашно от лимец, грахам, царевица, ръж и типово пшенично брашно, хлебни изделия;
- „БГ Екопроджект“, гр. Тръстеник- червен калифорнийски червей и оползотворяване на органични отпадъци и утайки за производство на органична тор.

С преработка на месни и млечни продукти се занимават и някои от животновъдните ферми.

На територията на община Долна Митрополия функционират предприятия в сферата на шивашките услуги, дървообработване и производство на мебели и др. В областния град, който се намира на 12 км от общинския център, функционират също голям брой шивашки предприятия, които се нуждаят от квалифицирани специалисти. Ученици, обучаващи се в специалност Конструирание, моделиране, технология на облеклото от текстил” в СУ „Васил Априлов” гр. Долна Митрополия ще могат успешно да се реализират след завършване на средното образование.

През последните години се наблюдава спад в броя на предприятията, опериращи в сектор „Преработваща промишленост“, както и намаление в стойностите на основните финансови показатели на нефинансовите предприятия, опериращи в сектора.

През 2021 г. основна причина за намаляване на предприятията в световен мащаб е в следствие на пандемията от COVID – 19, което неминуемо даде и своето отражение и на икономиката на територията на Община Долна Митрополия.

Анализ на изменението на БДС по факторни разходи не може да бъде извършен поради липса на данни за показателя за 2014г.

4.3. Туризъм

На територията на община Долна Митрополия успешно могат да бъдат развивани различни видове туризъм, чието съчетаване би довело до обособяване на комплексни туристически продукти. Като цяло секторът е слабо развит.

Туристически атракции

В община Долна Митрополия са обявени 32 археологически, исторически, художествени и архитектурно-строителни обекта, обявени за недвижими културни ценности, от които 4 са с категория „национално значение“. Обстоен преглед на културно-историческото наследство на общината е направен в т. Културно-историческо наследство на община Долна Митрополия.

През 2018 г. община Долна Митрополия стартира проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“, финансиран по Програма INTERREG V-A Румъния-България 2014-2020 чрез Европейския фонд за регионално развитие ДБФП №99127/31.08.2018 г. Водещ бенефициент е община Долна Митрополия в сътрудничество с община Мотатей и Църковно настоятелство „Сейнт Николас“, община Мотатей. С реализацията на проекта ще се извърши опазване и частично възстановяване на каменни стени, социализация на обществените зони и видеонаблюдение, изграждане на информационен и посетителски център с прилежаща инфраструктура, паркинг, общо пространство и създаване от паркова зона при римската пътна станция Ад Путеа. На 5.12.2023 г. с Разрешително за ползване обекта беше въведен в експлоатация.

Дейностите по проекта приключиха през 2023 г., като на 8 декември 2023 г., официално приключи проекта.

Освен този проект през месец Декември 2023 г. беше подписан договор за безвъзмездна финансова помощ за реализация на проект **„Изграждане на съоръжение за туристическа атракция – макет на хипотетична възстановка на археологически обект „Римска крайпътна станция Ад Путеа” в с. Рибен, община Долна Митрополия”**.

Проекта е свързан с изграждане на съоръжение за туристическа атракция и по конкретно: макет – хипотетична възстановка на разкрития край с. Рибен археологически обект – „Римска крайпътна станция Ад Путеа”.

Обектът е от национално значение и се предвижда да бъде визуализиран чрез макет хипотетична възстановка, тъй като няма точни сведения как действително е изглеждала крепостта. Макетът ще бъде поставен на площадката разположена в центъра на с. Рибен и ще дава представа на туристите посещаващи крепостта за това как вероятно е изглеждала крайпътната крепост.

Предвидените дейности при изпълнение на проекта са свързани основно с подготовката на терена отреден за площадката, върху която ще бъде монтиран макета.

Площадката ще бъде почистена, заравнена, ще бъде положена подходяща настилка. Изработеният макет възстановка ще бъде монтиран върху площадката по подходящ за целта начин, така че да се осигури здравина и стабилност. Самият макет ще бъде изработен от подходящи материали с оглед на това, че ще е открит и изложен на външни метеорологични условия целогодишно.

Терена около макета ще бъде затревен. Ще се поставят кошчета за отпадъци, пейки и информационна табела. Предвидено е соларно осветление положено в основите на макета.

Туристическа инфраструктура

През 2023 г. има изградена една еко пътека в общината, която води до крепостта Ад Путеа в с. Рибен. Необходимо е да се предвидят дейности за подобряване достъпа до туристическите обекти в т.ч. изграждане на туристически маршрути, еко пътеки и велоалеи.

През програмен период 2021-2027г. съгласно Интегрираната териториална стратегия за развитие на Северозападен регион, е заложен като приоритетен проект „Туристически маршрут „Виа Траяна Балканика“, община Ловеч, община Троян/Троянския проход и продължаващ през общините Сопот, Карлово и Хисаря, община Плевен, община Долна Митрополия“.

Места за настаняване

Основно местата за настаняване на туристи се намират в село Байкал, което го определя като основна туристическа дестинация и курортно селище в общината. Прилежащите острови стопанисвани от Министерството на земеделието и горите са 3

на брой и са отдадени на концесия за 10 години на частна фирма, която ги ползва за ловен туризъм. На островите преобладаващи дървесни видове са топола и върба.

В с. Горна Митрополия функционира спа хотел „ХЕЛГА“. На територията на общината се предлагат и стаи за гости.

Легловата база на този етап задоволява нуждите на посетителите на общината.

През 2018г. стартира изграждане на параклис „Рождество на свети Йоан Кръстител“ и мъжки манастир метох на Църногорския манастир „Свети безсребреници Козма и Дамян“ в с. Брегаре. Предвижда се съществуващата сграда да дава възможност за пренощуване на 10-15 души, като на следващ етап се предвижда и да бъде разширена.

Това ще бъде първият манастир на територията на цялата Плевенска епархия. В комбинация със съществуващите религиозни храмове на територията на общината ще се създадат значителни предпоставки за развитие на религиозен и туризъм в община Долна Митрополия.

През 2023 г. строителните дейности по изграждането на манастира продължават. Средствата за изграждането му са основно от дарители.

Фестивален, събитийен и творчески туризъм

В община Долна Митрополия са съхранени местните традиции и обичаи, които съхраняват колорита на общината.

Някои от по-значимите културни прояви в община Долна Митрополия са :

- ✓ „Астро парти“ - Байкал;
- ✓ „Бианале на детската рисунка“, гр. Тръстеник; Празник на детското танцово изкуство, гр. Долна Митрополия;
- ✓ Общински преглед на самодейните състави към читалищата и клубовете на пенсионера с музика, песен и танц в сърцата.

5. Образование

Образователната система в община Долна Митрополия обхваща всички степени на образование. Съществена роля в образователния процес и заниманията по интереси има създаденият Общински център за извънучилищни дейности и занимания по интереси в с. Байкал.

Таблица 7. Детски градини и училища на територията на община Долна

Детски градини в община Долна Митрополия	Училища в община Долна Митрополия
1. ДГ "Божур", с. Божурица; 2. ДГ "Незабравка", с. Горна Митрополия; 3. ДГ "Здравец", гр. Долна Митрополия; 4. ДГ "Бреза", с. Комарево; 5. ДГ "Кокиче", с. Крушовене; 6. ДГ "Слънце", с. Ореховица; 7. ДГ "В. Иванов", с. Ставерци; 8. ДГ "Щастливо детство", гр. Тръстеник.	1. ОУ "Христо Ботев", с. Божурица; 2. ОУ "Св. Св. Кирил и Методий", с. Горна Митрополия; 3. СУ "Васил Априлов", гр. Долна Митрополия; 4. ОУ "Христо Ботев", с. Комарево; 5. ОУ "Климент Охридски", с. Крушовене; 6. ОУ "Христо Смирненски", с. Ореховица; 7. СПВУИ Христо Ботев, с. Подем; СПВУИ "Христо Ботев" е единственото в страната възпитателно училище за момичета и девойки с девиантно поведение. В училището се обхващат всички образователни степени. 8. ОУ "Св. Св. Кирил и Методий", с. Ставерци; 9. СУ "Евлоги Георгиев", гр. Тръстеник.

Митрополия.

Източник: Регистър на общинските детски градини в община Долна Митрополия по чл. 346, ал.1 от ЗПУО

Таблица 8 Брой обхванати деца и учители в образователните институции в община Долна Митрополия за периода 2017-2020г.

Брой обхванати деца и учители в образователните институции в община Долна Митрополия за периода 2017-2023г.														
Училище/ДГ	2017г.		2018г.		2019г.		2020 г.		2021 г.		2022 г.		2023 г.	
	Деца	Учители	Деца	Учители	Деца	Учители	Деца	Учители	Деца	Учители	Деца	Учители	Деца	Учители
ОУ "Хр. Ботев", с. Божурица	126	13	97	13	79	11	73	11	73	11	69	11	81	11
ОУ" Св. Св. Кирил и Методий", с. Горна Митрополия	100	12	92	12	88	10.5	86	10.5	86	10	76	10	71	10
СУ "Васил Априлов", гр. Долна Митрополия	221	26	233	27	283	30	250	31	260	33	239	33	253	33
ОУ "Христо Ботев", с. Комарево	56	7.5	51	7	47	7	45	7	45	7	42	7	36	7
ОУ "Климент Охридски", с. Крушовене	51	6.5	48	6,5	48	7	46	7	40	7	34	7	28	7
ОУ "Христо Смирненски", с.	109	15	88	13	85	13	83	13	83	13	71	13	68	13

Ореховица														
СПВУИ Христо Ботев, с. Подем														
ОУ "Св. Св. Кирил и Методий", с. Ставерци	160	18	139	17	128	16	111	16	111	15	100	15	85	15
СУ "Евлоги Георгиев", гр. Тръстеник	391	41	382	40	418	40	395	40	386	43	372	43	347	48
ДГ "Божур", с. Божурица	71	6	60	6	61	6	64	6	60	6	66	6	56	6
ДГ "Незабравка", с. Горна Митрополия	71	6	60	6	61	6	46	4	47	4	40	4	32	10
ДГ "Здравец", гр. Долна Митрополия	98	6	97	6	93	6	90	6	88	6	98	6	114	19
ДГ "Бреза", с. Комарево	34	4	33	3.5	31	3.5	34	3.5	39	4	32	4	42	4
ДГ "Кокиче", с. Крушовене	36	3.2 5	30	3.2 5	28	3.25	23	3.2 5	26	3,2 5	24	2	20	2
ДГ "Слънце", с. Ореховица	23	2	20	2	18	2	19	2	18	2	19	2	27	2
ДГ "В. Иванов", с. Ставерци	48	4	48	4	34	4	33	4	40	4	35	4	48	4
ДГ "Щастливо детство", гр. Тръстеник	136	11	133	11	116	11.5	109	11. 5	116	11	121	11	118	11

Източник: Община Долна Митрополия

За периода 2017-2022 г. броят на обхванатите ученици от образователната система намалява, което е резултат от ниската раждаемост и миграцията на населението.

За периода 2017-2020 г. броят на отпадналите деца от образователната система е 5, като през 2019 г. няма отпаднали деца от образователната система в общината.

Като цяло образователната система е оптимизирана и материалната база е в добро състояние и са въведени съвременни ИКТ.

Висше образование - ВВВУ „Георги Бенковски” , гр. Долна Митрополия

Висшето военновъздушно училище „Георги Бенковски“ е наследник на няколко български авиационни училища и школи. През 1945 г. във Враждебна, край София, се създава Народното военновъздушно училище, което през 1948 г. се премества в Долна Митрополия. В Божурице е училището за шурмани и свързочници, а в Ловеч и Горна Оряховица – за техници.

На 18.07.1959 год. с указ № 350 на Президиума на Народното събрание военните училища – НВВУ „Г. Бенковски” Д. Митрополия и НВВТУ „В. Коларов – Горна

Оряховица се сливат във Висше народно военновъздушно училище „Г. Бенковски“ в гр. Долна Митрополия като единен център за подготовка на авиационни кадри. Реорганизацията е свързана с развитието на авиационната техника и повишаването на изискванията към военновъздушните училища в България. Това налага нуждата авиационните кадри да имат по-висока инженерно-техническа и военно-специална подготовка. Срокът за обучение на курсантите се увеличава от три на пет години. През 1964 год. завършва първият випуск летци и инженери с висше образование.

След 1990 г. ВНВВУ става висше военновъздушно училище. От 1 септември 2002 г. с решение на 39-тото Народно събрание ВВВУ „Георги Бенковски“ се преобразува във Факултет „Авиационен“ към Националния военен университет „Васил Левски“.

На 18 април 2019 г. Народното събрание прие решение за откриване на Висше военновъздушно училище „Георги Бенковски“ и за закриване на факултет „Авиационен“ в структурата на Националния военен университет „Васил Левски“, като дейността на факултета преминава във факултет „Авиационен“ в структурата на ВВВУ „Георги Бенковски“, гр. Долна Митрополия.

ВВВУ „Георги Бенковски“, гр. Долна Митрополия изпрати випуск 2023 с тържествен акт по присвояване на първо офицерско звание на курсантите - випускници, първо сержантско звание на кадетите – випускници и дипломиране на абсолвентите на Висше военновъздушно училище „Георги Бенковски“.

Извънучилищни дейности и занимания по интереси - Общински център за извънучилищни дейности и занимания по интереси, с. Байкал

От 2008г. в с. Байкал, община Долна Митрополия функционира Общински център за извънучилищни дейности и занимания по интереси", който е единствен по рода си в България.

Центърът обхваща дейности в няколко модула, които са и в съответствие с учебните програми на Министерство на образованието и науката, като ги обогатяват с включване на интерактивни методи и форми на обучение в областта на STEAM (Science, technology, engineering, art and math), IBSL – Inquire Based Science Learning (изследователски подход в образованието по науки), проектно-базирано обучение, Learning by doing (учене чрез правене). Това са учебни лагери по природни науки, подготовка на даровити деца в областта на науките и изкуствата, превантивна работа за деца в риск.

Образователните дейности се провеждат в модерно оборудвани зали с всички необходими средства за съвременно обучение. Залите са “Екология”, ”Природни науки”, “Конферентна с библиотека”, “Спортна”, “Компютърно моделиране, роботика и кодиране”, „Ателие по живопис и керамика”. Осигурено е и здравно обслужване в здравен кабинет, отговарящ на всички изисквания.

Най-популярното събитие, което се организира е от Центъра е Националното Астро – парти. Това е двудневно събитие, обикновено през м. май, с лектори по астрономия, дискусии на преподаватели, кръгли маси, астро – работилници, в които децата изработват нужните им за наблюдение пособия и уреди от подръчни материали – макети по астрономия и 3 D очила. В Астро партито участват деца и учители от цялата страна. То е включено в Националния календар на Министерството на образованието за изяви по интереси на децата и учениците. Има 11 издания. През 2020г. събитието се провежда онлайн със 170 участници, вкл. от Република Македония.

През 2023 г. пълноценно се проведе дейностите за осмисляне свободното време на учениците, стимулиране и развиване познавателните интереси и творческите им способности се организират учебни лагери, т.нар. „зелени” и „бели” училища и др. форми на организиран отход и туризъм.

Екипът на ОЦИДЗИ домакинства и участва в конкурси и проекти на международно ниво: 67 Международна регата по река Дунав, TID на 16 август 2023 г. с над 150 участници от 7 държави; 10-то юбилейно издание на веломаратона ДУНАВ УЛТРА с над 180 участници от 4 държави;

Проведените събития с национален обхват са: 19-то Национално Астро парти Байкал с 60 учители и ученици; Първи национален конкурс за детска рисунка “Нашата прекрасна Вселена” в рамките на Младежки фестивал “Ало Космос”.

Събитията с регионален обхват: 29 юни – Ден на Дунав съвместно с Басейнова дирекция “Дунавски район” – Плевен и РИОСВ.

Изпълнена е лятната ваканционна програма с ежедневни занимания на открито, съгласно План за дейността на ОЦИДЗИ, включително проведени лагери-обучения с проектно финансиране. Проведени са 23 организирани посещения в базата на ОЦИДЗИ с деца и ученици от общината и страната.

Политиката на Общината по отношение на младите хора, намира реализация и в дейностите на екипа на ОЦИДЗИ: „Април - Глобален месец на астрономията-изложби, астрономически наблюдения за ученици и родители; участие на ученици в “Седмица на предизвикателството по природни науки”, проект SCIENTIX; участие на ученици и младежи в третата онлайн Парламентарна сесия на Младежки воден парламент, месец март 2023 г.; участие на младежи в Националното Екологично училище, гр. Балчик, 5-9.08.23 г.; участие на ученици и младежи в Парламентарна сесия на Младежки воден парламент, месец ноември 2023 г., гр. Гълъбово.

Важен елемент от работата на ОЦИДЗИ е организиране на квалификационни практики с учители от общинските училища и гостуващи педагози. Осигурени са участия в регионални, национални и международни форуми, някои от тях са: Втори тренинг- курс за учители по проект DiSTARS на 22 април 2023 г. в гр. София и участие на ученици от ОУ “Христо Смирненски”, с. Ореховица с проект; участие с доклад на Националната конференция по проблемите на обучението по физика, София, месец април 2023 г.; Организатор на вторият за България онлайн курс за учители на NASE (Network for Astronomy School Education) с 104 учители от общината и страната; Участие на ръководителят на ОЦИДЗИ и учители от общинските училища в: „Ало Космос“ - детско състезание съвместно с Атлантически клуб България, Американско посолство, София; Международно лятно училище по астрономия в гр. Ифран, Мароко; Участие на ученици и учители от общинските училища в проект Water Footprint School Challenge 2023 с координатор Италия; Международен симпозиум “Ciencia en Accion”,

гр. Виладеканс, Испания, NASE (Network for Astronomy School Education) с Мария Петкова, учител от ОУ “Хр.Смирненски”, с. Ореховица; Международен Астронавтически Конгрес, гр. Баку, Азербайджан; Програма Еразъм+, квалификационен курс “Учене чрез спорт” в гр. Анкара, Република Турция.

В грижата за децата и учениците от рискови групи и осигуряване на равен достъп до образование и социална интеграция основен принос има **Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните**. През цялата година се провеждат лектории за ранна превенция за откриване на симптоми за извършване на противообществени прояви и престъпления, както и в помощ на класните ръководители, педагогически съветници и родителските съвети. Подпомагат се училищните ръководства за обхващане на всички подлежащи на задължително обучение, като в екипите са включени секретарят на МКБППМН и 4 обществени възпитатели. Обществените възпитатели работят с 38 деца в риск, извършители на противообществени прояви и престъпления, включително с техните родители.

През 2023 г., се проведеха лекции и дискусии с 564 учениците от IV до XI клас във всички училища на общината. Дискусии на тема за „Безопасен интернет“ и „Наказателната отговорност при непълнолетните“ се проведеха с учениците от VIII до XII клас в СУ „Евлоги Георгиев“ и СУ „Васил Априлов“. Участваха 90 непълнолетни. Темите се представиха от прокурор от РП гр. Плевен.; Финализира се кампанията от 28.08.до 01.09.2023 г. в гр. Тръстеник с четиридневни творчески работилници: „Музиката вдъхновява“, „Изящни изкуства“, „Арт работилница“, „Импро театър“, „Латино танци“ и „Световно кафене“. В тях взеха участие 80 деца от гр. Тръстеник, гр. Долна Митрополия, с. Горна Митрополия, с. Ореховица, с. Крушовене и с. Победа.

На 01.09. 2023 г. се проведе хепънинг под надслов „Безопасно сърфиране в мрежата“, на който децата от работилници показаха творческите си продукти. Присъстваха 230 деца.

Кампанията „Информирани и предпазени от зависимостите и трафика на деца“ стартира месец октомври и ще продължи през 2024 г. В проведените превантивни дискуссионни срещи до момента се включиха 495 малолетни и непълнолетни.

В ОЦИДЗИ с. Байкал бяха организирани 4 двудневни обучителни тренинга - „Права и отговорности на подрастващите“. Участваха 115 малолетни представители от училищата в общината.

Едновременно с качествено образование се стареем децата и учениците да получат добро възпитание, за да се реализират като пълноценни граждани на обществото.

6. Социални услуги и социална инфраструктура.

Социалната инфраструктура на територията на община Долна Митрополия е много добре развита и включва:

6.1. Домашен социален патронаж

Домашният социален патронаж /ДСП/ е форма на дългосрочно или краткосрочно предоставяне на услуги в общността, която се финансира от общинския

бюджет, дарения и хуманитарни помощи, спонсорство и осъществяване на проекти, свързани с дейността. Социалната услуга е мобилна и обхваща всички 16 населени места в община Долна Митрополия. Съществуват три кухни майки - в гр. Долна Митрополия, в с. Подем и в с. Крушовене. Средногодишната заетост на потребителите на социалната услуга за 2023 г. са общо *401 броя лица*. Числеността на персонала на Домашен социален патронаж за 2023 г. е *30 щатни длъжности и 2,25 бройки по ПМС 66*.

6.2. Клуб на пенсионера и хора с увреждания

В община Долна Митрополия функционират 16 клуба по селища, като форма на социална интеграция. Този вид социална услуга е финансирана от общинския бюджет, от спонсорство и членски внос от членовете в клубовете. Чрез тези клубове се цели да се преодолее социалната изолация на самотните възрастни хора. През 2021 г. предвид необходимостта от социална изолация и с цел запазване живота и здравето на възрастното население клубовете на пенсионера на територията на цялата Община през по-голямата част от годината не са работели с посетители. През 2023 г., поради окончателно падане на ограничителните мерки се възстанови напълно дейността им.

6.3. Център за обществена подкрепа

В град Долна Митрополия през 2012 г. е открит Център за обществена подкрепа с капацитет 30 места, като делегирана държавна дейност. Центърът за обществена подкрепа е комплекс от социални услуги, предназначени за деца и семейства, с цел предотвратяване на изоставянето на децата и настаняването им в специализирани институции; превенция на насилието и отпадане от училище; деинституционализация и реинтеграция на деца; обучение в умения за самостоятелен живот и социална интеграция на деца от институции; консултиране и подкрепа на семейства в риск; оценяване, обучение и подкрепа на приемни родители и осиновители.,

През 2023 г. потребители на индивидуална работа са *105 случая и групова работа са 831 деца*, живеещи на територията на община Долна Митрополия, както и на още 2 общини, с които е работено през годината - Искър и Долни Дъбник, като ежесечно специализираната социална услуга надхвърля определена месечна заетост.

През 2023 г., съвместно с **„Център за обществена подкрепа“**, са проведени кампании в детските градини, училищата и читалищата. През 2023 г. се проведе лекции и дискусии с 564 ученици от IV до XI клас във всички училища на общината. Дискусии на тема за **„Безопасен интернет“** и **„Наказателната отговорност при непълнолетните“** се проведе с учениците от VIII до XII клас в СУ „Евлоги Георгиев“ и СУ „Васил Априлов“. Участваха 90 непълнолетни. Темите се представиха от прокурор от РП гр. Плевен.;

Финализира се кампанията от 28.08. до 01.09.2023 г. в гр. Тръстеник с четиридневни творчески работилници: **„Музиката вдъхновява“**, **„Изящни изкуства“**, **„Арт работилница“**, **„Импро театър“**, **„Латино танци“** и **„Световно кафене“**. В тях взеха участие 80 деца от гр. Тръстеник, гр. Долна Митрополия, с. Горна Митрополия, с. Ореховица, с. Крушовене и с. Победа.

На 01.09. 2023 г. се проведе хепънинг под надслов „Безопасно сърфиране в мрежата“, на който децата от работилници показаха творческите си продукти. Присъстваха 230 деца.

Кампанията „Информирани и предпазени от зависимостите и трафика на деца“ стартира месец октомври и ще продължи през 2024 г. В проведените превантивни дискуссионни срещи до момента се включиха 495 малолетни и непълнолетни.

В ОЦИДЗИ с. Байкал бяха организирани 4 двудневни обучителни тренинга - „Права и отговорности на подрастващите“. Участваха 115 малолетни представители от училищата в общината.

Едновременно с качественото образование се стареем децата и учениците да получат добро възпитание, за да се реализират като пълноценни граждани на обществото.

6.4. Приемна грижа

Дирекция “Социално подпомагане”- Долна Митрополия, съвместно с община Долна Митрополия и Центъра за обществена подкрепа в гр. Долна Митрополия работят за по-добро и качествено предоставяне на социалната услуга в общността – Приемна грижа. Социалната услуга се предоставя във всички населени места в община Долна Митрополия.

Считано от 01.11.2016 г. доставчик на тази социална услуга е община Долна Митрополия по проект „**Приеми ме 2015**“ , изпълняван в рамките на схема за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОП „РЧР” 2014-2020, бюджетна линия BG05M9OP001-2.003. Подпомагат се деца, жертви на насилие, деца, на които предстои осиновяване или такива, настанявани в институции. Целта е да се подкрепи биологичното семейство и да се предотврати институционализацията на детето, ползватели на услугата са и родителите на настаненото дете.

През 2023 г. на територията на общината има *10 професионални приемни семейства, които предоставят социалната услуга „Приемна грижа”* и *7 настанени деца*. Финансирането при предоставяне на социалната услуга „Приемна грижа“ е за сметка на Държавен бюджет, съгласно действащото законодателство - Закон за закрила на детето, Правилник за прилагане на Закона за закрила на детето и др.

6.5. Кабинет за семейно планиране

Кабинета за семейно планиране е съвместна дейност на Българската асоциация по семейно планиране и сексуално здраве, гр. Плевен и община Долна Митрополия за предоставяне на здравни услуги на уязвими групи от жители на общината. Социалната услуга основно вкл. консултиране на младежи, родители и бъдещи родители относно превенция на нежелана бременност, подкрепа и закрила на бременността и „Училище за бременни”. Социалната услуга е мобилна.

6.6. Дом за стари хора

На територията на община Долна Митрополия, като специализирана институция функционира „Дом за стари хора“ в с. Горна Митрополия. Капацитетът е 20 души, от които 10 броя мъже и 10 броя жени.

Средногодишната заетост за 2023 г. е 12 броя потребители, като съотношението им е 6 броя мъже и 6 броя жени. Числеността на персонала в „Дома за стари хора“ за 2023 г. е 9 щатни длъжности. През 2022 г. беше изготвен и приет от ОбС гр. Долна Митрополия План за реформиране на Дом за стари хора в с. Горна Митрополия с цел привеждане в съответствие на предоставяната от общината резидентна грижа за възрастни хора в надтрудоспособна възраст със стандартите за качество на тази услуга, определени в Наредбата за качеството на социалните услуги

В „Дома за стари хора“ се приемат лица след изчерпване на всички други възможности за извършване на социални услуги в общността и не са в състояние сами да организират и да задоволяват своите жизнени потребности. Териториалния обхват на социалната услуга са всички населени места от общината и кандидат потребители от други области.

През 2023 г. беше подадено проектно предложение по Процедура чрез подбор № BG-RRP-11.010 „Извършване на строителни дейности и доставка на оборудване и обзавеждане с оглед реформиране на съществуващите домове за стари хора“ от Национален план за възстановяване и устойчивост.

Общата цел на проектното предложение е насочена към постигане целта на процедурата - всички съществуващи домове за стари хора да се приведат в пълно съответствие с изискванията на стандартите за качество на резидентната грижа за възрастни хора в надтрудоспособна възраст по отношение на специализираната среда за предоставянето на услугата. Дейностите, които ще се извършат в рамките на проектното предложение са свързани с извършване на строителни дейности и доставка на оборудване и обзавеждане с оглед привеждането на съществуващата материална база на домовете за стари хора в пълно съответствие със стандартите за качество на резидентната грижа за възрастни хора в надтрудоспособна възраст по отношение на специализираната среда за предоставянето на услугата.

6.7.Нова услуга: „Асистентска подкрепа” - делегирана от държавата дейност

Социалната услуга „Асистентска подкрепа” стартира през м. януари 2021 г. на територията на община Долна Митрополия, разкрита със Заповед на Изпълнителният Директор на Агенция социално подпомагане и с Решение № 265, Протокол № 19/28.01.2021 г. на Общински съвет Долна Митрополия, като държавно делегирана дейност.

Услугата включва ежедневна почасова подкрепа в домашна среда на деца и лица с трайни увреждания и на лица в надтрудоспособна възраст в невъзможност за самообслужване, предоставяна от лице назначено на длъжност „Социален асистент“.

Потребители на социалната услуга „Асистентска подкрепа“, съгласно Закона за социалните услуги са следните целеви групи:

- ✓ лица в надтрудоспособна възраст в невъзможност за самообслужване, които нямат определена по съответния ред степен на намалена работоспособност;
- ✓ деца с трайни увреждания и пълнолетни лица с трайни увреждания с определена чужда помощ, които не ползват асистентска подкрепа, помощ за

осигуряване на асистентска подкрепа или за които не се получава помощ за грижа в домашна среда по реда на друг закон.

Ползвали социалната услуга през 2023 г. общо 98 потребители, от които 75 жени и 23 мъже от населените места на община Долна Митрополия, обслужвани от 29 социални асистенти. С цел повишаване на компетентността, квалификацията, професионалното им развитие и в изпълнение на стандартите за качество на социалната услуга, през 2023 г. са проведени редица надграждащи обучения на социалните асистенти, както и две индивидуални и две групови сесии за супервизия от външни обучители. През 2023 г. са изготвени 91 бр. протокола от мониторинг на място от екипа на социалната услуга съвместно с управителя. През същата година е направено анкетно проучване на 70 потребители като по – голямата част от анкетираните потребители не са посочили препоръки към подобряване на работата.

7. Здравни услуги и здравна инфраструктура.

Здравното обслужване в общината е представено от един медицински център „Медицински център I – Долна Митрополия“ ЕООД - с общински обхват.

Състоянието на центъра е добро, но е необходимо изграждане на асансьорно съоръжение в сградата.

Специализираната медицинска помощ се осъществява от квалифицирани медицински кадри. Общината е отдала под наем кабинети на общопрактикуващи лекари, от които се осъществява доболничната помощ.

Таблица 9. Здравни кабинети/лекари по населени места

Наименование	Населено място
1. АИППМП Д-р Тотка Димчова ЕООД	с. Крушовене
2. АИППМП „Д-р Юлияна Рангелова“ ЕООД	с. Биволаре
3. Витал ООД	гр. Долна Митрополия
4. Д-р Иван Григоров - ИППИМП -ЕООД	с. Божурица
5. Доктор Ивайло Василев -АИППИМП ЕООД	с. Победа
6. ЕТ АИППИМП- Доктор Радослав Василев	с. Ореховица
7. ЕТ ВИВА-Агнеса Трифонова	с. Подем
8. ЕТ Даниел Негров - ИППИМП	гр. Тръстеник
9. ЕТ Доктор Богатинова - Диана Стоилова -ИППИМП	с. Крушовене
10. ЕТ Доктор Желева - Веселка Павлова	гр. Тръстеник
11. ЕТ Доктор Петър Ванчев	с. Рибен
12. ЕТ Доктор Петър Миндизов	с. Ставерци
13. ЕТ Доктор Юри Кънов	гр. Долна Митрополия
14. ЕТ Здраве - Доктор Венета Митовска	гр. Тръстеник
15. ЕТ Здраве Светла Милчева	гр. Долна Митрополия
16. ЕТ Лек - Доктор Светла Бойчева	с. Славовица

Източник: Община Долна Митрополия

През 2023 г. на територията на общината функционират 2 зъболекарски практики: ДЕНТАЛ 3 - Д-Р ДАНИЕЛ ПОПОВ - АИППИДП ЕООД, гр. Долна Митрополия и ЕТ Д-р Ангел Попов АИППИМПДМ, гр. Тръстеник.

Детските заведения и училищата в общината са осигурени със здравни кабинети.

8. Спортна инфраструктура и спортни дейности.

Към края на 2023 г. спортна инфраструктура (футболни игрища) има изградена във всички населени места без с. Гостиля.

Към училищата в общината има изградени спортни секции.

Регистрираните спортни клубове са: Клуб „Стрела“ – авиомоделизъм, Тенис – ски – голф клуб Комарево 89 и футболни клубове: ФК “Спартак” - с. Божурица, ФК „Тръстеник – Сдружение“ – гр. Тръстеник, ФК „Искър“ – с. Ореховица, ФК „Вихър“ – с. Крушовене, ФК „Ботев“ – с. Комарево, СК „ТЕККЕН“ – гр. Тръстеник, ФК „Северняк“ – с. Славовица.

В последните години сред учениците се популяризира и спортът хокей на трева. Регистрирани са отбори в СОУ „Евлоги Георгиев“, гр. Тръстеник и Спортен клуб по хокей на трева „Христо Ботев“, с. Байкал.

На територията на общината ежегодно се организират редица спортни събития и състезания.

Ежегодното финансово подпомагане на спортните клубове се запазва и през 2023 г. През месец септември 2023 г. се проведе третият детски мини веломаратон, част от инициативата „Dunav Ultra“, на който общината е партньор. Над 20 деца от с. Байкал и с. Крушовене се включиха при посрещане на над 150 участници от Румъния, Сърбия и България.

9. Култура и културни дейности.

На територията на община Долна Митрополия функционират 16 народни читалища – по едно във всяко населено място.

Таблица 10. Читалища в община Долна Митрополия към 2023г.

Читалища в община Долна Митрополия
1. НЧ Пробуда – 1925 г., с. Байкал
2. НЧ Пробуда – 1927 г., с. Биволаре
3. НЧ В. Левски – 1911 г., с. Божурица
4. НЧ Христо Ботев – 1924 г., с. Брегаре
5. НЧ Г. Раковски, с. Гостиля
6. НЧ Искра – 1923 г., с. Горна Митрополия
7. НЧ Просвета – 1927 г., гр. Долна Митрополия
8. НЧ Наука – 1905 г., с. Комарево
9. НЧ Саморазвитие – 1887 г., с. Крушовене
10. НЧ Отец Паисий, с. Ореховица
11. НЧ Зора – 1990 г., с. Победа
12. НЧ Пробуда – 1907 г., с. Подем
13. НЧ Х.Георгиев-1915 г., с. Рибен
14. НЧ Д. Благоев – 1926 г., с. Славовица
15. НЧ В. Левски – 1898 г., с. Ставерци
16. НЧ Неофит Рилски 1872 г., гр. Тръстеник

Източник: Община Долна Митрополия

Читалищата са изконни носители на българския дух и култура през вековете и носят в себе си нематериалното културно наследство, традиции, образование,

възпитание и благотворителност, които са в основата на тяхната дейност в полза на обществото.

От 2008г. част от читалищата в община Долна Митрополия са включени в програма „Глоб@лни библиотеки - България“, която цели да улесни достъпа до информация, знания, комуникации, електронно съдържание и услуги за общността чрез мрежата на обществените библиотеки.

От 2012г. читалищата на територията на община Долна Митрополия са членове на Сдружение „Плевенски обществен фонд „Читалища“, което активно работи за развитие на читалищната мрежа в малките населени места, за въвеждане на съвременни практики и модели за работа, които да превърнат читалищата в модерни културно-просветни центрове.

В читалищата са сформирани самодейни колективи – танцови, певчески, театрални, организират се празненства, конкурси, събирания, като през последните години се наблюдава сериозно увеличение на броя на самодейните състави, което говори за засилен интерес към различните форми на културни дейности. В културния календар на община Долна Митрополия са включени и се отбелязват множество национални празници, изпълняват се разнообразни ритуали и обичаи, характерни за общината.

10. Екологично състояние

Територията на община Долна Митрополия попада в обхвата на РИОСВ-Плевен. Регионална инспекция по околната среда и водите, гр. Плевен е административна структура към Министерството на околната среда и водите, имаща за цел да осигури провеждането на държавната политика по опазване на околната среда на регионално равнище.

В населените места в община Долна Митрополия са закрити всички сметища и събраните битови отпадъци се извозват до Регионално депо - Плевен.

Системата за събиране и транспортиране на отпадъците е със 100% обхват на населението. Прилаганият метод за обезвреждане на отпадъците в община Долна Митрополия е чрез депониране на битовите отпадъци. Събирането и извозването на битовите отпадъци на територията на община Долна Митрополия се извършва съгласно всички нормативни изисквания на екологичното законодателство.

Към 2023 г., в системата на ЕКОПАК са включени 7 населени места от територията на община Долна Митрополия с тенденция за поетапно разширяване обхвата на услугата.

Разположението на съдовете за разделно събиране на отпадъци от опаковки на територията на общината към момента е следното:

- ✓ Град Долна Митрополия - съдове за разделно събиране на отпадъци на 9 места в населеното място;
- ✓ Град Тръстеник – съдове за разделно събиране на отпадъци на 12 места в населеното място;
- ✓ Село Горна Митрополия – съдове за разделно събиране на отпадъци на 5 места в населеното място;
- ✓ Село Божурица – съдове за разделно събиране на отпадъци на 3 места в населеното място;
- ✓ Село Комарево – съдове за разделно събиране на отпадъци на 3 места в населеното място;

- ✓ Село Ореховица – съдове за разделно събиране на отпадъци на 4 места в населеното място;
- ✓ Село Ставерци – съдове за разделно събиране на отпадъци на 4 места в населеното място.

Община Долна Митрополия участва активно в Националната кампания „**Да изчистим България заедно**“ и други инициативи за опазване на околната среда.

Контролът на състоянието на качеството на атмосферния въздух (КАВ), съответно нивото на концентрация на вредните вещества в приземния слой на атмосферата по реда на Закона за въздуха и свързаните с него подзаконовни нормативни актове се осъществява от РИОСВ – Плевен. Община Долна Митрополия не е определена, като „гореща екологична точка“ и не попада в район, в които нивата на един или няколко замърсители превишават установените норми и/или нормите плюс определени пределно допустими отклонения от тях съгласно изискванията на Наредба №7 (обн., ДВ, бр. 45 от 14.05.1999 г.)

Състоянието на въздуха на територията на община Долна Митрополия е добро – промишлените предприятия и строителните дейности извършват своята дейност при спазване на всички изисквания за опазване на околната среда, замърсяването от транспорта е незначително, което води до запазване на качеството на въздуха.

Територията на община Долна Митрополия се характеризира с висок воден потенциал. В хидрографско отношение територията на общината спада към басейна на р. Дунав и влажните зони по нея. Богатата хидрографска мрежа на общината включва реките Искър, Вит, Гостиля.

На територията на община Долна Митрополия, по данни на Басейнова дирекция „Дунавски район“, План за управление на речните басейни в Дунавски район (2016-2021г.)и РИОСВ-Плевен, мониторингов пункт за оценка качеството на водите на р. Дунав в област Плевен е изграден при с. Байкал. Той е част от международната транснационална мониторингова мрежа за река Дунав /TNMN/. Честотата на пробовземане е 12 пъти годишно.

Резултатите от проведените анализи за периода 2014-2019г. показват подобряване на качеството на реката в този наблюдаван участък по отношение на основните физикохимични елементи за качество. Измерените стойности отговарят на изискванията за отлично/добро състояние.

По данни от РИОСВ-Плевен, качеството на водите на река Вит и нейните притоци се наблюдава в 21 пункта за мониторинг, разположени в 13 водни тела. Два от пунктовете са разположени във водно тяло, определено в Зона за защита на водите (ЗЗВ), предназначени за питейно-битово водоснабдяване(ПБВ).В границите на община Долна Митрополия, на устието на р. Вит е разположен пункт за мониторинг - р. Вит след гр. Долна Митрополия, при с. Биволаре, който дава информация за водно тялоBG1VT100R009 - р. Вит, от вливане на р. Тученица, при с. Опанец до устие.

Според Анализ за състоянието на повърхностните водни тела, разположени на територията на Дунавския район за басейново управление за периода 2017-2018г., измерените концентрации по кислороден режим, електропроводимост, фосфатни съединения, някои съединения на азота и БПК5 са близки до отлично и добро състояние.

На територията на община Долна Митрополия функционира Пречиствателна станция в с. Божурица. ПСОВ е изградена в имот № 000431, с площ 358.463 дка, м. „Ливадите“, по картата на възстановената собственост на село Божурица. ПСОВ

обслужва населени места от общините Плевен и Долна Митрополия" и е с капацитет - 130 780 е.ж.

Не са налични данни за нарушаване на земите и почвите от добивна промишленост на територията на община Долна Митрополия.

По данни на РИОСВ-Плевен, през 2019г. не е постъпвала информация за замърсяване на почви са за органохлорни пестициди. Към 01.01.2019г. на територията, контролирана от РИОСВ-Плевен има 64 склада (5 от тях централизирани) и 54 броя Б-Б куба, в които се съхраняват негодни и излезли от употреба продукти за растителна защита (негодни ПРЗ).

По отношение на селскостопанските отпадъци в Закона за почвите е посочено, че кметовете на общините контролират изгарянето или друга форма на неконтролирано обезвреждане, изоставяне и нерегламентирано изхвърляне на отпадъци върху почвена повърхност, включително на селскостопански отпадъци, извън обхвата на Закона за управление на отпадъците. Съгласно т.16 от ДР на Закона за почвите "Селскостопански отпадъци извън обхвата на Закона за управление на отпадъците" са животински фекалии (твърд и течен торов отпад), трупове на животни и други неопасни вещества, използвани или получени от дейности в селското стопанство.

РИОСВ – Плевен упражнява контрол по опазването на почвата от вредни изменения вследствие замърсяване с пресен торов отпад във връзка с поставени условия в издадени решения за преценяване на необходимостта от ОВОС или в решения по ОВОС.

11. Културно-историческо наследство.

Културното наследство в община Долна Митрополия е представено от археологически, исторически, архитектурно-строителни и художествени обекти, както и от природните ценности, народните традиции и културните обичаи. В община Долна Митрополия са обявени 32 археологически, исторически, художествени и архитектурно-строителни обекта за недвижими културни ценности, от които 4 са с категория „национално значение“. Културното наследство в общината е концентрирано в Рибен, Подем, Ореховица и Байкал като в тях се намират недвижими културни ценности с категория „национално значение“. Те свидетелстват за историята, бита и културното развитие на местното население.

Римският лимес /Danubius limes Romana/ е оказал силно влияние върху развитието и културната идентичност на общината. По това време градовете по река Дунав се развиват като крепости и изпълняват преобладаващо отбранителни функции. Едни от най-значимите в региона са седалището на римския флот Сексагинта Приста /Русе/, основан от император Веспасиан, крепостта „Нове“ /край Свищов/ и старият римски град „Улпия Ескус“ /село Гиген/.

Археологическите разкрития показват богато културно наследство. В някои от населените места в общината са открити останки от антични некрополи, антични селища – в местността Сухия геран, югоизточно от село Божурица са намерени части от римски път, за който се твърди, че е пътят, свързвал Ескус с Филипопол – Карпатите с Бяло море и е минавал през Ад Путьеа /Рибен/ със Сторгозия /Плевен/. Първите поселища в обхвата на територията на община Долна Митрополия са от тракийско време, населявани от племената – трери, ундикензи и трибали.

От епохата на Римската империя са останали праисторически селища в местността „Селище“ – Palatium – североизточната част на село Байкал около 100 дка, I в пр. н. е. На запад от град Palatium се намира некропол, в който са открити саркофази с богат култов инвентар. В близост до с. Байкал има следи от две непроучени селища, където е намерен глинени съд от II-III в. с изображение на човешко лице, който днес е експониран в историческия музей в град Плевен, както и бронзов меч от бронзовата епоха съхраняващ се в Националния археологически музей в град София. Улпия Ескус – древноримският град е разположен на изток от село Байкал на 3 км. в местност „Градище“ близо до село Гиген. Античният град е добре проучен и са установени границите му. Разкрити са голяма част от укрепителната система, част от града, разкрити са и монументални административни и култови сгради, както и главна улица и форума, градската канализация, част от монументалната обществена сграда с отоплителна инсталация - хипокауст. Открита е и мозайка с театрална сцена от комедията „Ахейци“ от Менандър, храмът на богиня Фортуна. Атрактивно за туристите е и музеят с лапидариум в близост до античния град.

Някои от недвижимите културни ценности с архитектурна и художествена стойност на територията на община Долна Митрополия са:

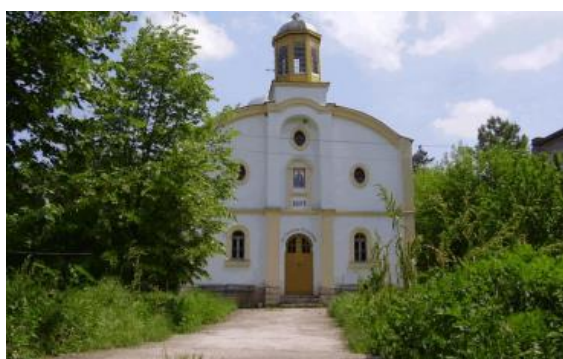
Църква „Св. Троица“, с. Горна Митрополия, построена през 1869 г.; Паметник на културата

Храм „Св. Успение Богородично“, гр. Тръстеник, построен през 1880г.

Църква „Св. Симеон Стълпник“, с. Ореховица, открита и осветена през 1896г., Паметник на културата

Храм „Св. Архангел Михаил“, с. Брегаре, построен между 1912 и 1915г.

*Църква „Св. Параскева“, с. Ставерци,
построена през от 1868 г Паметник на
културата*

*Храм „Св. Димитър“, гр. Долна
Митрополия, построен през 1935г.*

Католически храм „Пресвето сърце Исусово“, с. Гостиля, 1904г.

Исторически паметници на територията на община Долна Митрополия.

През 1992 г. НИПК декларира като исторически паметници възпоменателни знаци, издигнати по повод участието на България във войните 1885, 1912–1913, 1915-1918, 1944-1945 г.

Архитектурен паметник-костница на загиналите във войните през 1912-1913 и 1915-1918г., гр. Тръстеник

Архитектурен паметник-пирамида на загиналите във войните през 1912-1913 и 1915-1918 г., с. Ореховица

Братска могила, гр. Долна Митрополия

Обелиск на Пирогов в центъра на гр. Долна Митрополия и село Горна Митрополия

Архитектурно-скулптурен паметник на загиналите във войните през 1912-1913 и 1915-1918 г., с. Ставерци

Архитектурен паметник-пирамида на загиналите във войните през 1912-1913 г. и паметна плоча на загиналите от с. Рибен в Първата световна война

В пространствената структура на община Долна Митрополия се наблюдават множество надгробни могили (22 на брой), като голяма част от тях са концентрирани около селата Божурица, Славовица, Тръстеник и Байкал. Сред тях: Лазарова могила и Турска могила в с. Славовица; Четирите могили в с. Тръстеник и други.

Таблица 11. Пълен списък с недвижимите културни ценности в териториалния обхват на община Долна Митрополия

№.	Населено място	ОБЕКТ	Вид	Категория
1.	с. Байкал	Църква "Св. Георги", 1874 г.	Художествен	
2.	с. Байкал	Старо селище, м. "Дълбок дол", 2 км Западно	Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	Местно
3.	с. Байкал	Старо селище - Захмед, 5 км югоизточно	Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	Местно
4.	с. Байкал	Лобно място на 5.септемврийци, 500 м., западно на брега на река Дунав	Исторически	Национално
5.	с. Божурица	Църква от 1875 г.	Паметник на културата	
6.	с. Божурица	Голям камък с форма на кръст, м. "Манастира"	Археологически	
7.	С. Брегаре	Храм „Св. Архангел Михаил“, с. Брегаре, построен между 1912 и 1915г.	Архитектурно-художествен Художествен	
8.	с. Брегаре	Лобно място на Цветан Гевезов и В. Ботев	Исторически	Местно
9.	гр. Долна Митрополия	Паметник – Братска могила, южно от селото	Исторически	Местно
10.	гр. Долна Митрополия	Старо селище, м. "Барата"	Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	Местно

11.	с. Горна Митрополия	Църква “Св. Троица”, 1869 г.	Паметник на културата Архитектурно - художествен Художествен	Паметник на културата
12.	с. Гостиля	Католическа църква	Архитектурно-строителен	
13.	с. Гостиля	Къща на Гюро Топчиев	Архитектурно-строителен	
14.	с. Комарево	Църква “Св. Троица”	Архитектурно - строителен Художествен	
15.	с. Крушовене	Църква “Св. Димитър”	Художествен	
16.	с. Ореховица	Църква “Св. Симеон Стълпник”, официално открита и осветена през 1896 г. от врачанския митрополит Константин.	Художествен	Паметник на културата
17.	с. Ореховица	Могили, край селото	Археологически	Национално
18.	с. Ореховица	Римски водопровод, до селото	Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	Местно
19.	с. Победа	Конюшня на АПК “Г. Димитров”, бивш конезавод “Княгиня”	Архитектурно-строителен	
20.	с. Подем	Античен некропол, в селото	Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	Местно
21.	с. Подем	Могила, м. ”Тумбата”	Археологически	Национално
22.	с. Рибен	Църква “Св. Никола/й/”	Художествен Архитектурно-художествен Художествен	
23.	с. Рибен	Батареи, м. ”Сборите”, 500 м северно	Исторически	Местно
24.	с. Рибен	Градището при с. Рибен	Народна старина	

25.	с. Рибен	Римска крайпътна станция, м. "Градището", до селото	Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	Национално
26.	с. Рибен	Праисторическо селище, шосето за Плевен, 4 км южно	Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	Местно
27.	с. Рибен	Праисторическо селище, "Височковата воденица", 2 км северозападно	Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	Местно
28.	с. Славовица	Църква "Св. Параскева"	Художествен	
29.	с. Ставерци	Църква "Св. Параскева" от 1868 г.	Художествен	Паметник на културата
30.	с. Ставерци	Римска крепост, м. "Калето", 3 км югозападно	Архитектурно-строителен от Античността и Средновековието	
31.	гр. Тръстеник	Църква "Успение Богородично", построена в периода от 1880 до 1886 година и осветена на 15 август 1886 г.	Художествен Архитектурно-художествен Художествен	
32.	гр. Тръстеник	Четири могили, източно от града	Археологически	

Източник: Национален институт за недвижимо културно наследство; Община Долна Митрополия

Археологически недвижими културни ценности:

➤ с. Байкал – сравнително ново село, изградено над античния град Палациум: Праисторически селища – м. Захмет, м. Ямандидол, м. Широк дол и м. Селище, Антични некрополи – вдясно от пътя за Гиген и на запад от Палациум, Античен паметник – до Дунавския град, Античен водопровод – над селото, Антични селища – м. Захмет и м. Широки дол, Римски път – югоизточно от селото и южно от селото, Средновековни селища – м. Зехмет и м. Ямандидол.

➤ с. Биволаре – средновековни селища – м. Чепинци и Средновековен каптаж – м. Чепинци.

➤ с. Божурица - Село Божурица е старо, средновековно селище. В турски документи от средата на XV век то е регистрирано като тимар на охраната на Никополската крепост под името Кацамуница: Римски път – м. Сухия геран, Средновековно селище – м. Дръмката, Средновековен некропол – м. Новачане.

➤ с. Брегаре – Антична крепост – Калето, Античен некропол – на левия бряг на р. Искър.

➤ с. Гостиля - Село Гостиля е заселено през 1890г. от българи преселници от Банат. Изградено е над старо, късноантично селище: Антично селище – в центъра на селото, Античен некропол – на южния край на селото, Средновековен некропол – до свинарниците.

➤ с. Комарево – Праисторическо селище – м. Припека и Осойна, Антично селище – м. Припека и Осойна, Античен некропол – м. Припека и Осойна, Антично селище – вляво от пътя за с. Крета, Античен некропол – в чертите на с. Комарево.

➤ с. Ореховица - Село Ореховица е старо, средновековно селище, регистрирано в турски документи от средата на XV век под името Раховица като тимар към крепостта Хлуник (неустановена за момента крепост в близост до Никопол), като мезра Раховица към зеамета Плевен, като тимар Раховица, който участва във военни походи. Антична крепост – Калето, Антично селище – м. Ченгене сарай, Античен каптаж и водопровод – м. Царевец.

➤ с. Подем – Мъртвица – Антична сграда – в района на селото, Античен некропол – в югозападните райони на селото.

➤ с. Рибен – Ad putea, Рибене, Рибне – Село Рибен е старо средновековно селище, регистрирано в турски документи от средата на XV век като зеамет от хасовете на Никополската крепост под името село Рибене. Праисторическо селище – Такарско, в м. Над езерото, Антична крайпътна станция и крепост – Ad putea, Античен некропол – м. Пукалица, Антично селище – м. Царевец, Античен некропол – м. Царевец, м. Девичина могила, Антично селище – м. Девичина могила, м. Голяма усойна.

➤ с. Славовица – Антично селище – м. Совата, Антична каменоделна – м. Манастира.

➤ с. Ставерци - Село Ставерци е старо средновековно селище, документирано под същото име или под името Иставриче и Иставерче в регистрите за войнуци към крепостта Нийболу от XVI-XVII век: Антична крепост Калето, Антично селище, Античен некропол и гробница.

➤ гр. Тръстеник - Тръстеник е старо средновековно селище, регистрирано в турски документи от средата на XV век, като тимар под същото име – Тръстеник към крепостта Хлуник (неустановена в близост до Никопол): Антично селище – м. Щърбашки геран, м. Парцелите, Античен некропол – м. Парцелите, м. Четирите могили.

Исторически паметници:

В памет на загиналите при последния бой за Плевен руски войни от 18 пехотен Волгородски полк в Руско – турската освободителна война е издигнат паметник – братска могила намиращ се в гр. Долна Митрополия.

В центровете на гр. Долна Митрополия и село Горна Митрополия е издигнат паметник –obelisk на Пирогов. През 2005г. е открит в гр. Долна Митрополия паметник на загиналите в Балканската, Междусъюзническата, първата и втората Световни войни. В село Рибен - архитектурен паметник-пирамида на загиналите във войните през 1912-1913 г. и паметна плоча на загиналите от с. Рибен в Първата световна война. В с. Ставерци, с. Подем, с. Ореховица и град Тръстеник са издигнати - архитектурно-скулптурни паметници на загиналите във войните през 1912-1913 и 1915-1918 г.

Пълен списък на военните паметници на територията на община Долна Митрополия, съгласно регистъра на военните паметници, поддържан от Националния военноисторически музей, е представен в Таблица 12.

Таблица 12. Военни паметници в община Долна Митрополия.

Населено място	Паметник
Гр. Тръстеник	1. Архитектурен паметник-костница на загиналите във войните през 1912-1913г. и 1915-1918г., гр. Тръстеник 2. Паметник на пилота Павел Павлов.
с. Ставерци	Архитектурно-скулптурен паметник на загиналите във войните през 1912-1913 г. и 1915-1918г.
с. Славовица	Архитектурен паметник-пирамида на загиналите във войните през 1912-1913 г. и 1915-1918 г.
с. Рибен	1. Архитектурен паметник пирамида на загиналите във войните през 1912-1913 г.; 2. Паметна плоча на загиналите от с. Рибен във Втората световна война.
с. Подем	Паметна плоча на загиналите от с. Подем в Отечествената война в с. Подем
с. Ореховица	Архитектурен паметник-пирамида на загиналите във войните през 1912-1913 г. и 1915-1918 г.
с. Крушовене	1. Паметен знак-плоча на загиналите от с. Крушовене във войните през 1912-1913 г. и 1915-1918 г.; 2. Паметник на загинали летци при изпълнение на служебния си дълг.
с. Гостиля	Паметна плоча на загиналите във войните през 1912-1913 г. и 1915 - 1918 г.
с. Горна Митрополия	1. Архитектурно-скулптурен паметник на загиналите във войните жители; 2. Паметник на Стефан Стефанов; 3. Обелиск на Пирогов.
Гр. Долна Митрополия	1. Паметник на загиналите във войните; 2. Паметник на летеца-пилот Желю Манолов; 3. Паметник – братска могила в памет на загиналите при последния бой за Плевен руски войни от 18 пехотен Волгородски полк в Руско – турската освободителна война 4. Обелиск на Пирогов; 5. Паметник на загиналите в Балканската, Междусъюзническата, първата и втората Световни войни.
с. Биволаре	Паметен знак - възпоменателна чешма в памет на загиналите във войните през 1912-1913 г. и 1915-1918 г.

Източник: Регистър на военните паметници, поддържан от Националния военноисторически музей

Нематериалното културно наследство в общината е представено от народните традиции и културните обичаи. Важни обекти на културната инфраструктура и средище на културата и просветната дейност в населените места са читалищата. В тях се провеждат културни дейности – традиционни празници, самодейни театрални постановки, фестивали и др.

12. Основни изводи

Проблеми

1. Не са установени проблеми на територията на община Долна Митрополия в резултат на общата характеристика.
2. Нисък относителен дял на нефинансовите предприятия спрямо област Плевен и приноса им към областната икономика.
3. Не добре развита туристическа инфраструктура.
4. Не добре развита достъпност до туристическите обекти.
5. Недостатъчна база за настаняване на туристи.
6. Неблагоприятно демографско състояние и тенденции, характерни за региона и областта.
7. Нисък коефициент на заетост на населението.
8. Висок коефициент на демографско заместване.
9. Амортизиран и морално остарял жилищен фонд.
10. Необходимост от изграждане на нови и подобряване на съществуващите мостови съоръжения в общината.
11. Изградена канализация само в гр. Долна Митрополия и гр. Тръстеник.
12. Амортизирана

Предимства

1. Граница с р. Дунав, непосредствено при с. Байкал.
2. Непосредствена близост до областния център - гр. Плевен.
3. Висока транспортна достъпност на територията на общината.
4. Наличие на въздушен, сухопътен, воден и железопътен транспорт.
5. Благоприятни условия на релефа за развитието на селищната и пътна инфраструктура.
6. Благоприятни климатични дадености.
7. Благоприятни предпоставки за интензивно развитие на земеделски дейности и развитие на биоземеделие.
8. Богата хидрографска мрежа.
9. Наличие на защитени зони и територии.
10. Богата флора и фауна.
11. Атрактивност на общината за привличане на нови инвестиции.
12. Висок дял на обработваемите площи в общината.
13. Силно развит селскостопански профил на икономиката, с доминиращо зърнопроизводство. В община Долна Митрополия са съсредоточени едни от най-големите зърнопроизводители в района.
14. Ръст на основните показатели за икономическото развитие на община Долна Митрополия за периода 2018-2023г.
15. Произведената селскостопанска продукция се използва като суровина в местната преработвателна промишленост.
16. Добре развити зеленчукопроизводство и трайни насаждения.
17. Развита хранително-вкусова промишленост.

Потенциали

1. През територията на община Долна Митрополия, непосредствено при с. Байкал, преминава един от коридорите на основната Транс-европейска транспортна мрежа - „Рейн-Дунав”.
2. Община Долна Митрополия попада в обхвата на агломерационен ареал Плевен, което в значителна степен предопределя нейното бъдещо развитие.
3. Развитие използването на ВЕИ.
4. Развитие на орнитологичен туризъм.
5. Развитие на приключенски и еко-туризъм.
6. Продължаване съживяването на икономиката на общината.
7. Продължаване развитието на високоинтензивно селско стопанство. Технологична модернизация на съществуващите стопанства. Изграждане на мрежа и пазар за местните земеделски производители.
8. Развитие на стопанствата за биологично производство.
9. Продължаване и стимулиране развитието на пчеларството в общината.
10. Продължаване и стимулиране развитието на зеленчукопроизводството в общината.
11. Реализация на проекти за оползотворяване на органични отпадъци и утайки за

- водопроводна мрежа в малките населени места на общината.
- 13.Необходимост от дейности по благоустрояване на населените места.
- 14.Необходимост от подмяна на уличното осветление на територията на общината.
- 15.Община Долна Митрополия попада в списъка на районите със значителен потенциален риск от наводнения.
- 16.На територията на община Долна Митрополия има съвременни свлачищни процеси, които са периодично активни.
- 18.Богат потенциал и предпоставки за развитие на различни форми на туризъм.
- 19.Висок дял на заетите в селското стопанство.
20. Стабилизиране пазара на труда.
- 21.Намалено равнището на безработица в общината.
- 22.Отлично развита образователна система, обхващаща всички степени на образование и образователна инфраструктура. Наличие на висше учебно заведение в общината - ВВВУ „Георги Бенковски”, гр. Долна Митрополия.
- 23.Наличие на общински център за Извънучилищни дейности и занимания по интереси.
- 24.Отлично развита социална инфраструктура и социални услуги.
- 25.Добре развита здравна инфраструктура.
- 26.Добре развита спортна инфраструктура и разнообразни спортни прояви.
- 27.Наличие на културна институция във всяко населено място и активни културни дейности.
- 28.Добре развита селищна мрежа и връзки между населените места.
29. Град Долна Митрополия и град Тръстеник са вътрешно агломерационни опорни центрове на общината, гравитиращи към град Плевен.
- 30.Висока транспортна достъпност до основните пътни направления на ТЕН-Т мрежата.
31. Транспортната инфраструктура на община Долна Митрополия съчетава четири вида транспорт – въздушен, сухопътен, воден и железопътен.
32. Добро състояние на общинската пътна мрежа.
33. Всички населени места в общината са водоснабдени.
34. Наличие на ПСОВ, с. Божурица.
- 35.Добре развита електроенергийна мрежа.
- 36.Общата произвеждана мощност на изградените мощности за ВЕИ в община Долна Митрополия е най-голяма не само производство на органична тор.
12. Развитие на туристически атракции и туристическа инфраструктура.
- 13.Развитие на културно-исторически туризъм; религиозен туризъм; фестивален, събитийен и творчески туризъм; приключенски и еко-туризъм; орнитологичен туризъм; ловен туризъм.
9. Съвместни проекти с други общини (местни и чуждестранни).
10. Реализация на нови инвестиционни проекти на територията на общината в различни сфери - ВЕИ, селско стопанство и други.
- 11.Постепенно подобряване на пазара на труда и повишаване заетостта на населението.
- 12.Нарастване доходите на населението.
- 13.Увеличаване дела на висшистите в общината.
14. Подобряване състоянието на жилищния фонд чрез внедряване на мерки за енергийна ефективност.
15. Използване възможностите на свободния сграден фонд на територията на община Долна Митрополия за различни инвестиции.
16. Подобряване и развитие на наличните връзки на общината към мрежата ТЕН-Т.
17. Развитие на пристанищна инфраструктура при с. Байкал – граница с р. Дунав и вкл. към мрежата ТЕН-Т.
18. Подобряване енергийната инфраструктура и използването на ВЕИ.
- 19.Подобряване и разширяване на системата за

- в Плевенска област, но и в целия Северозападен регион.
37. Добро състояние на хидромелиоративната мрежа
38. Добре развита комуникационна мрежа.
39. Всички сметища в общината са закрити. Събраните битови отпадъци се извозват до Регионално депо - Плевен.
40. Системата за събиране и транспортиране на отпадъците е със 100% обхват на населението.
41. Добро качество на компонентите на околната среда - въздух, подземни води, повърхностни води, почви.
42. На територията на община Долна Митрополия са разположени четири защитени зони – BG0000181 „река Вит“; BG0000335 „Карабоаз“; BG0000613 „Искър“; BG0000627 „Конунски дол“.
43. От Европейската екологична мрежа Natura 2000 в обхвата на община Долна Митрополия попадат части от защитени зони по Директивата за опазване на дивите птици /Директива 79/409/ЕЕС/ и две защитени зони по Директивата за опазване на природните местообитания и дивата флора и фауна /Директива 92/43/ЕЕС/.
44. Изграден Постителски център на Римска крайпътна станция „Ад Путеа“.
- разделно събиране на опаковки и отпадъци от опаковки в общината и подобряване околната среда.

II. ПОСТИГНАТ НАПРЕДЪК ПО ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ ОТ ПИРО ВЪЗ ОСНОВА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ

1. Система от индикатори за наблюдение на изпълнението на ПИРО.

Системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на ПИРО е основен инструмент за проследяване на степента на изпълнение на плана. Системата отчита напредъка и степента на постигане на целите и приоритетите за развитие на общината за периода на действие на ПИРО.

Системата от индикатори за наблюдение на изпълнението на Плана, въз основа на събраната обективна информация и данни, отчита напредъка и степента на постигане на целите и приоритетите за развитие на общината по физически и финансови характеристики.

В съответствие с Методическите указания за разработване и прилагане на Планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027г., индикаторите за наблюдение на изпълнението на ПИРО биват:

- ✓ **Индикатори за продукт** - отнасят се до наблюдението и оценката на изпълнението на определените приоритети за развитие на община Долна Митрополия. Те са количествено измерими и осигуряват обективност по отношение на оценките и изводите за конкретните постижения при реализацията на приоритетите и постигнатото пряко въздействие в съответната област.
- ✓ **Индикатори за резултат** - отчитат изпълнението на стратегическите цели и имат значение за цялостната оценка на ефективността на избраната стратегия и политика за устойчиво интегрирано местно развитие на община Долна Митрополия за периода 2021-2027г.
- ✓ **Специфични индикатори, свързани с определените приоритетни зони за въздействие** – съгласно Методическите указания за разработване и прилагане на Планове за интегрирано развитие на община на Министерството на регионалното развитие и благоустройството, за приоритетите и мерките, свързани с определените в плана приоритетни зони за въздействие, е необходимо да се определят отделни самостоятелни индикатори, чрез които да се оцени приносът на интервенциите както към развитието на конкретните територии в рамките на зоната, така и към развитието на цялата община. Голяма част от избраните специфични индикатори съвпадат с индикаторите за продукт, т.к. предвидените дейности/проекти в рамките на приоритетните зони за въздействие имат пряк положителен ефект върху развитието на цялата територия на община Долна Митрополия.

Индикаторите за наблюдение и оценка на ПИРО на община Долна Митрополия се разглеждат в зависимост от своята специфика през различен период от време. Предвид факта, че настоящият доклад е първи за разработения План за интегрирано развитие на Община Долна Митрополия 2021-2027 г. посочените в таблица 13 индикатори са отчетени за период от 1 година.

Таблица 13. Индикатори за наблюдение изпълнението на Плана за интегрирано развитие на Община Долна Митрополия 2021-2027 г. за периода 2018-2023 г.

Стратегическа цел	Мерна единица	Източник на информация	Базова стойност	Постигната стойност	Постигната стойност	Постигната стойност	Постигната стойност
Стратегическа цел 1. Повишаване ролята на община Долна Митрополия в развитието на Плевенския агломерационен ареал чрез повишаване конкурентоспособността на местната икономика.	хил. лв., бр., % и др.	НСИ, Общината, Агенция за МСП, Агенция по заетостта и др.	Към началото на периода	2020 г.	2021 г.	2022 г.	2023 г.
1. Брой на наетите	Брой	НСИ, И.П.И.	1973	1859	Няма данни	Няма данни	Няма данни
Стратегическа цел 2. Запазване и развитие на човешкия капитал на община Долна Митрополия чрез социално развитие и подобряване достъпа до публични услуги за населението.							
1. Равнище на безработица	%	НСИ, АСП	10,7% (2019г.)	9,22%	6,79%	7,21%	8,37%
2. Средна оценка на ДЗИ по математика	-	И.П.И.	5,47 (2020г.)	5,47	Няма данни	Няма данни	Няма данни
3. Средна оценка на ДЗИ по БЕЛ	-	И.П.И.	4,04 (2020г.)	4,04	Няма данни	Няма данни	Няма данни
4. Брой население на 1 аптека	Брой	И.П.И.	2949 (2019г.)	Няма данни	Няма данни	Няма данни	Няма данни
5. Брой население на 1 лекар	Брой	И.П.И.	866	Няма данни	Няма данни	Няма данни	Няма данни
6. Обем на привлечените от общината средства по оперативни програми на ЕС	Хил. лв.	ИСУН	30 259.4	4 608.99	8 019. 07	1 684,45	3 242,69
7. Рейтинг на ПДИ за активна прозрачност на общините	%	ПДИ	84,30	87,70	90,3	73	82,5

8. Брой реализирани партньорски проекти	Брой	ИСУН, община Долна Митрополия	4	0	0	0	4
Стратегическа цел 3. Постигане на балансирано и устойчиво развитие на територията на община Долна Митрополия.							
1. Рехабилитирана общинска пътна мрежа	Км.	Община Долна Митрополия	91	18,39	0,93	0	0
2. Брой обекти на пристанищна инфраструктура	Брой	Община Долна Митрополия	0	0	0	0	0
3. Рехабилитирана водопроводна мрежа	М.	Община Долна Митрополия	97 019	347	1405	0	0
4. Рехабилитирана улична мрежа	Км.	Община Долна Митрополия	266	4,354	1,37	0	0
5. Брой обществени сгради с внедрени мерки за ЕЕ	Брой	Община Долна Митрополия	7	5	2	0	1
6. Реализирани проекти за опазване и подобряване на околната среда и управление на риска от природни бедствия	0	Община Долна Митрополия	0	1	0	0	1

7. Покритие на кадастъра	%	Община Долна Митрополия, И.П.И.	Няма данни	96,6	Няма данни	Няма данни	Няма данни	
Индикатори за продукт								
Индикатор	Мерна единица	Източник на информация	Базова стойност / година	Постигната стойност 2020 г.	Постигната стойност 2021 г.	Постигната стойност 2022 г.	Постигната стойност 2023 г.	
Приоритет 1. Развитие на конкурентоспособна икономика въз основа на местните потенциали и предимства.								
Мярка 1. Повишаване на инвестиционната активност на територията на община Долна Митрополия.								
Реализирани проекти на основата на ПЧП	Брой	Община Долна Митрополия	0	0	0	0	0	
Разработена програма за облекчен административен режим при реализация на инвестиционни намерения на територията на община Долна Митрополия	Брой	Община Долна Митрополия	0	0	0	0	0	
Мярка 2. Повишаване конкурентоспособността на МСП чрез насърчаване на иновациите, ресурсната ефективност и технологично обновление.								
Мярка 3. Развитие на устойчиво и конкурентоспособно селско стопанство в община Долна Митрополия.								
Изготвена стратегия за развитие на устойчиво селско стопанство в община Долна Митрополия на база местните ресурси и потенциали	Брой	Община Долна Митрополия	0	0	0	0	0	
Мярка 4. Развитие на устойчив туризъм в община Долна Митрополия.								
Разработена стратегия за развитие на туризма в общината	Брой	Община Долна Митрополия	0	0	0	1	0	
Приоритет 2. Запазване и развитие на човешкия капитал на община Долна Митрополия чрез развитие на системите на образованието, здравеопазването, спорта и културата, социални и младежки дейности и повишаване на заетостта на населението.								
Мярка 1. Модерна образователна инфраструктура в община Долна Митрополия.								
Реализирани	Брой	МОН, ИСУН,	3	11	5	14	1	

проекти/дейности за модернизация/оборудване на обекти в сферата на образованието		Община Долна Митрополия						
Мярка 2. Внедряване на съвременни образователни практики, модели и обучения в учебните заведения.								
Училища с въведени съвременни образователни практики, модели и обучения	Брой	МОН, ИСУН, Община Долна Митрополия	0	0	6	4	4	
Мярка 3. Осигуряване на равен достъп до качествено образование и обучение и предотвратяване на рисковете за социално изключване.								
Проекти/инициативи за намаляване броя на отпадналите лица от образователната система, в т.ч. интегриране на лица от малцинствените групи и такива в неравностойно положение	Брой	МОН, Община Долна Митрополия	0	19	14	19	25	
Мярка 4. Подобряване на здравната и социална инфраструктура и социални дейности.								
инфраструктура	Брой	ИСУН, МТСП, Община Долна Митрополия	1	3	2	0	1	
Създадени нови социални услуги	Брой	ИСУН, МТСП, Община Долна Митрополия	5	3	1	0	0	
Проекти за социално-икономическа интеграция на групите в неравностойно положение	Брой	ИСУН, МТСП, Община Долна Митрополия	1	5	5	2	7	
Мярка 5. Подкрепа и развитие на културните институции и дейности в общината и опазване и социализиране на културното наследство.								
Проекти/дейности за възстановяване, реставрация, социализиране и поддържане на църквите в община Долна Митрополия	Брой	ИСУН, Община Долна Митрополия	1	0	0	0	0	
(Зона 2) Проект за възстановяване, реставрация,	Брой	ИСУН, Община Долна Митрополия	0	0	0	0	1	

социализиране и поддържане на обектите на културното наследство в община Долна Митрополия								
Проекти/дейности за модернизация и оборудване на читалищата в община Долна Митрополия и обновяване на библиотечния фонд	Брой	ИСУН, община Долна Митрополия	3	4	1	4	2	
Разработена Стратегия за опазване и социализиране на културното наследство на община Долна Митрополия	Брой	община Долна Митрополия	0	0	0	0	0	
Нови културни събития/фестивали	Брой	Община Долна Митрополия Регистър на туристическите фестивали и събития	5	2	0	1	3	
Мярка 6. Обновяване и развитие на спортната инфраструктура и насърчаване на масовия спорт сред младежите.								
(Зона 1 и Зона 2) Нови обекти на спортната инфраструктура	Брой	Община Долна Митрополия	25	1	4	0	1	
Организираны спортни събития в общината	Брой	Община Долна Митрополия	3	0	1	1	2	
Мярка 7. Осигуряване на възможности за пълноценно и активно участие на младите хора в общественния живот и създаване на благоприятна среда за ефективната им реализация и личностно развитие.								
Изготвена Стратегия за младите хора в община Долна Митрополия за периода 2021-2027г.	Брой	Община Долна Митрополия	0	0	0	0	0	
Доброволчески инициативи в общината	Брой	Община Долна Митрополия	3	2	3	3	2	
Създадени тематични стажове за младежи в община Долна Митрополия	Брой	Община Долна Митрополия	0	0	0	0	1	
Мярка 8. Подобряване достъпа до пазара на труда, насърчаване на заетостта и развитие на умения.								
Проекти/инициативи	Брой	Дирекция	4	7	7	6	5	

за насърчаване на заетостта		„Бюро по труда“ – Долна Митрополия, АЗ, община Долна Митрополия						
Проекти/ проведени обучения за придобиване на дигитални умения, повишаване професионалната квалификация на безработните и придобиване на ключови компетентности	Брой	Дирекция „Бюро по труда“ – Долна Митрополия, АЗ, община Долна Митрополия	1	153	20	5	86	
Приоритет 3. Подобряване на цифровата свързаност и достъпност на територията на община Долна Митрополия, развитие на техническата инфраструктура, подобряване облика на населените места и опазване на околната среда.								
Мярка 1. Изграждане и рехабилитация на общинската пътна инфраструктура и мостови съоръжения.								
Проекти/дейности за изграждане и рехабилитация на общинската пътна инфраструктура и мостови съоръжения	Брой	ИСУН, община Долна Митрополия, АПИ	21	34	20	6	1	
Мярка 2. Изграждане на пристанищна инфраструктура.								
Изградени обекти за развитие на пристанищната инфраструктура в общината	Брой	Община Долна Митрополия	0	0	0	0	0	
Мярка 3. Доизграждане и рехабилитация на ВиК инфраструктурата в общината.								
Населени места с подобрена/рехабилитирана ВиК инфраструктура	Брой	Община Долна Митрополия, ВиК	4	2	3	0	0	
Мярка 4. Енергийна ефективност и ВЕИ.								
Проекти/дейности за подобряване на енергийната ефективност на база използването на ВЕИ в община Долна Митрополия	Брой	Община Долна Митрополия, ИСУН	6	0	6	1	4	

Изготвени стратегически/програшни документи в областта енергийната ефективност и ВЕИ	Брой	Община Долна Митрополия	3	0	2	0	0
Мярка 5. Благоустрояване на населените места в общината.							
Реализирани проекти за рехабилитация на уличната мрежа в община Долна Митрополия	Брой	ИСУН, Община Долна Митрополия	1	0	0	0	1
Реализирани проекти/дейности за благоустрояване на публични пространства и терени за озеленяване и отдих	Брой	ИСУН, Община Долна Митрополия	1	1	3	1	2
Мярка 6. Подобряване на цифровата свързаност и достъпност на общината.							
Реализиран проект/дейност за подобряване на цифровата свързаност и достъпност на общината.	Брой	ИСУН, Община Долна Митрополия	0	0	0	0	0
Мярка 7. Опазване на околната среда, превенция и управление на риска от природни бедствия и борба с климатичните промени.							
Реализиран проект за рекултивация и закриване на общинско депо за отпадъци	Брой	ИСУН, Община Долна Митрополия	0 (2021г.)	0	0	1	0
Реализирани проекти/интервенции за подобряване реакцията при бедствени и аварийни ситуации на община Долна Митрополия	Брой	ИСУН, община Долна Митрополия	6 (2021г.)	0	0	0	1
Проведени информационни кампании за опазване на околната среда	Брой	Община Долна Митрополия	1 (2021г.)	0	0	0	0
Изготвени стратегически и програмни документи в сферата на опазването на околната среда	Брой	Община Долна Митрополия	0 (2021г.)	0	2	0	0

Приоритет 4. Укрепване на институционалния капацитет, развитие на териториалното сътрудничество и създаване на предпоставки за активно участие на гражданите, бизнеса и НПО в общината при формирането и прилагането на местните политики за развитие.								
Мярка 1. Укрепване на институционалния капацитет.								
Реализирани проекти/проведени обучения/курсове за повишаване на квалификацията на служителите на ОА-Долна Митрополия	Брой	Община Долна Митрополия	2 (2021г.)	7	8	25	18	
Мярка 2. Електронно управление и качествено административно обслужване.								
Реализиран проект за Е-община – община Долна Митрополия	Брой	Община Долна Митрополия	0 (2021г.)	0	0	0	0	
Мярка 3. Стимулиране на местните партньорства, трансграничното и международно сътрудничество.								
Реализирани проекти по линия на трансграничното и международно сътрудничество	Брой	ИСУН, община Долна Митрополия	3 (2021г.)	0	0	1	3	
Реализирани партньорски проекти.	Брой	ИСУН, община Долна Митрополия	1 (2021г.)	0	0	0	1	
Мярка 4. Стимулиране на активното участие на гражданите, бизнеса и НПО в общината при формирането и прилагането на местните политики за развитие.								
Реализирани проекти/инициативи/събития за стимулиране на активното участие на гражданите, бизнеса и НПО в общината при формирането и прилагането на местните политики за развитие	Брой	Община Долна Митрополия	2	3	4	1	2	

2. Източници на информация.

Съществен момент от системата индикатори е осигуряването на надеждни източници на информация. Основните източници на информация са базите данни на Националния Статистически Институт и Европейската статистическа служба, системата ИСУН, данни от Изпълнителната агенция по околна среда, Агенцията по заетостта, Агенция пътна инфраструктура, Общинска служба „Земеделие“, Дирекция „Бюро по труда“ – Долна Митрополия, Институт за пазарна икономика (И.П.И.), Програма достъп до информация (ПДИ), Общинска администрация Долна Митрополия и др.

3. Основен извод

И по трите вида индикатори на Плана за интегрирано развитие на Община Долна Митрополия е постигнат известен напредък. Предприети са мерки за развитието на територията, които да бъдат привлекателни за населението и да бъдат двигател за повишаване на конкурентноспособността на региона. Осигуряването на подходяща и рентабилна инфраструктура ще обезпечи оптималното протичане на процесите в обществото и ще отговори на изискванията на населението. Отбелязва се напредък в предоставянето на качествени услуги в образованието, чрез превръщането на училищата в привлекателни центрове за обучение. Усъвършенстват се съществуващите социални услуги в общината в съответствие с изискванията на потребителите.

Община Долна Митрополия – единна община с грижа за хората, съхранена природна среда и културно наследство, качествена инфраструктура и стабилна икономика.

Така формулирана, визията за развитие на община Долна Митрополия дава характеристика на специфичния потенциал на общината и насоките за бъдещото ѝ развитие.

В нея са отразени стремежът на местната власт и нагласите и потребностите на местното население и всички заинтересовани страни за постигане на едно по-добро бъдеще за община Долна Митрополия.

Съгласно представените по горе индикатори Община Долна Митрополия е успяла да стартира изпълнението на стратегическите цели заложи в Плана за интегрирано развитие 2021-2027 г. и да положи началото на една единна Община с грижа за хората, съхранена природна среда и културно наследство, с качествена инфраструктура и стабилна икономика.

III. ПРЕДПРИЕТИ ДЕЙСТВИЯ ЗА ОСИГУРЯВАНЕ НА ЕФЕКТИВНОСТ И ЕФИКАСНОСТ ПРИ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПЛАНА

Съгласно Правилника за прилагане Закона за регионалното развитие за наблюдение на Плана за интегрирано развитие е сформирана Специализирана група за неговото наблюдение съвместно с представители на Общински съвет – Долна Митрополия и служители на общинска администрация. Тя изготвя годишен доклад за наблюдението на изпълнението на ПИРО, които включва информация относно предприетите действията за осигуряване на ефективност и ефикасност при изпълнението на Плана за интегрирано развитие на община Долна Митрополия.

Специализирана група за наблюдение осъществява координация и взаимодействие с регионалните и местните структури за изпълнение на Плана за интегрирано развитие на община Долна Митрополия.

През 2023 г. са организирани и провеждани периодични срещи на Специализираната група за наблюдение на Плана за интегрирано развитие на община Долна Митрополия. В тях са взели участие представители на работодателите, работниците и служителите на местно ниво.

1. Мерки за наблюдение и създадени механизми за събиране, обработване и анализ на данни

При изготвянето на Годишния доклад са използвани последни официални данни на Националния статистически институт и сравнителни данни на Евростат за регионите в ЕС; Предоставена информация от Дирекция „Бюро по труда“ – гр. Долна Митрополия; Предоставена информация от Общинска служба „Земеделие“; Отчет за изпълнение на Програма за управление на Община Долна Митрополия; Отчет за изпълнение на Бюджета на Община Долна Митрополия; Предоставена информация от местен бизнес.

2. Преглед на проблемите, възникнали в процеса на прилагане на Плана за интегрирано развитие през съответната година, както и мерките за преодоляване на тези проблеми

При събирането и обработването на данните за изготвянето на настоящия годишен доклад, бе констатирано, че за някои от посочените индикатори, липсват налични данни, което не позволява да се отчете постигнатия напредък. Липсва механизъм за набиране на информация за реализираните проекти на НПО и стопанските субекти на територията на общината.

3. Мерки за осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнение на Плана за интегрирано развитие

С цел осигуряване на информация и публичност на действията по изпълнението на Плана за интегрирано развитие на сайта на Община Долна Митрополия ще бъдат публикувани: Годишните доклади за наблюдение на ПИРО за 2023 г.; Годишните програми на ПИРО; Решенията на ОБС – Долна Митрополия за приемането им.

4. Мерките за постигане на необходимото съответствие на Плана за интегрирано развитие на общината със секторните политики, планове и програми на територията на общината, включително мерките за ограничаване изменението на климата и за адаптацията към вече настъпилите промени;

ПИРО е изработен за цялата територия на община Долна Митрополия, като са определени зони за прилагане на интегриран подход за удовлетворяване на идентифицираните нужди и за подкрепа на идентифицираните потенциали за развитие, както и възможностите за коопериране със съседни общини.

ПИРО на община Долна Митрополия е разработен в съответствие с изискването за прилагане на интегриран подход на развитие – подход на тясна координация на различните публични политики на базата на местните специфики.

ПИРО като стратегически документ обвързва сравнителните предимства и потенциали за развитие на местно ниво с ясно дефинирана визия, цели и приоритети за развитие, чиято реализация ще доведе до осигуряване на по-висок жизнен стандарт на хората в общината и устойчиво развитие на територията.

ПИРО е разработен в съответствие с нормативните изисквания на Методическите указания за разработване и прилагане на Планове за интегрирано развитие на община на Министерството на регионалното развитие и благоустройството и е съобразен с действащата нормативна уредба на национално, регионално и местно ниво.

В допълнение ПИРО е разработен и в съответствие с целите на кохезионната политика на ЕС за периода 2021-2027 г. и допринася в максимална степен постигането на цел 5 на политиката, а именно „Европа по-близо до гражданите чрез насърчаване на устойчивото и интегрирано развитие на градските, селските и крайбрежните райони и на местните инициативи“.

ПИРО е съобразен и със специфичните условия, ред и изисквания за прилагане на нормативните документи, свързани с местното самоуправление, териториалното устройство, опазването на околната среда, кадастъра и имотния регистър за територията на община Долна Митрополия.

С оглед на това, че основните финансови инструменти за постигане на целите и приоритетите на ПИРО са именно оперативните програми, периодичното подготвяне, представянето и обсъждането на информация, относно хода на проектните предложения и на проектите в реализация, имат голямо значение за процеса на наблюдение на изпълнението на ПИРО и допринасят за постигане на съответствие на Плана за интегрирано развитие със секторните политики, планове и програми.

5. Мерките за прилагане принципа на партньорство

В процеса на наблюдение, при изпълнението на Плана за интегрирано развитие се осигурява участието на органите на местната власт, други организации, физически и юридически лица, като се спазва принципа за партньорство, публичност и прозрачност. Засилването на взаимодействието помежду им би спомогнало за обмена на информация, сравнителен анализ на развитието на съответните нива, обсъждането на общи проблеми и предприемане на действия от един по-широк кръг от заинтересовани лица, свързани с изпълнението и наблюдението на ПИРО.

Партньорският модел на управление е необходим за бъдещото развитие на община Долна Митрополия. Благодарение на неговото приложение Общината ще може

да реализира процеса съвместно, обсъдено с партньорите, при вземането на решения и координирането на техните изпълнения. С помощта на партньорството може да се осъществи целенасочено взаимодействие между тях, което ще гарантира успешното развитие на дейността.

В допълнение, за прилагане на принципа на партньорство е препоръчително засилване на сътрудничеството с местни сдружения с цел увеличаване на гражданското участие в процеса по реализация на ПИРО и останалите стратегически документи и включване на всички заинтересовани страни чрез организиране на обществени обсъждания, кръгли маси, форуми и други подходящи форми на участие. В предвид усложнената епидемична обстановка в световен мащаб е препоръчително да се засилят присъствените обсъждания и форуми.

6. Резултати от извършени оценки към края на съответната година

Специализираната група за наблюдение на Плана за интегрирано развитие на община Долна Митрополия в състав от представители на Общински съвет – Долна Митрополия и служители на общинска администрация изготвиха Годишния доклад за наблюдението на изпълнението на ОПР за 2023 г.

IV. ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПРОЕКТИ, ДОПРИНАСЯЩИ ЗА ПОСТИГАНЕТО НА ЦЕЛИТЕ И ПРИОРИТЕТИТЕ НА ОБЩИНСКИЯТ ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ И НА ОБЛАСТНАТА СТРАТЕГИЯ ЗА РАЗВИТИЕ

В тази част на доклада са обобщени резултатите от изпълнените проекти и мерки за периода 01.01. 2023 г. до 31.12.2023 г. допринасящи за постигането на целите и приоритетите на Плана за интегрирано развитие на Община Долна Митрополия. Следвана е структурата на плана – приоритети и мерки, като резултатите за изпълнението на конкретните цели са въз основа на събраната информация. (Подробни данни виж в Приложение 1).

През 2023 година основните усилия на общинската администрация са насочени към изпълнение на заложените стратегически цели. Общият размер на усвоените средства е 9 853 906,00 лева, като собствените средства са в размер на 126 213,00 лева, средствата от Републиканският бюджет са 6 477 914,00,00 лева, от Европейския съюз – 3 242 689,00 лева и от други източници – 7 089,00 лева.

Целите на ПИРО за периода 2021 – 2027 година са както следват:

Стратегическа цел 1.

Повишаване ролята на община Долна Митрополия в развитието на Плевенския агломерационен ареал чрез повишаване конкурентоспособността на местната икономика.

Стратегическата цел е насочена към постигане на устойчив и балансиран растеж на местната икономика на база местните ресурси и потенциали за развитие на територията на община Долна Митрополия, което ще допринесе значително за повишаване ролята ѝ в Плевенски агломерационен ареал.

Стратегическа цел 2.

Запазване и развитие на човешкия капитал на община Долна Митрополия чрез социално развитие и подобряване достъпа до публични услуги за населението.

В основата на икономическия растеж, заетостта и общественото развитие е човешкия капитал на община Долна Митрополия. Тази стратегическа цел предвижда планирани инвестиции в човешките ресурси на общината като основен компонент за увеличаване продуктивността и ефективността на местната икономика. Акцент е поставен върху подобряване системата на публичните услуги – образование, социални услуги, здравеопазване, култура, спорт и младежки дейности, осигуряване на равен достъп до качествено образование и обучение и социално включване, повишаване заетостта на населението и достъпа до пазара на труда, както и върху подобряване механизмите и процедурите на взаимодействие между общината, бизнеса и гражданите и подобряване процесите на управление.

Стратегическа цел 3.

Постигане на балансирано и устойчиво развитие на територията на община Долна Митрополия.

Местната инфраструктура е ключов фактор, стимулиращ развитието на бизнеса и икономическото приобщаване на цялата територия на община Долна Митрополия. Обновяването и доизграждането на местната инфраструктура е и източник за създаване на нови работни места. Предвидени са дейности за подобряване и развитие на транспортната инфраструктура и достъпността и обслужването; доизграждане и модернизация на ВиК инфраструктурата; усъвършенстване на енергийната система и подобряване на енергийната ефективност; подобряване облика на населените места в общината; подобряване на цифровата свързаност и достъпност; развитие на екологичната инфраструктура и опазване на околната среда. Целта предвижда и мерки, насочени към адаптиране на районите към измененията в климата, както и такива за смекчаване на ефектите от климатичните промени.

Приоритети за развитие.

Приоритетите, дефинирани в ПИРО на община Долна Митрополия, логически произтичат от аналитичната част на документа, като са фокусирани върху конкурентните предимства на общината.

Избрани са ограничен брой ключови приоритети с конкретни мерки за реализация, които отразяват избрания фокус и специфика на развитие на община Долна Митрополия за периода 2021-2027г.

Приоритет 1. Развитие на конкурентоспособна икономика въз основа на местните потенциали и предимства.

❖ Мярка 1. Повишаване на инвестиционната активност на територията на община Долна Митрополия.

- Създаване на интернет портал за маркетинг и реклама на МСП, функциониращи на територията на общината и атрактивни терени с цел привличане на нови инвестиции за развитие на бизнес.

За периода са положени значителни усилия за мобилизация на местните материални и финансови ресурси с цел постигане на бъдещ социален и икономически ефект в развитието на Общината.

Местната инициативна група „Долна Митрополия- Долни Дъбник“ поддържа виртуална борса на местните земеделски производители и преработватели на селскостопанска продукция.

- Подкрепа за създаване на нови инсталации за производство на електроенергия от ВЕИ на територията на община Долна Митрополия.

През 2022 г. има 11 бр. издадени разрешения за фотоволтаични електроинсталации. Общинската администрация е съдействала своевременно при всяко постъпило искане, с което е успяла да подкрепи създаването на нови ВЕИ инсталации на територията на Община Долна Митрополия. Последната година се наблюдава тенденция към увеличаване на построените фотоволтаични инсталации.

През 2023 г. има издадени 4 бр. разрешения за ползване от ДНСК за територията на община Долна Митрополия.

- Създаване на бизнес асоциация в общината в партньорство с община Долна Митрополия и създаване на предпоставки за развитие на ПЧП.

През 2023 г. не са предприети конкретни действия за реализация на проекта/дейността.

- Разработване на програма за облекчен административен режим при реализация на инвестиционни намерения на територията на община Долна Митрополия.

През 2023 г. не са предприети конкретни действия за реализация на проекта/дейността.

Конкретни индикатори за финансово изпълнение, както и резултатите от реализацията на мярка 1 са отразени в Приложение 1.

❖ **Мярка 2. Повишаване конкурентоспособността на МСП чрез насърчаване на иновациите, ресурсната ефективност и технологично обновление.**

- Развитие на развойната дейност (НИРД) и иновациите в предприятията.

През периода са положени значителни усилия за създаване на благоприятна обстановка за развитие на развойната дейност на територията на Общината. С цел постигане на бъдещ социален и икономически ефект в развитието на сайта на Общината редовно се предоставя информация за дейността на местната власт, свързана с подготовката и изпълнението на проектите в подкрепа на обслужването на бизнеса, развитието на инфраструктурата и публично-частните партньорства.

На местно и национално ниво са публикувани възможности за финансиране на иновации в предприятията. Като на местно ниво функционира и СНЦ „МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник“, което подпомага със своята дейност финансирането на иновации в предприятията.

- Подкрепа за енергийна и ресурсна ефективност и преминаване от традиционна към кръгова икономика и подкрепа на зелени иновации и технологии в предприятията.

През 2023 г. бяха проведени срещи с представители на местният бизнес с цел подпомагане на развитието им. На сайта на Общината редовно се предоставя информация за дейността на местната власт, свързана с подготовката и изпълнението на проектите в подкрепа на обслужването на бизнеса, развитието на инфраструктурата и публично-частните партньорства.

- Насърчаване на дигиталната трансформация на МСП.

През 2023 г. бяха проведени срещи с представители на местният бизнес с цел подпомагане на развитието им. На сайта на Общината редовно се предоставя информация за дейността на местната власт, свързана с подготовката и изпълнението на проектите в подкрепа на обслужването на бизнеса, развитието на инфраструктурата и публично-частните партньорства.

- Засилване на растежа и конкурентоспособността на МСП, включително чрез производствени инвестиции.

През 2023 г. бяха подписани един договора по мярка 6.4.1 „Инвестиции в подкрепа на неземеделски дейности“, от Стратегията за WOMP, финансирана по Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г. чрез Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони. Проектите са с цел увеличаване на конкурентоспособността на МСП.

Конкретни индикатори за финансово изпълнение, както и резултатите от реализацията на мярка 2 са отразени в Приложение 1.

❖ **Мярка 3. Развитие на устойчиво и конкурентоспособно селско стопанство в община Долна Митрополия.**

- Изграждане на пазари за местни земеделски производители.

През 2023 г. не са предприети конкретни действия за физическо изграждане на пазари за местните земеделски производители.

- Подкрепа за развитие и разширяване обхвата на Виртуална земеделска борса на територията на МИГ „Долна Митрополия-Долни Дъбник“.

И през 2023 г. Местната инициативна група „Долна Митрополия- Долни Дъбник“ продължи да поддържа виртуална борса на местните земеделски производители и преработватели на селскостопанска продукция. В секция Виртуална земеделска борса на информационните канали на МИГ Долна Митрополия - Долни Дъбник се публикува периодично информация за предлагани стоки и продукция от производители и преработватели от територията на МИГ.

- Изготвяне и прилагане на Стратегия за развитие на устойчиво селско стопанство в община Долна Митрополия на база местните ресурси и потенциали.

През 2023 г. не са предприети конкретни действия за реализация на проекта/дейността.

- Модернизиране и технологично обновление на функциониращите земеделски стопанства в общината.
- Оползотворяване потенциала на община Долна Митрополия за развитие на биологично производство.

През 2023 г. продължава развитието на био земеделието, като все повече производители се обръщам към естествения потенциал на природните богатства.

- Насърчаване на инвестициите в традиционните за общината отрасли.
- Насърчаване на инвестициите в производството на плодове и зеленчуци.
- Насърчаване на инвестициите в животновъдството.
- Насърчаване на инвестициите за развитие на пчеларството.
- Насърчаване на инвестициите за развитие на лозаро-винарския сектор.
- Насърчаване на зърнопроизводителите.

- Усвояване на изоставени земи и увеличаване на средния размер на обработваемите участъци за увеличаване на площите с насаждения.
- Създаване на нови земеделски стопанства в общината.
- Подобряване професионалната квалификация и информираност на земеделските производители относно възможностите за финансиране на дейността им.
- Ефективно управление на рисковете в земеделието и адаптирането му към климатичните промени.

През 2023 г. МИГ „Долна Митрополия-Долни Дъбник“ са подписани 3 договора по процедура BG06RDNP001-19.304 - МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник, Мярка 4.1 „Инвестиции в земеделски стопанства“, от Стратегията за Водено от общностите местно развитие, финансирана по Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 чрез Европейския земеделски фонд за развитие на селските райони.

Конкретни индикатори за финансово изпълнение, както и резултатите от реализацията на мярка 3 са отразени в Приложение 1.

❖ **Мярка 4. Развитие на устойчив туризъм в община Долна Митрополия.**

- Изграждане на Туристически информационен център в община Долна Митрополия.

През 2023 г. не са предприети конкретни действия за реализация на проекта/дейността.

- Изграждане на Посетителски информационен център със съпътстваща инфраструктура към параклис „Рождество на свети Йоан Кръстител“ и манастира метох на Църногорския манастир „Свети безсребреници Козма и Дамян“ в с. Брегаре.

През 2023 г. не са предприети конкретни действия за реализация на проекта/дейността.

- Изграждане на Посетителски център в с. Байкал.

През 2023 г. не са предприети конкретни действия за реализация на проекта/дейността.

- Изграждане на туристическа инфраструктура в с. Байкал, община Долна Митрополия.

През 2023 г. не са предприети конкретни действия за реализация на проекта/дейността.

- Изграждане на туристически маршрути и еко пътеки в общината.

През 2023 г. е изградена еко пътека в с. Рибен, която те води до археологическия обект „Ад Пугеа“, намиращ се на местността „Градище“.

- Изграждане на довеждаща инфраструктура до туристически обекти в община Долна Митрополия – велоалеи.

През 2023 г. не са предприети конкретни действия за реализация на проекта/дейността

- Разработване на Стратегия за развитие на туризма в общината.

С решение на ОБС – Долна Митрополия от юни 2021 г. е приета Програма за развитие на туризма в Община Долна Митрополия за периода 2021-2027 г.

Ежегодно де изготвят доклади по Програмата, които се предоставят за одобрение на ОБС – Долна Митрополия.

➤ Дейности за развитие на религиозния туризъм в общината.

- На 20.0.5.2022 г. беше подписан договор за безвъзмездна финансова помощ по проект **„Инвестиции, свързани с възстановяване, ремонт, реконструкция и реставрация на храм „Св. Троица“, с. Комарево, община Долна Митрополия“** “ и има за цел подобряване на общия естетически вид на сградите, постигане на по-добра енергийна ефективност, както и благоустрояване на прилежащото дворно място. Извършени са административни дейности по подготовка на стартиране на реална дейност по СМР и през 2023 г. стартира същинска реализация по проекта. Строителната площадка беше открита на 12.07.2023 г. Към настоящия момент продължава изпълнението на дейностите по план.

- На 27.0.5.2022 г. беше подписан договор за безвъзмездна финансова помощ по проект **„Инвестиции във възстановяване, реставрация и реконструкция на Църква „Св. Успение Богородично“, гр. Тръстеник, община Долна Митрополия“** и има за цел подобряване на общия естетически вид на сградите, постигане на по-добра енергийна ефективност, както и благоустрояване на прилежащото дворно място. Извършени са административни дейности по подготовка на стартиране на реална дейност по СМР и през 2023 г. предстои същинска реализация по проекта. Строителната площадка беше открита на 12.07.2023 г.

- Също така през 2023 г. продължи изграждането на манастира метох на Църногорския манастир „Свети безсребреници Козма и Дамян“ в с. Брегаре.

➤ Дейности за развитие на културно-исторически туризъм; на база местните археологически ресурси;

През 2023 г. завърши реализацията на проект **„Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“, финансиран по ос – 2 "Зелен регион", Специфична цел 2.1 „Подобряване на опазването и устойчивото използване на природното наследство, ресурсите и културното наследство“** от Програма INTERREG V-A Румъния – България 2014-2020 г. Водещ бенефициент по проект е Община Долна Митрополия, партньор 2 – Община Мотатей и Партньор 3 - Църковното настоятелство „Сейнт Николас“, Мотатей.

В проекта от наша страна основно е изпълнено: консервация, частична реставрация и социализация на римска крайпътна станция „Ad Putea“ с. Рибен, община Долна Митрополия, обл. Плевен и изграждането на информационно - посетителски център "Ad Putea" с обслужваща туристическа инфраструктура".

➤ Дейности за развитие на орнитологичен и еко туризъм ;

През 2023 г. не са предприети конкретни действия за реализация на проекта/дейността

➤ Изграждане на обекти за настаняване на туристи – къщи за гости в общината;

През отчетният период бяха изградени къщи за гости на територията основно на град Долна Митрополия и с. Байкал. Инвестицията изцяло е направена от частни лица и или фирми.

- Изграждане на подходяща инфраструктура до и на туристическите обекти и обекти за настаняване в общината;

През 2023 г. завърши реализацията на проект **„Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“**, финансиран по ос – 2 **„Зелен регион“**, Специфична цел 2.1 „Подобряване на опазването и устойчивото използване на природното наследство, ресурсите и културното наследство“ от Програма INTERREG V-A Румъния – България 2014-2020 г. Водещ бенефициент по проект е Община Долна Митрополия, партньор 2 – Община Мотатей и Партньор 3 - Църковното настоятелство „Сейнт Николас“, Мотатей.

В проекта е изпълнено изграждане на прилежаща инфраструктура довеждаща до туристическият обект.

- Реализация на проекти в сферата на туризма с други общини;

През 2023 г. не са предприети конкретни действия за реализация на проекта/дейността

- Развитие на природни, културни и исторически атракции – реставрация, опазване, експониране, оборудване, дигитализация, въвеждане на техники и програми за интерпретация и анимация и други;

През декември 2023 г. се подписа договор за финансиране на проект **„Изграждане на съоръжение за туристическа атракция – макет на хипотетична възстановка на археологически обект „Римска крайпътна станция Ад Путеа“ в с. Рибен, община Долна Митрополия“**.

Проектното предложение е свързано с изграждане на съоръжение за туристическа атракция и по конкретно: макет - хипотетична възстановка на разкрития край с. Рибен археологически обект - „Римска крайпътна станция Ад Путеа“.

Обектът е от национално значение и се предвижда да бъде визуализиран чрез макет хипотетична възстановка, тъй като няма точни сведения как действително е изглеждала крепостта. Макетът ще бъде поставен на площадка разположена в центъра на с. Рибен и ще дава представа на туристите посещаващи крепостта за това как вероятно е изглеждала крайпътната крепост.

- Проучване, консервиране и експониране на археологически и други обекти на КИН и развитие на прилежащата инфраструктура с цел превръщането им в обекти на масово посещение.

През 2023 г. е реализиран проект **Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“**, финансиран по ос – 2 **„Зелен регион“**, като е направена консервация, частична реставрация и социализация на римска крайпътна станция „Ad Putea“ с. Рибен, община Долна Митрополия, обл. Плевен и изграждането на информационно - посетителски център "Ad Putea" с обслужваща туристическа инфраструктура". Като част от реализирането на проектната идея е опазване и консервиране на Римската крайпътна станция „Ад Путеа“. Консервирането на археологическия обект беше под наблюдението на Регионалния исторически музей – Плевен, с цел запазване на неговата автентичност и цялост.

Конкретни индикатори за финансово изпълнение, както и резултатите от реализацията на мярка 4 са отразени в Приложение 1.

Приоритет 2. Запазване и развитие на човешкия капитал на община Долна Митрополия чрез развитие на системите на образованието, здравеопазването, спорта и културата, социални и младежки дейности и повишаване на заетостта на населението.

❖ Мярка 1. Модерна образователна инфраструктура в община Долна Митрополия.

- Рехабилитация и модернизация и оборудване на училищата, вкл. внедряване на мерки за енергийна ефективност. През 2023 г. бяха извършени следните действия.

- Стартира реализирането на проект свързан с реконструкция, ремонт и повишаване на енергийната ефективност на сграда начален курс на СУ „Евлоги Георгиев“, гр. Тръстеник, община Долна Митрополия и прилежащото дворно стопанство.

Проектът предвижда въвеждане на мерки за подобряване на енергийната ефективност и модернизацията на образователната среда на в СУ "Евлоги Георгиев", гр. Тръстеник, общ. Долна Митрополия.

В рамките на проектното предложение ще бъдат извършени дейности съобразени с предписаните мерки в Доклада от енергийно обследване на сградата на училището. Ще бъде направена топлоизолация на покрива, стените. Ще се изгради нова отоплителна инсталация, с която ще се повиши коефициента на топлоотдаване ще бъде монтирана термомпомпа с висок коефициент. Ще бъде изградена и фотоволтаична инсталация.

Общата цел на проектното предложение е насърчаване на социалното приобщаване и повишаване качеството на живот в гр. Долна Митрополия и общината като цяло, чрез подобряване на материалната база и осигуряване на здравословна и безопасна среда на децата в предучилищното и училищното образование в общината.

- Ремонт на посещение в СУ „Васил Априлов“ – кабинет за психолог;
- Рехабилитация, модернизация и оборудване на детските заведения в общината, вкл. внедряване на мерки за енергийна ефективност. През 2023 г. бяха извършени следните действия.
 - Ремонт мокри помещения и кухненски блок в ДГ „Кокиче“ – Биволаре
 - Подмяна подови настилки на помещения в ДГ „Щастливо Детство“ гр. – Тръстеник

- Ремонт тротоарна настилка в ДГ „Божур” – с. Божурица
- Ремонт тротоарна настилка в ДГ „Здравец” – с. Рибен

Конкретни индикатори за финансово изпълнение, както и резултатите от реализацията на мярка 1 са отразени в Приложение 1.

❖ **Мярка 2. Внедряване на съвременни образователни практики, модели и обучения в учебните заведения.**

Основните дейности в областта на училищното образование, предучилищното възпитание и подготовка през 2023 г. бяха насочени към усъвършенстване на условията за равен достъп до образование, подобряване качеството на обучение и възпитание на децата и учениците, повишаване нивото на ефективност на взаимодействие с институциите, ангажирани с грижата за децата, подобряване на информационното осигуряване и квалификация на работещите в системата на образованието.

➤ Изграждане на Училищна STEM среда.

Всички предлагани специалности и профили в средните училища на територията на община Долна Митрополия са вписани в списъка на STEM-професиите и STEM профилите.

- Основно училище "Христо Ботев" с. Божурица – включено в националния списък на иновативните училища от учебната 2019/2020 г. Иновациите в училището са в две направления – дигитални технологии „Внедряване на дигиталните технологии в образователния процес“ и „Бизнес и предприемачество“.

Изпълнява **проект по НП „Иновации в действие“** за периода 2020 г. - 2024 г.

Основно училище "Христо Ботев" с. Божурица - изпълнява проект по НП „Иновации в действие“ за периода 30.10.2022 г. - 31.08.2023 г.

Цел: Подкрепа на работата на педагогическите специалисти чрез осигуряване на финансова обезпеченост за закупуване на необходимите материали, учебни средства и пособия

- Средно училище "Евлоги Георгиев" гр. Тръстеник – включено в националния списък на иновативните училища от учебната 2020/2021 г. Иновация е насочена към обучаване на учениците в начален курс по Дигитална математика. Тази иновативна система е гъвкава и мотивираща. Провокира интереса на учениците, и ги стимулира за успех. Използва се съвременна, интерактивна платформа за обучение по математика <https://matematika.programiram.com/>. Обучителната система използва вградени форми на изкуствен интелект. Тя адаптира нивото на сложност на учебния материал, спрямо личните умения и възможности на всеки обучаем.

Изпълнява **проект по НП „Иновации в действие“** за периода 2020 г. - 2024 г.

Цел: Създаване на иновативно пространство между училища в партньорство с общи цели, възможности и желание за обмен на нововъведения.

Партньори: СУ "Отец Паисий" гр. Кърджали, ОУ "Любен Каравелов" с. Трудовец

- Основно училище "Климент Охридски" с. Крушовене - изпълнява **проект по НП „Иновации в действие“** за периода 30.10.2022 г. - 31.08.2023 г.

Цел: Създаване на иновативно пространство между училища в партньорство с общи цели, възможности и желание за обмен на нововъведения

- Основно училище "Св. Св. Кирил и Методий" с. Ставерци - изпълни **проект по НП „Иновации в действие“** за периода 30.10.2022 г. - 31.08.2023 г.

Цел: Създаване на иновативно пространство между училища в партньорство с общи цели, възможности и желание за обмен на нововъведения

- Закупуване на Интерактивен дисплей, Интерактивна дъска в СУ Тръстеник

- Проект „Зелена работилница в Детска градина „Бреза“, с. Комарево с филиал с. Рибен. Бенефициент по проекта е Детска градина „Бреза“, с. Комарево с филиал с. Рибен. Проектното предложение включва изграждане на детска площадка в двора на филиалната сграда в с. Рибен и **закупуването на интерактивна дъска** и канцеларски материали за работа в зелената работилница.

- Въвеждане на програми за ранно професионално ориентиране.

- От учебната 2016/2017 година се постави началото на професионалното образование в СУ „Васил Априлов“ в две професионални направления: „Производствени технологии - текстил, облекло, обувки и кожи“, професия „Моделиер-технолог на облекло“ и „Електроника, автоматика, комуникационна и компютърна техника“, професия „Техник на компютърни системи“.

За осъществяване на качествен учебен процес по учебна и производствена практика в професиите, необходимо условие беше да бъде оборудвана материалната база в съответствие с държавните образователни стандарти.

Това става възможно благодарение на подкрепата и спонсорството на работодатели и фирми от местния бизнес.

Училището е в договорни отношения с фирмите „Мизия 96“ АД, гр. Плевен, „Яна“ АД – завод Плевен, фирма „Римсофт“ – Плевен, ЕТ „ТЕХ“ – Плевен и „Електроника и софтуер“ ООД, гр. Плевен, които всяка учебна година дават възможност на нашите ученици от професионалните паралелки да наблюдават и участват в реален производствен процес.

На територията на община Долна Митрополия функционират няколко фирми за производство на облекла, текстил и шивашки услуги. В областния град, който се намира на 12 км от общинския център, функционират също голям брой шивашки предприятия, които се нуждаят от квалифицирани специалисти. Учениците, обучаващи се в специалност „Конструиране, моделиране и технология на облекло от текстил“ в СУ „Васил Априлов“ гр. Долна Митрополия ще могат успешно да се реализират след завършване на средно образование.

Ученици завършили специалност „Техник на компютърни системи“ в СУ „Васил Априлов“, гр. Долна Митрополия ще могат успешно да се реализират след завършване на средното образование.

Работодателите участват и при съгласуване на държавния план – прием на училището.

- В СУ „Евлоги Георгиев“ се осъществява професионално обучение на ученици след завършено основно образование от 2018 година.

От 2018/2019 учебна година в училището организира прием за професионална паралелка по специалност „Трайни насаждения“, професия „Работник растениевъдство“, направление „Растениевъдство и животновъдство“ срок на обучение 3 години.

През учебната 2023/2024 г. учениците от паралелката продължиха в гимназиален етап за придобиване на четвърта степен на професионална квалификация.

През 2023/2024 учебна година предложената професионална паралелка беше професия „Техник - растениевъд“, специалност „Трайни насаждения“ от направление „Растениевъдство и животновъдство“ за срок на обучение 5 години.

За успешното осъществяване на обучението са сключени договори за партньорство с Фирма „Агросервиз Комтракт“ ЕООД и ЗП Игнат Димитров.

Ежегодно с представителите на двете фирми се провеждат срещи, на които се обсъжда нуждата от специалисти с такива професии, тъй като района, в който се намира училището е селскостопански.

През учебните години учениците са посещавали площи засяти със земеделски култури на двете фирми, където нагледно са получавали знания за тях и начина на обработка. В тези две фирми учениците ще провеждат и учебната си практика, която предстои. Община Долна Митрополия е с развита селскостопанска дейност.

На територията има множество фирми, обработващи земята в региона и едни от най-големите земеделски бази се намират тук. Община Долна Митрополия е една от малкото общини с развито едро земеделие и най-високи добиви в Северозападна България. Тук се намира и фуражния завод с вътрешно изградени хранилища и множество техника. СУ „Евлоги Георгиев“ разполага със собствена обработваема земя. След проведени анкети с фирмите и направен анализ се установи, че има необходимост от кадри от направление „Растениевъдство и животновъдство“. В община Долна Митрополия няма училище, предлагащо обучение по тази специалност. От проведени проучвания през изминалата учебна година стана ясно, че и ученици, завършващи седми клас в община Долна Митрополия, проявяват интерес към това направление.

Училището има собствена земя, където учениците провеждат учебната си практика. Фирма „Агросервиз Комтракт“ ЕООД и ЗП Игнат Димитров гарантират, че ще предоставят на училището учебна база, включваща: машинна техника и подготвени кадри за провеждащото се обучение.

- Внедряване на съвременни образователни практики, модели и обучения;

През 2023 г. стартираха дейностите по Проект BG05M2OP001 – 5.001 – 0001 „Равен достъп до училищното образование в условията на кризи“, финансиран от ОП НОИР, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейските структури и инвестиционни фондове. През 2023 г. проектът се реализира в общинските детски градини чрез Дейност 1. Допълнително обучение по български език за деца от уязвими групи по проект BG05M2OP001-5.001-0001 „Равен достъп до училищно образование в условията на кризи“; Дейност 2. Предоставяне на обща и/или допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца в предучилищното образование.

2.1 Назначаване на допълнителен педагогически персонал (психолог, логопед, ресурсен учител).

2.2 Назначаване на педагогически персонал/помощник – възпитател, помощник на учителя, образователен медиатор, социален работник.

Дейност 3: Работа с родители

В проекта се включиха 2 детски градини и едно училище на територията на общината.

- Осмисляне свободното време на учениците, стимулиране и развиване познавателните интереси и творческите им способности чрез организиране и провеждане на учебни лагери, “Зелени” и “Бели” училища и др. форми на организиран отход и туризъм в базата на ОЦИДЗИ – с. Байкал:

- ✓ Национална програма „Оптимизиране на вътрешната структура на персонала“
- ✓ НП „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда“
- ✓ НП „Информационни и комуникационни технологии“
- ✓ НП „Иновации в действие“
- ✓ НП „Без свободен час“
- ✓ НП „България – образователни маршрути“
- ✓ НП „Отново заедно“;
- ✓ НП „Заедно в изкуствата и спорта“

- Проведени са 2 събития на международно ниво:

- 67 Международна регата по река Дунав, TID на 16 август 2023 г. с над 150 участници от 7 държави;

- 10 – юбилейно издание на веломаратона ДУНАВ УЛТРА с над 180 участници от 4 държави;

- Проведени са 3 национални събития:

- 19-то Национално Астро парти Байкал, 19 – 20 май, с 60 учители и ученици;

- Първи национален конкурс за детска рисунка „Нашата прекрасна Вселена“ в рамките на Младежкия фестивал „Ало Космос“.

- Участие в 3-то Национално събитие „Ало Космос – говори в България“, организирано от Атлантическия клуб България, София.

- Участие на младежи в Националното Екологично училище, гр. Балчик, 5 – 9. 08. 2023 г.;

Проведено е едно регионални събития:

-29 юни-Ден на Дунав съвместно с Басейнова дирекция “Дунавски район”-Плевен и РИОСВ;

- Изпълнена е лятната ваканционна програма с ежедневни занимания на открито, съгласно План за дейността на ОЦИДЗИ.

- Проведени са 23 организирани посещения в базата на ОЦИДЗИ с деца от общината и страната с над 350 участници.

- Важен елемент от работата на ОЦИДЗИ е организиране на квалификационни практики с учители от общинските училища и гостуващи педагози. Осигурени са участия в регионални, национални и международни форуми.

- Международни;
 - Международно лятно училище по астрономия в гр. Ифран, Мароко;
 - Участие на ученици и учители от общинските училища в проект Water Footprint School Challenge 2023 с координатор Италия;
 - Международен симпозиум „Ciencia en Action”, гр. Виладеканс, Испания, NASE (Network for Astronomy School Education) с Мария Петкова, учител от ОУ „Хр. Смирненски”, с. Ореховица;
 - Международен астронавтически конгрес, гр. Баку, Азербейджан;
 - Програма Еразъм +, квалификационен курс „Учене чрез спорт” в гр. Анкара, Република Турция.
- Национални;
 - „Април - Глобален месец на астрономията-изложби, астрономически наблюдения за ученици и родители;
 - Участие на ученици в „Седмица на предизвикателството по природни науки”, проект SCIENTIX;
 - Участие на ученици и младежи в третата онлайн Парламентарна сесия на Младежкия воден парламент, месец март 2023 г.;
 - Участие на ученици и младежи в Парламентарна сесия на Младежкия воден парламент, месец ноември 2023 г., гр. Гълъбово;
 - Втори тренинг курс за учители по проект **DiSTARS** на 22 април 2023 г. в гр. София и участие на ученици от ОУ „Христо Смирненски”, с. Ореховица с проект.;
 - Участие с доклад на Националната конференция по проблемите на обучението по физика, София, месец април 2023 г.;
 - Организатор на вторият за България онлайн курс за учители на NASE (Network for Astronomy School Education) с 104 учители от общината и страната;

- Въвеждане на дуално обучение.

Основните дейности в областта на училищното образование, предучилищното възпитание и подготовка през 2023 г. бяха насочени към усъвършенстване на условията за равен достъп до образование, подобряване качеството на обучение и възпитание на децата и учениците, повишаване нивото на ефективност на взаимодействие с институциите, ангажирани с грижата за децата, подобряване на информационното осигуряване и квалификацията на работещите в системата на образованието.

Конкретни индикатори за финансово изпълнение, както и резултатите от реализацията на мярка 2 са отразени в Приложение 1.

- ❖ **Мярка 3. Осигуряване на равен достъп до качествено образование и обучение и предотвратяване на рисковете за социално изключване.**

- Програми за ограмотяване, основно сред ромското население и други уязвими групи за придобиване на по-висока степен на образование, реализирани главно от училищата.

Продължаване дейностите по осигуряване на равен достъп до качествено образование и обучение и предотвратяване на рисковете за социално изключване, в т.ч. програми за ограмотяване сред ромското население, разширяване обхвата на дуалното обучение, реинтеграцията на преждевременно напусналите образователната система и

програми за ранно професионално ориентиране. Ежегодно продължават инвестициите в професионалното образование и в обучението в специалности с очакван недостиг на пазара на труда. Повишава се и се затвърждава имиджа на професионалното образование и обучение на базата на съвместни инициативи и партньорства с работодателите, професионалното образование вече е приоритет. Това става възможно благодарение на подкрепата и спонсорството на работодатели и фирми от местния бизнес.

- Работа по справянето с отпадането от училище и реинтеграцията на преждевременно напусналите образователната система.

За подпомагане на равния достъп до образование и подкрепа за личностно развитие на децата и учениците са осигурени средства от Централния бюджет:

- транспорт за деца и ученици от населените места, в които няма училище и детска градина
- осигурен е нов училищен автобус за нуждите на ОУ „Христо Смирненски“, с. Ореховица;
- закупуване на познавателни книжки, учебници, достъп до електронно четими учебници, учебни комплекти и учебни помагала за децата и учениците в общинските детски градини и училища за 2023 г.

През последните няколко години, Община Долна Митрополия прави значителни инвестиции в образователната инфраструктура с цел осигуряване на благоприятна, здравословна и стимулираща развитието жизнена среда - един от основните фактори за преодоляване на демографската криза и предпоставка за осигуряване на устойчиво развитие.

По национални програми на МОН е работено в следните направления:

- ✓ Национална програма "Оптимизиране на вътрешната структура на персонала"
- ✓ НП „Осигуряване на съвременна, сигурна и достъпна образователна среда”
- ✓ НП „Информационни и комуникационни технологии”
- ✓ НП „Иновации в действие”
- ✓ НП „Без свободен час”
- ✓ НП „България – образователни маршрути”
- ✓ НП „Заедно в изкуството и спорта”

- Създаване на достъпна среда, педагогическа и психологическа подкрепа за образователната интеграция на деца с увреждания и проблеми в развитието.

Основните дейности в областта на училищното образование, предучилищното възпитание и подготовка през 2023 г. бяха насочени към:

- усъвършенстване на условията за равен достъп до образование;
- подобряване качеството на обучение и възпитание на децата и учениците, вкл. психологическа подкрепа;
- повишаване нивото на ефективност на взаимодействие с институциите, ангажирани с грижата за децата;

- подобряване на информационното осигуряване и квалификацията на работещите в системата на образованието.

Конкретни индикатори за финансово изпълнение, както и резултатите от реализацията на мярка 3 са отразени в Приложение 1.

❖ **Мярка 4. Подобряване на здравната и социална инфраструктура и социални дейности.**

- Ремонт, рехабилитация и внедряване на мерки за енергийна ефективност в сградата на „Медицински център I – Долна Митрополия” ЕООД.

През 2023 г. са извършвани текущи ремонтни дейности.

- Изграждане на асансьорно съоръжение в „Медицински център I – Долна Митрополия” ЕООД.

През 2023 г. не са предприети конкретни действия за реализация на проекта/дейността

- Ремонт, обновяване и оборудване на „Дом за стари хора” в с. Горна Митрополия.

През 2023 г. беше подадено проектно предложение по Процедура чрез подбор № BG-RRP-11.010 „Извършване на строителни дейности и доставка на оборудване и обзавеждане с оглед реформиране на съществуващите домове за стари хора“ от Национален план за възстановяване и устойчивост.

Общата цел на проектното предложение е насочена към постигане целта на процедурата - всички съществуващи домове за стари хора да се приведат в пълно съответствие с изискванията на стандартите за качество на резидентната грижа за възрастни хора в надтрудоспособна възраст по отношение на специализираната среда за предоставянето на услугата. Дейностите, които ще се извършат в рамките на проектното предложение са свързани с извършване на строителни дейности и доставка на оборудване и обзавеждане с оглед привеждането на съществуващата материална база на домовете за стари хора в пълно съответствие със стандартите за качество на резидентната грижа за възрастни хора в надтрудоспособна възраст по отношение на специализираната среда за предоставянето на услугата.

Специфичната цел на проектното предложение е подобряване условията на живот на възрастните хора пребиваващи в дома за стари хора в с. Горна Митрополия, община Долна Митрополия, осигуряване на по-комфортна и здравословна среда за пребиваване.

Други специфични цели, които си поставя проекта са:

- Подобряване на техническата инфраструктура и материалната база на сградата на Дома за стари хора в с. Горна Митрополия, община Долна Митрополия;
- Намаляване на разходите за енергия в сградата на Дома за стари хора в с. Горна Митрополия, община Долна Митрополия чрез оползотворяване на енергия от възобновяеми енергийни източници;
- Повишаване качеството на енергийните услуги – отопление, охлаждане и осветление в сградата на Дома за стари хора в с. Горна Митрополия, община Долна Митрополия;

- Принос към опазването на околната среда чрез намаляване на емисиите от парникови газове.

- Ремонт, обновяване и оборудване на Център за обществена подкрепа.

През 2023 г. не са предприети конкретни действия за реализация на проекта/действието

- Ремонт, обновяване и оборудване на обектите на Домашен социален патронаж.

През 2023 г. не са предприети конкретни действия за реализация на проекта/действието.

- Разширяване обхвата на социалните услуги и създаване на нови.

- Социалната услуга **„Асистентска подкрепа“** Социалната услуга „Асистентска подкрепа“ стартира през м. януари 2021 г. на територията на община Долна Митрополия, разкрита със Заповед № РД01-2469/30.12.2020 г. на Изпълнителният Директор на Агенция социално подпомагане и с Решение № 265, Протокол № 19/28.01.2021 г. на Общински съвет Долна Митрополия, като държавно делегирана дейност.

Социалната услуга **„Асистентската подкрепа“** е специализирана социална услуга, която включва ежедневна почасова подкрепа в домашна среда на деца и лица с трайни увреждания и на лица в надтрудоспособна възраст в невъзможност за самообслужване, предоставяна от лице назначено на длъжност „Социален асистент“.

Потребители на социалната услуга „Асистентска подкрепа“, съгласно Закона за социалните услуги са следните целеви групи:

- лица в надтрудоспособна възраст в невъзможност за самообслужване, които нямат определена по съответния ред степен на намалена работоспособност;
- деца с трайни увреждания и пълнолетни лица с трайни увреждания с определена чужда помощ, които не ползват асистентска подкрепа, помощ за осигуряване на асистентска подкрепа или за които не се получава помощ за грижа в домашна среда по реда на друг закон.

С Решение № 50 от 03.02.2022 г. Министерски съвет определя делегираните от държавата дейности, като в т.V – Функция „Социално осигуряване, подпомагане и грижи“ определя стандарт за социална услуга **„Асистентска подкрепа“** 3985 лева на лице за календарна година за 19 993 потребители в страната за периода от 01.01.2022-31.03.2022 г. и за периода от 01.04.2022- 31.12.2022 стандарта е 5041 лв. Съгласно Натуралните и стойностни показатели за прилагане на стандартите в делегираните от държавата дейности, ползвателите на социалната услуга за 2023 г., с натрупване общо *98 потребители*, от които *75 жени* и *23 мъже* от населените места на община Долна Митрополия, обслужвани от *29 броя социални асистенти*. За 2023 г. размера на усвоените финансови средства са *408 561, 04* лв.

През 2023 г. са проведени надграждащи обучения на социалните асистенти, с цел повишаване на компетентността, квалификацията и професионалното им развитие и в изпълнение на стандартите за качество на социалната услуга.

С цел спад на напрежение и емоционално прегаряне служителите на ССУ „Асистентска подкрепа“ са преминали на 2 индивидуални и 2 групови сесии за супервизия от външни обучители съгласно чл.122, ал. 2, т. 2 от Закона за социалните услуги / ЗСУ /.

Провеждан е мониторинг, като са посещавани потребителите по домовете, с цел да се проследи изпълняване на дейностите, които са описани в индивидуалните им

планове, спазване на план -графиците от социалните асистенти и съответно дали възрастните хора са удовлетворени от предоставянето на социалната услуга чрез назначените социални асистенти. През 2023 г. са изготвени 91 бр. протокола от мониторинг на място от екипа на социалната услуга съвместно с Управителя. През същата година е направено анкетно проучване на 70 потребители като по – голямата част от анкетираните потребители не са посочили препоръки към подобряване на работата.

- Дирекция „Социално подпомагане” Долна Митрополия по смисъла на текста, визиран в чл.4, ал.1. на Наредба за условията и реда за кандидатстване, подбор и утвърждаване на приемни семейства и настаняване на деца в тях, обн., ДВ, бр. 68 от 2012 г., в сила от 04.09.2012 г. е доставчик на този вид социална услуга и съвместно с Община Долна Митрополия и „Център за обществена подкрепа” Долна Митрополия работят за по-добро и качествено предоставяне на социалната услуга Приемна грижа в общността. През 2023 г. **Център за обществена подкрепа**, като делегирана от държавата дейност е с финансови издръжка – 184 980 лв. През 2023 г. потребители на индивидуална работа са 105 случая и *групова работа* – 831 деца, живеещи на територията на община Долна Митрополия, както и на още 2 общини, с които е работено през годината: Искър и Долни Дъбник, като ежесечно специализираната социална услуга надхвърля определената месечна заетост.

Считано от 01.11.2016 г. доставчик на тази социална услуга е община Долна Митрополия по проект „**Приеми ме 2015**”, изпълняван в рамките на схема за директно предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по ОП „РЧР” 2014-2020, бюджетна линия BG05M9OP001-2.003,

През 2023 г. на територията на общината има **10 професионални приемни семейства**, които предоставят социалната услуга „*Приемна грижа*” и *7 настанени деца*. Финансирането при предоставяне на социалната услуга „*Приемна грижа*“ е за сметка на Държавен бюджет, съгласно действащото законодателство - Закон за закрила на детето, Правилник за прилагане на Закона за закрила на детето и др.

- **Еднократна финансова помощ** по Решение № 836, Протокол № 59/18.09.2023 г. на Общински съвет - Долна Митрополия и Решение № 21, Протокол № 2/08.12.2023 г. на Общински съвет – Долна Митрополия, като част от социалната политика на общината, която е насочена към социално подпомагане на лица с тежък здравословен и /или социален статус,

- Одобрените финансови средства за 2023 г. са в размер на 15 000.00 лв.
- Усвоени финансови средства за 2023 г. са в размер на 12 130.00 лв.
- Общия брой на лицата подали заявления за 2023 г.- 113 броя.
- Общия брой на лицата получили одобрение за еднократна финансова помощ за 2023 г. – 113 лица.

- **Механизма за личната помощ по реда на Закона за личната помощ**

Наредбата за включване в механизма лична помощ влезе в сила след обнародването ѝ в Държавен вестник през 2019 година. Нормативният акт е разработен в изпълнение на чл. 17 от Закона за личната помощ. С наредбата се урежда редът за предварителен контрол, текущ контрол върху изпълнението по предоставянето на механизма лична помощ и последващи оценки на изпълнението. Регламентира се и сключването,

изменението и прекратяването на споразумението за предоставяне и ползване на лична помощ между ползвателя, асистента и доставчика на лична помощ, както и изпълнение на трудовите правоотношения при спазване на изискванията на трудовото законодателство.

До 31 декември 2023 г. право за включване в механизма за лична помощ имат:

1. хората с право на чужда помощ с определени 90 и над 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност;
2. децата с право на чужда помощ с определени 50 и над 50 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност;
3. децата без право на чужда помощ с определени 90 и над 90 на сто вид и степен на увреждане или степен на трайно намалена работоспособност.

Социалната услуга стартира от 01.09.2019 г. Назначени *лични асистенти* през 2023 г. са 223 бр., които обслужват 223 потребители. Общият брой обслужени потребители за 2023 г. са 429 лица. Осигурените средства за 2023 г. са в размер на 3 435 611, 75 лв.

➤ Социално-икономическа интеграция на групите в неравностойно положение;

Проект „Патронажна грижа + - Компонент 3 стартира от 13.10.2022 г. със шестмесечен срок на изпълнение, т.е. до 13.04.2023 г. включително. Дейностите се реализират в направление „Патронажна грижа“ – възрастни хора и лица с увреждания получават пакет интегрирани социално-здравни услуги в домашна среда, психологическа подкрепа и консултиране, медицинско обслужване и доставка на хранителни продукти от първа необходимост, вкл. лекарства и плащане на битови сметки. Потребители на услугата от община Долна Митрополия за 2023 г. са 148 лица.

• **Проект „Топъл обяд в Община Долна Митрополия“**

През месец септември 2022 г. бе подадено проектно предложение по Операция BG05SFPR003-1.001 „Топъл обяд“ ПРОГРАМА ЗА ХРАНИ И ОСНОВНО МАТЕРИАЛНО ПОДПОМАГАНЕ 2021-2027 ЕВРОПЕЙСКИ СОЦИАЛЕН ФОНД ПЛЮС.

Проектът е насочен към осигуряване на подкрепа за преодоляване на основните идентифицирани лишения от храна и основни материали за осигуряване на нормални условия за живот на хора, които живеят в крайна бедност, изпитват тежки материални лишения и живеят в социална изолация, също така към социална закрила и превенция на социалното изключване на уязвими групи, чрез осигуряване на топла храна – едно обедно хранене дневно за лица, които не могат да си го осигурят сами. Ползвателите на „*топъл обяд*“ ежедневно разчитат на тази помощ и са силно зависими от нея.

Договорът за БФП на стойност 492 480,00 лв., бе подписан на 25.11.2022 г. Изпълнението на дейностите по проекта реално стартираха на 10.10.2022 г. с оглед недопускане на прекъсваемост на предоставяне на услугата. Срокът за изпълнение на проекта е до 30.09.2025 г. Топлият обяд /супа, основно ястие и хляб и поне веднъж седмично десерт/ ще се предлага за 180 *крайно-нуждаещи се лица* от Община Долна Митрополия. **Към края на 2023 г. проекта е в процес на изпълнение.**

➤ Във всички населени места има открити и функциониращи **Клубове на**

пенсионерите и хора с увреждания. Чрез тези клубове се цели да се преодолее социалната изолация на самотните възрастни хора. Финансирането на клубовете е от бюджета на Общината.

➤ Подобряване експертизата и капацитета на институциите и заетите в здравната и социалната сфера;

- През 2023 г. са проведени редица надграждащи обучения на персонала на институциите ангажирани в социалната и здравната сфера. Част от средствата за заплатени от частни лица, друга част от общинския бюджет.

➤ Подобряване на здравната и социална инфраструктура;

През 2023 г. не са предприети конкретни действия за реализация на проекта/дейността

➤ Подобряване на ролята и значимостта на доболничната и извънболничната помощ и развитие на дългосрочните грижи.;

През 2023 г. бяха предприети редица действия към запознаване на гражданите с ролята и значимостта на доболничната и извънболничната помощ. През годината се проведеха много инициативи както на местно така и на национално ниво с цел информиране и взимане на навременни решения.

➤ Осигуряване достъп на всеки гражданин до здравни и социални услуги.

На сайта на Община Долна Митрополия има пълен списък с дейностите и лекарите работещи в „Медицински център I – Долна Митрополия“. Също така на сайта и на всички информационни табла на територията на Общината има информация за предлаганите социални услуги – делегирана държавна дейност и финансирани с ЕС. Всички постъпили искания от граждани са разгледани, обработени и насочени. Развитието на социалните дейности в Община Долна Митрополия са на високо ниво.

Конкретни индикатори за финансово изпълнение, както и резултатите от реализацията на мярка 4 са отразени в Приложение 1.

❖ **Мярка 5. Подкрепа и развитие на културните институции и дейности в общината и опазване и социализиране на културното наследство.**

➤ Възстановяване, реставрация, социализиране и поддържане на религиозните храмове в община Долна Митрополия.

- На 20.0.5.2022 г. беше подписан договор за безвъзмездна финансова помощ по проект „*Инвестиции, свързани с възстановяване, ремонт, реконструкция и реставрация на храм „Св. Троица“*“, с. Комарево, община Долна Митрополия“ “ и има за цел подобряване на общия естетически вид на сградите, постигане на по-добра енергийна ефективност, както и благоустрояване на прилежащото дворно място. Извършени са административни дейности по подготовка на стартиране на реална дейност по СМР и през 2023 г. предстои същинска реализация по проекта. . Строителната площадка беше открита на 12.07.2023 г. Към настоящия момент продължава изпълнението на дейностите по плана.

- На 27.0.5.2022 г. беше подписан договор за безвъзмездна финансова помощ по проект „*Инвестиции във възстановяване, реставрация и реконструкция на Църква*

„Св. Успение Богородично“, гр. Тръстеник, община Долна Митрополия“ и има за цел подобряване на общия естетически вид на сградите, постигане на по-добра енергийна ефективност, както и благоустрояване на прилежащото дворно място. Извършени са административни дейности по подготовка на стартиране на реална дейност по СМР и през 2023 г. предстои същинска реализация по проекта. Строителната площадка беше открита на 12.07.2023 г.

- Също така през 2023 г. продължи изграждането на манастира метох на Църногорския манастир „Свети безсребреници Козма и Дамян“ в с. Брегаре.

- Възстановяване, реставрация, социализиране и поддържане на обектите на културното наследство в община Долна Митрополия.

- Проект **„Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“** се реализира по приоритетна ос – 2 "Зелен регион", Специфична цел 2.1 „Подобряване на опазването и устойчивото използване на природното наследство, ресурсите и културното наследство“ от Програма INTERREG V-A Румъния – България 2014-2020 г. Водещ бенефициент по проект е Община Долна Митрополия, партньор 2 – Община Мотатей и Партньор 3 - Църковното настоятелство „Сейнт Николас“, Мотатей.

В проекта от наша страна основно е включено: консервация, частична реставрация и социализация на римска крайпътна станция „Ad Putea“ с. Рибен, община Долна Митрополия, обл. Плевен и изграждането на информационно - посетителски център "Ad Putea" с обслужваща туристическа инфраструктура". През 2023 г. бяха завършени изцяло строително – монтажните работи по консервация, частична реставрация и социализация на римската крайпътна станция „Ad Putea“ с. Рибен и изграждането на информационно – посетителски център “Ad Putea” с обслужваща туристическа инфраструктура. На 5.12.2023 г. с Разрешително за ползване обекта беше въведен в експлоатация.

Паметниците обект на културно историческо наследство периодично са почитвани и окосявани през 2023 г.

- Проектиране, ремонт, модернизация и оборудване на читалищата в община Долна Митрополия и обновяване на библиотечния фонд.

- Частично изграждане на отоплителна инсталация в НЧ „Неофит Рилски“, гр. Тръстеник;

- Въвеждане на съвременни практики и модели за работа, които да превърнат читалищата в модерни културно-просветни центрове.

- Изпълнени през 2023 г. по процедура BG06RDNP001-19.457 МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник Мярка 7.02. „Стимулиране на местното развитие и активността на територията на МИГ чрез популяризиране на културно-историческото материално и нематериално наследство и спорта” на СВОМР на МИГ Долна Митрополия - Долни Дъбник:

- проект на НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ "ИСКРА 1923" - "Популяризиране на нематериалното културно наследство на славоните от село Горна Митрополия"

Основна цел: Привличане на местното население в инициатива за проучване, съхраняване и популяризиране на нематериалното културно наследство на славоните от село Горна Митрополия.

Проектът реализира провеждане на проучване на нематериалното културно наследство на славоните от село Горна Митрополия, община Долна Митрополия, запазено в народните песни. Ще бъдат проведени срещи с местните жители на селото, които да разкажат за научените песни от своите родители, баби и дядовци, по какви поводи и на какви празници се изпълняват, с какви обичаи и ритуали характерни за живота на славоните се свързват. Събраната информация ще бъде оформена в песнопойка на славонските песни, в която всяка песен ще бъде представена на славонски език и с превод на български език, ще се представи информация за празника, обичая или ритуала, по повод на който се изпълнява всяка песен. Песнопойката ще съдържа речник на славонски думи, останали и до днес в езика на местните жители и снимки на традиционни славонски носии. Проектът предвижда и провеждане на празник на славонските традиции, на който ще се изпълняват традиционни песни и танци за славоните и ще се представи традиционна славонска сватба по начина, по който се е провеждала в миналото. За провеждането на събитието ще бъде закупена необходимата озвучителна и друга техника. Проектът удовлетворява потребностите на местното население да споделя и популяризира културното наследство на местната общност, за да се запазва и предава от възрастните на младите хора от територията на МИГ. В резултат на проекта ще се придаде добавена стойност на нематериалното културно наследство на славоните, като се създадат условия за привличане на гости на територията на МИГ чрез празници и родови срещи, представяне на местните обичаи и развитие на културния туризъм.

- проект на НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ "ГЕОРГИ САВА РАКОВСКИ - 1927" - Популяризиране на нематериалното културно наследство на банатските българи от село Гостиля.

Основна цел: Привличане на местното население в инициатива за проучване, съхраняване и популяризиране на нематериалното културно наследство на банатските българи от село Гостиля.

Проектът реализира провеждане на проучване на традициите, обичаите, бита и храната на банатските българи от село Гостиля, община Долна Митрополия. Ще бъдат проведени срещи с местните жители на селото, които да разкажат за своя начин на живот и да покажат как отбелязват своите празници, как спазват своите обичаи предавани от поколение на поколение сред банатските българи и как приготвят своята храна по характерни рецепти от банатската кухня. Събраната информация ще бъде оформена в алманах на банатското културно наследство, в който за месеците от годината ще бъдат отбелязани традиционни празници, а към тях ще бъдат представени характерните обичаи, традиции, ритуали, наричания, диалектни думи и храни с рецептите за приготвянето им. Проектът предвижда и провеждане на празник на традициите и обичаите на банатските българи, който ще се състои на храмовия празник на местната църква „Пресвето сърце Исусово“. На празника ще се организира изложба-конкурс на традиционни храни, ще се отбележи традиционния курбан за здраве, ще се изпълняват традиционни песни и танци за банатските българи. Проектът удовлетворява потребностите на местното население да споделя и популяризира културното наследство на местната общност, за да се запазва и предава от възрастните на младите хора от територията на МИГ. В резултат на проекта ще се придаде добавена стойност

на нематериалното културно наследство на банатските българи, като се създадат условия за привличане на гости на територията на МИГ, представяне на местните продукти и храни и развитие на кулинарния туризъм.

- Приета е Програма за дейността на читалищата в община Долна Митрополия за 2024 г.

- Разработване на Стратегия за опазване и социализиране на културното наследство на община Долна Митрополия.

През 2023 г. е разработен проект, който трябва да премине обсъждане в общинския съвет.

- Приемане ежегодно на общински културен календарен план за културните прояви с участието на образователните, културните институции, гражданското общество и съсловните организации в сферата на културата и провеждане на фестивали и събития.

С решение на ОБС Долна Митрополия № 724, протокол 52 от 30.03.2023 г. е приет общински културен календарен план за културните прояви за 2023 г.

Конкретни индикатори за финансово изпълнение, както и резултатите от реализацията на мярка 5 са отразени в Приложение 1.

❖ **Мярка 6. Обновяване и развитие на спортната инфраструктура и насърчаване на масовия спорт сред младежите.**

- Изграждане на спортни площадки, мултифункционални спортни обекти и развитие на спортната инфраструктура в общината.

- Проект **"Изграждане на комбинирана мултифункционална спортна площадка в град Тръстеник, община Долна Митрополия"**, финансирани по СВОМР на „Местна инициативна група Долна Митрополия – Долни Дъбник, като е изградена открита, мултифункционална спортна площадка, за волейбол, за баскетбол и мини футбол на територията на гр. Тръстеник. Обекта ще е изграден върху настилка от изкуствена трева и каучукова настилка около площадката, има оградна защитна метална мрежа и двукрила метална прозирна врата на входа. Осветлението става посредством 4 бр. соларни осветителни тела. Изградена е зона за зрители, с разположени 2 комплекта олекотени модулни трибуни с общо 36 места за сядане. Монтираните съоръжения са - мултифункционална врата за мини-футбол с баскетболна надстройка, комплект с пилони и волейболна мрежа, кошчета за отпадъци. През **2023 г. обектът беше завършен** с издаването на Удостоверение за въвеждане в експлоатация № 5 от 18.05.2023 г.

- Проект **„Изграждане на спортни площадки за стрийт фитнес в с. Биволаре, с. Комарево, с. Божурица и с. Байкал, община Долна Митрополия“.**

Проектното предложение бе подготвено и подадено за втори път в ИСУН 2020 на 17.02.2023 г. след като през 2022 г. Договора за безвъзмездна финансова помощ първия път бе прекратен поради високата инфлация в страната и недостига на финансови средства за изпълнението му.

Проекта е одобрен като на 18.12.2023 г. Община Долна Митрополия в качеството си на бенефициент сключи тристранен договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № BG06RDNP001-19.278-0008-C01/18.12.2023 г. с ДФ „Земеделие“ и СНЦ „МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник“. Общата стойност на проекта възлиза на 115 878.00 лева. Основната цел на проектното предложение е изграждането на спортни площадки за стрийт фитнес в четири населени места на територията на община Долна Митрополия, а именно с. Биволаре, с. Комарево, с. Божурица и с. Байкал, които да бъдат разположени на подходящи за целта терени, открити, общодостъпни и оборудвани с подходящите уреди за стрийт фитнес, пейки, кошчета и указателна табела.

- **Проект „Изграждане на тенис корт в гр. Долна Митрополия, община Долна Митрополия“.**

Проектното предложение бе подготвено и подадено през 2023 г.

Основната цел на проектното предложение е изграждането на площадка за тенис корт в гр. Долна Митрополия, разположена на подходящ за целта терен, открит, общодостъпен и оборудван с подходящите уреди и съоръжения за игра на тенис корт, соларни осветителни тела, кошчета и указателна табела.

Проектното предложение е одобрено от „МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник“ и Държавен фонд „Земеделие“ и към края на 2023 предстоеше сключване на Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

- Насърчаване на масовите спортни прояви и инициативи.
 - През 2023 г. са отпуснати средства за подпомагане на спортните клубове на територията на община Долна Митрополия от бюджета на Общината;
 - През 2023 г. са отпуснати средства за подпомагане на физическото възпитание и спорта в училищата и детските градини.

- Подобряване на спортната инфраструктура в училищата и детските заведения.

- **Проект за изграждане на малък физкултурен салон в УПИ I-750 /73359.501.750/, кв. 52, гр. Тръстеник, област Плевен по Програма за изграждане и основен ремонт на физкултурни салони в държавни и общински училища период 2024г.-2026 г.**

През 2023 г. от СУ „Евлоги Георгиев“ гр. Тръстеник беше разработено и подадено проектно предложение по Програма за изграждане и основен ремонт на спортни площадки и физкултурни салони в държавните и общинските училища за периода 2024 - 2026 г., Модул 1: Проектиране и изграждане на нови физкултурни

салони, Дейност II: „Проектиране, строителство и въвеждане в експлоатация/издаване на разрешение за ползване на малък физкултурен салон“.

Проекта предвижда изграждането на нов физкултурен салон, съгласно нормативните изисквания с площ от 750 кв. м. Сградата ще състои от два долепени един до друг обема. В по-големият обем ще се разполага физкултурната зала с площи за спортни дейности, а в по-малкия обем ще са обслужващи помещения. Ще бъдат създадени условия за провеждане на занятия по баскетбол, волейбол, хандбал и физкултурни упражнения. В обслужващите помещения ще са разположени съблекални за момчета и момичета, стая за преподаватели със спомагателни помещения, склад за инвентар, помещение за чистачка и санитарни възли. Предвидена е тоалетна за инвалиди. Предвидено е закупуването на оборудване за спорт – баскетболни кошове, волейболни мрежи, хандбални врати, пейки за съблекални, гимнастически пейки, шведски стени, топки.

Проектното предложение беше подадено на 22.12.2023 г. и към края на 2023 г. е в процес на оценка.

- ***Проект за изграждане на малък физкултурен салон в УПИ II-529 /22215.501.529/, кв. 16, гр. Долна Митрополия, област Плевен по Програма за изграждане и основен ремонт на физкултурни салони в държавни и общински училища период 2024г.-2026 г.***

През 2023 г. от страна на СУ „Васил Априлов“ гр. Долна Митрополия и външна консултантска фирма беше подадено проектно предложение по Програма за изграждане и основен ремонт на спортни площадки и физкултурни салони в държавните и общинските училища за периода 2024 - 2026 г. , Модул 1: Проектиране и изграждане на нови физкултурни салони, Дейност II: „Проектиране, строителство и въвеждане в експлоатация/издаване на разрешение за ползване на малък физкултурен салон“.

Проекта предвижда изграждането на нов физкултурен салон, съгласно нормативните изисквания с площ от 750 кв. м. Сградата ще състои от два долепени един до друг обема. В по-големият обем ще се разполага физкултурната зала с площи за спортни дейности, а в по-малкия обем ще са обслужващи помещения. Ще бъдат създадени условия за провеждане на занятия по баскетбол, волейбол, хандбал и физкултурни упражнения. В обслужващите помещения ще са разположени съблекални за момчета и момичета, стая за преподаватели със спомагателни помещения, склад за инвентар, помещение за чистачка и санитарни възли. Предвидена е тоалетна за инвалиди. Предвидено е закупуването на оборудване за спорт – баскетболни кошове, волейболни мрежи, хандбални врати, пейки за съблекални, гимнастически пейки, шведски стени, топки.

Проектното предложение беше подадено на 22.12.2023 г. и към края на 2023 г. е в процес на оценка.

- Поддържане на открити и закрити спортни площи.

През 2023 г. поддържането на откритите спортни площадки се осъществява основно от персонала на кметствата на населените места и с лицата полагащи труд, съгласно чл. 12 от Закона за социалното подпомагане.

➤ Организиране на спортни мероприятия и турнири.

- През месец септември 2023 г. се проведе *третият детски мини веломаратон*, част от **“Dunav Ultra”**, на който общината е партньор с над 20 деца от с. Байкал и с. Крушовене се включиха при посрещането на над 150 участници от Румъния, Сърбия и България.

Конкретни индикатори за финансово изпълнение, както и резултатите от реализацията на мярка б са отразени в Приложение 1.

❖ **Мярка 7. Осигуряване на възможности за пълноценно и активно участие на младите хора в обществения живот и създаване на благоприятна среда за ефективната им реализация и личностно развитие.**

➤ Изготвяне на Стратегия за младите хора в община Долна Митрополия за периода 2021-2027г.

Приет през януари 2023 г. План за действие 2023 г. в изпълнение на Национална стратегия за младежта /2021-2030/ в община Долна Митрополия с Решение № 692, протокол №49/27.01.2023 г. на Общински съвет Долна Митрополия.

➤ Насърчаване на доброволчески дейности – организиране и провеждане на дейности и инициативи, свързани с опазването на околната среда в общината.

Община Долна Митрополия участва активно в националната кампания „Да изчистим България заедно“. В резултат на създадената добра организация и участието на гражданите на територията на всички кметства се почистиха локални замърсявания от твърди битови отпадъци.

➤ Създаване на благоприятна среда за професионална реализация и развитие на младежите чрез създаване на възможности за стажове в общинска администрация Долна Митрополия.

- Национална програма **„Старт на кариерата“** – в програмата е включено 1 лице през 2023 г., на 8 часов работен ден на длъжност *„младши експерт“*.

- Разработване на механизми за включване на младите хора в управленската политика на местно ниво;

- Проект **„Повишаване на гражданското участие в процесите на изпълнение и мониторинг на политики и законодателство в община Долна Митрополия“**

Проектът е финансиран по Процедура BG05SFOP001-2.025, административен договор № BG05SFOP001-2.025-0203-C01/22.08.2022 г. Бенефициент е Сдружение „Мечи чал-Рожен“, а Община Долна Митрополия изпълнява ролята на Партньор. Проекта приключи на 22.08.2023 г.

Главната цел на проекта е стимулирането на процеса по извеждане на работещи форми на партньорство и механизми за взаимодействие с гражданското общество, неправителствените организации и бизнеса в процеса по формулиране или преформулиране на адекватни политики и управленски решения за Община Долна Митрополия, участие в процеса на мониторинг по време на тяхното изпълнение, гаранция за открито и отговорно управление.

През месец август 2023 г. проекта приключи успешно.

- Реализация на проекти за младежки обмен и проекти за обмяна на опит, сътрудничество, културно и гражданско действие.
 - Участие на ученици и младежи в XII – та Парламентарна сесия на Младежки воден парламент, гр. Гълъбово, месец ноември 2023 г;
 - Втори тренинг курс за учители и ученици от ОУ „Христо Смирненски“, с. Ореховица по проект DISTARS на 22 април 2023 г. в град София
 - Европейска нощ на учените SEARCH – „**По пътя на стъклото в Римската империя**“ - в с. Байкал бе експонирана изложба за производството на стъкло в Римската империя и химичните процеси при производството на стъкло; „**Магията на стъклото**“;

Конкретни индикатори за финансово изпълнение, както и резултатите от реализацията на мярка 7 са отразени в Приложение 1.

❖ **Мярка 8. Подобряване достъпа до пазара на труда, насърчаване на заетостта и развитие на умения**

- Осигуряване на заетост и обучение за хора с увреждания.
 - През 2023 г. се изпълнява и **Национална програма „Заетост и обучение на хора с трайни увреждания“** – в програмата са включени 3 лица през 2023 г., от които 2 са на длъжност „работник поддръжка“ и длъжност „общ работник“. Назначени са на трудови договори като работят към кметствата на територията на общината, на 8 часов работен ден.

- Насърчаване заетостта на хора над 50 г.

- Национална програма „Помощ при пенсиониране“ – в програмата са включени 2 лица през 2023 г. на длъжност „Общ работник“ и „Работник поддръжка“ като лицата работят на 8 часов работен ден.

- Насърчаване на младежката заетост.

- **Проект „Нова възможност за младежка заетост“** – през месец декември 2022 год. между община Долна Митрополия и Агенция по заетостта беше подписан Договор за осигуряване на заетост по **проект „Нова възможност за младежка заетост“** финансиран от ОПРЧР. През 2023 г. бяха сключени трудови договори на 8 часов работен ден с 42 лица на възраст до 29 години на длъжност „работник поддръжка“ и допълнителни споразумения към трудовите договори с 10 лица, които ще бъдат техни ментори. Лицата работят в част от кметствата на територията на общината.

Срокът за изпълнение на договора за финансиране бе до м. юли 2023 год.

- Обучения за придобиване на дигитални умения, повишаване професионалната квалификация на безработните и придобиване на ключови компетентности.

През 2023 г. не са предприети конкретни действия за реализация на проекта/действието

- Осигуряване на заетост за уязвими групи на пазара на труда;

През 2023 г. не са предприети конкретни действия за реализация на проекта/действието

➤ Идентифициране, активиране, мотивиране, оценка на способностите и стимулиране на неактивни лица за включване на пазара на труда, регистрация в ДБТ, в т.ч. младежи NEETs (лица на възраст между 15 и 24 години, които не работят, не учат и не са на стаж или обучение);

• **Национална програма „Активиране на неактивните лица“** – по програмата работи 1 лице на длъжност „младежки медиатор“ назначено на 8 часов работен ден, който да подпомага икономически неактивните лица да се регистрират на трудовата борса и да им бъде търсена заетост.

➤ Обучения за придобиване на дигитални умения, повишаване професионалната квалификация на безработните и придобиване на ключови компетентности.

По данни на Дирекция „Бюро по труда – Долна Митрополия“ преминалите обучение и придобили допълнителни умения и квалификации лица по различните регионални и национални програми на територията на Община Долна Митрополия са 86.

Конкретни индикатори за финансово изпълнение, както и резултатите от реализацията на мярка 8 са отразени в Приложение 1.

Приоритет 3. Подобряване на цифровата свързаност и достъпност на територията на община Долна Митрополия, развитие на техническата инфраструктура, подобряване облика на населените места и опазване на околната среда.

❖ Мярка 1. Изграждане и рехабилитация на общинската пътна инфраструктура и мостови съоръжения.

➤ Подобряване, развитие и рехабилитация на общинската пътна мрежа и мостови съоръжения. През 2023 г. се извършиха следните действия:

- Укрепване и разширение на мост в с. Горна Митрополия на път PVN 1047
- Ремонт общински път PVN 1042 /PVN 1041/Рибен-Божурица-Граница общ. (Долна Митрополия – Плевен) – Опанец /III – 3004/;
- Ремонт общински път PVN 1020 /II-11/ Гиген – Искър – Граница общ. (Гуланци – Долна Митрополия) – Славовица /III-3004/;
- Ремонт общински път PVN 3049 / PVN 1045, Долна Митрополия – Горна Митрополия – III-3004/ - депо ТБО.

Конкретни индикатори за финансово изпълнение, както и резултатите от реализацията на мярка 1 са отразени в Приложение 1.

❖ Мярка 2. Изграждане на пристанищна инфраструктура.

➤ Изграждане на Пристанище за обществен транспорт с регионално значение на река Дунав за извършване на пътнически превози, захранване на кораби с горива, храна, питейна вода, зимуване и други по смисъла на чл.116 от ЗМПВВПРБ при с. Байкал, община Долна Митрополия – ЕТАП 1.

През 2023 г. не са предприети конкретни действия за реализация на проекта/действието.

Конкретни индикатори за финансово изпълнение, както и резултатите от реализацията на мярка 2 са отразени в Приложение 1.

❖ **Мярка 3. Доизграждане и рехабилитация на ВиК инфраструктурата в общината.**

- Доизграждане и рехабилитация на канализационната инфраструктура

През 2023 г. не са предприети конкретни действия за реализация на проекта/дейността.

- Доизграждане и рехабилитация на водопроводната инфраструктура.

През 2023 г. не са предприети конкретни действия за реализация на проекта/дейността.

- Изграждане на ПСПВ.

През 2023 г. не са предприети конкретни действия за реализация на проекта/дейността.

Конкретни индикатори за финансово изпълнение, както и резултатите от реализацията на мярка 3 са отразени в Приложение 1.

❖ **Мярка 4. Енергийна ефективност и ВЕИ.**

- Енергийна ефективност на общински сгради;

- **Проект „Реконструкция, ремонт и повишаване на енергийната ефективност на сградата на "Дом за стари хора" в с. Горна Митрополия, Община Долна Митрополия“**

През 2023 г. беше подадено проектно предложение по Процедура чрез подбор № BG-RRP-11.010 „Извършване на строителни дейности и доставка на оборудване и обзавеждане с оглед реформиране на съществуващите домове за стари хора“ от Национален план за възстановяване и устойчивост.

Общата цел на проектното предложение е насочена към постигане целта на процедурата - всички съществуващи домове за стари хора да се приведат в пълно съответствие с изискванията на стандартите за качество на резидентната грижа за възрастни хора в надтрудоспособна възраст по отношение на специализираната среда за предоставянето на услугата. Дейностите, които ще се извършат в рамките на проектното предложение са свързани с извършване на строителни дейности и доставка на оборудване и обзавеждане с оглед привеждането на съществуващата материална база на домовете за стари хора в пълно съответствие със стандартите за качество на резидентната грижа за възрастни хора в надтрудоспособна възраст по отношение на специализираната среда за предоставянето на услугата.

Специфичната цел на проектното предложение е подобряване условията на живот на възрастните хора пребиваващи в дома за стари хора в с. Горна Митрополия, община Долна Митрополия, осигуряване на по-комфортна и здравословна среда за пребиваване.

Други специфични цели, които си поставя проекта са:

- Подобряване на техническата инфраструктура и материалната база на сградата на Дома за стари хора в с. Горна Митрополия, община Долна Митрополия;

- Намаляване на разходите за енергия в сградата на Дома за стари хора в с. Горна Митрополия, община Долна Митрополия чрез оползотворяване на енергия от възобновяеми енергийни източници;

- Повишаване качеството на енергийните услуги – отопление, охлаждане и осветление в сградата на Дома за стари хора в с. Горна Митрополия, община Долна Митрополия;

- Принос към опазването на околната среда чрез намаляване на емисиите от парникови газове.

Общата стойност на проектното предложение възлиза на *2 380 480.15 лв.*

Към края на 2023 година процедурата, по която е подаден проекта бе спряна поради промени в условията ѝ от Управляващият орган. Поради тази причина проектното предложение е все още в етап на оценка.

- Подобряване енергийната ефективност на сградата на Общинска администрация, Долна Митрополия

- ***Проект „Ремонтни дейности, обновяване и оборудване на сградния фонд на общинска администрация - Община Долна Митрополия, с цел подобряване на енергийната ефективност на сградата“***

През 2023 г. беше подадено проектно предложение по Процедура чрез подбор № BG06RDNP001-7.020 Енергийна ефективност „Реконструкция, ремонт, оборудване и/или обзавеждане на общински сгради, в които се предоставят обществени услуги, с цел подобряване на тяхната енергийна ефективност“ по подмярка 7.2. „Инвестиции в създаването, подобряването или разширяването на всички видове малка по мащаби инфраструктура“ от мярка 7 „Основни услуги и обновяване на селата в селските райони“ от Програмата за развитие на селските райони за периода 2014 – 2020 г.

Проектното предложение предвижда извършване на строително-ремонтни дейности по въвеждане на мерки за енергийна ефективност в сградата на общинската администрация на община Долна Митрополия, находяща се в гр. Долна Митрополия, ул. "Св. Св. Кирил и Методий" № 39. Предложените мерки са предписани в доклад за енергийна ефективност след извършване на енергиен одит на сградата. Мерките включват полагане на топлоизолация и хидроизолация на покрив, частична подмяна на дограма, изграждане на автономна фотоволтаична централа с мощност 50 kW/p на покрива на сградата, изграждане на термопомпена инсталация - доставка, монтаж и настройка на термопомпа "въздух-вода" с отоплителна мощност 16.5 kW. Общата стойност на проектното предложение възлиза на *851 178.30 лв.*

Към края на 2023 година проектното предложение е одобрено и предстои сключването на договор за финансиране.

- ***Проект „Реконструкция, ремонт и повишаване на енергийната ефективност на сграда начален курс на СУ „Евлоги Георгиев“, гр. Тръстеник, община Долна Митрополия и прилежащото ѝ дворни пространства***

През 2023 г. беше подадено проектно предложение по Процедура чрез подбор № BG-RRP-1.007 „Модернизация на образователна среда“ от Национален план за възстановяване и устойчивост.

Проектът предвижда въвеждане на мерки за подобряване на енергийната ефективност и модернизацията на образователната среда на в СУ "Евлоги Георгиев", гр. Тръстеник, общ. Долна Митрополия.

В рамките на проектното предложение ще бъдат извършени дейности съобразени с предписаните мерки в Доклада от енергийно обследване на сградата на училището. Ще бъде направена топлоизолация на покрива, стените. Ще се изгради нова отоплителна инсталация, с която ще се повиши коефициента на топлоотдаване ще бъде монтирана термopомпа с висок коефициент. Ще бъде изградена и фотоволтаична инсталация.

Общата цел на проектното предложение е насърчаване на социалното приобщаване и повишаване качеството на живот в гр. Долна Митрополия и общината като цяло, чрез подобряване на материалната база и осигуряване на здравословна и безопасна среда на децата в предучилищното и училищното образование в общината. На 15.12.2023 г. беше сключен Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ № BG-RRP-1.007-0101-C01.

- Реконструкция на съществуващи отоплителни инсталации и изграждане на нови такива;

Частично изграждане на отоплителна инсталация в НЧ "Неофит Рилски", гр. Тръстеник

- Внедряване на енергоспестяващи технологии и мерки;

През 2023 г. са предприети конкретни действия за реализация на проекта/дейността.

- ***Проект: „Рехабилитация и модернизация на системи за улично осветление в община Долна Митрополия“***

Проектното предложение бе подготвено и подадено в ИСУН 2020 на 27.01.2023 г.

На 18.08.2023 г. между Министерство на енергетиката и Община Долна Митрополия беше сключен Договор № BG-RRP-4.025-0021-C01 за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ по проект „Рехабилитация и модернизация на системи за улично осветление в община Долна Митрополия“ по процедура „Подкрепа за енергийно ефективни системи за улично осветление“, с финансиране по линия на Механизма за възстановяване и устойчивост /Покана 1/. Процедурата е продължение на вече проведената открита процедура за подбор на проектни предложения BGENERGY2.001 „Рехабилитация и модернизация на общинската инфраструктура – системи за външно изкуствено осветление на общините“ по Програма „Възобновяема енергия, енергийна ефективност, енергийна сигурност“, финансирана от Финансовия механизъм на Европейското икономическо пространство 2014-2021 г., по която проектното предложение на Община Долна Митрополия беше одобрено, но включено в списък с резервни проектни предложения, поради недостатъчен финансов ресурс по програмата

Проектът има за цел да повиши енергийната ефективност чрез технологично обновление и модернизиране на системите за външно изкуствено осветление, собственост на община Долна Митрополия и да подобри условията на живот на населението, както и постигане на следните резултати:

– Повишаване на енергийната ефективност на уличното осветление на територията на община Долна Митрополия;

- Намаляване на емисиите на парникови газове;
- Намаляване на енергийните разходи на общината;
- Подобряване на качеството на уличното осветление и увеличаване на процента на светене;
- Подобряване на безопасността по пътищата за шофьори и пешеходци в нощно време;
- Повишаване на производството на енергия от възобновяеми източници.

Строително-монтажните работи включват цялостна подмяна на уличните осветители в гр. Долна Митрополия, гр. Тръстеник, с. Горна Митрополия и с. Ставерци и добавяне на липсващите, с нови със светодиодна (LED) технология. Предвижда се изграждане на система за управление и мониторинг, както и подмяна с нови енергийно ефективни LED базирани диодни улични осветители с високо КПД (Коефициент на полезно действие) и дълговечност.

Срокът за изпълнение на дейностите е 21 месеца.

Към края на 2023 г. проекта е в изпълнение.

➤ **Проект „Енергийно-ефективно обновяване на многофамилна жилищна сграда в гр. Долна Митрополия, ул. "Заводска" № 4, блок 4“**

През 2023 г. беше подадено проектно предложение по Процедура чрез подбор № BG-RRP-4.023 „ПОДКРЕПА ЗА УСТОЙЧИВО ЕНЕРГИЙНО ОБНОВЯВАНЕ НА ЖИЛИЩНИЯ СГРАДЕН ФОНД - ЕТАП I“ от Национален план за възстановяване и устойчивост.

Целта на проектното предложение е да се подобри енергийната ефективност на многофамилна жилищна сграда чрез изпълнение на предписаните в енергийното обследване и техническият паспорт мерки, като сградата достигне клас на енергопотребление "B" и 30% спестена първична енергия.

Тази цел съответства на общата и специфичните цели на процедурата, а именно:

- подобряване енергийните характеристики на жилищни сгради, чрез прилагане на устойчиви интегрирани високоефективни енергийни мерки;
- достигане на клас на енергопотребление „B“ след прилагане на енергоспестяващи мерки при многофамилните жилищни сгради;
- намаление на енергийното потребление на страната, както и до редуциране на емисиите на парникови газове;
- постигане на 30% спестяване на първична енергия за всеки обект от жилищния сграден фонд.
- ресурсна ефективност, икономическа целесъобразност, декарбонизация чрез ВЕИ, устойчив строителен процес;
- намаляване на енергийната бедност, чрез намаляване на разходите за енергия;
- подобряване на условията и качеството за живот на населението в страната чрез технологично обновление и модернизирание на сградния фонд.

В края на 2023 година бяха обявени резултатите от оценка като проектното предложение е в списъка с резерви.

- Изграждане на системи за оползотворяване на Възобновяеми енергийни източници;

През 2023 г. мерки по дейността бяха предприемани от частни инвеститори. Съгласно публични списък на издадените разрешения за ползване са издадени четири разрешения за ползване.

- Замяна на горива с ниска крайна ефективност с такива с по –висока (пелети, газификация);
- Частично изграждане на отоплителна инсталация в НЧ "Неофит Рилски", гр. Тръстеник;
- Намаляване емисиите на парниковите газове.

Проект за насърчаване използването на електромобили, Инвестиционна програма за климата.

На 02.10.2023 г. беше подадено проектно предложение по Схема “Електромобили“ на Инвестиционна програма за климата (СЕМ на ИПК) на Националния доверителен екофонд.

Проектното предложение предвиждаше закупуването на два броя изцяло електрически превозни средства категория L7e-CU за нуждите на Община Долна Митрополия.

Размерът на исканата безвъзмездна финансова помощ от ИПК за закупуването на всяко едно от електрическите превозни средства бе в размер на 20 000 лв. и собствено финансиране от Община Долна Митрополия в размер на 13 900 лв.

На 22.12.2023 г. беше получено уведомително писмо от Директора на ИБ на НДФ, относно частичното одобрение на проектно предложение от оценителната комисия, а именно закупуването на един брой изцяло електрическо превозно средство категория L7e-CU.

На този етап, към края на 2023 година предстои разработването на пакета с документи за тръжна процедура по реда на ЗОП, условия заложено в програмата преди подписване на договор за финансиране.

Конкретни индикатори за финансово изпълнение, както и резултатите от реализацията на мярка 4 са отразени в Приложение 1.

❖ Мярка 5. Благоустрояване на населените места в общината.

- Рехабилитация на уличната мрежа в населените места в общината.
 - Ремонт кръстовище между улиците „Божур“ и ул. „Георги Бенковски“, с. Божурица
 - Ремонт ул. „Георги Кирков“, с. Байкал
 - Ремонт ул. „Неофит Рилски“, Биволаре
 - Ремонт ул. „Пеньо Пенев“ и прилежащо кръстовище, гр. Тръстеник
 - Ремонт ул. „Христо Ботев“, с. Ставерци

- Ремонт ул. „Кирил и Методий”, с. Рибен
- Ремонт ул. „Юри Гагарин”, с. Рибен от О.Т. 9 до гробищен парк
- Ремонт ул. „Св. Св. Кирил и Методий”, с. Ореховица
- Ремонт ул. „Цанко Церковски”, с. Ореховица
- Ремонт ул. „Васил Левски”, с. Комарево
- Ремонт ул. „Коста Златарев”, с. Брегаре
- Ремонт отсечка от ул. „Стара планина” и ул. „Ал. Стамболийски в с. Брегаре
- Устрояване, облагородяване и поддръжка на гробищните паркове в община Долна Митрополия.

Община Долна Митрополия целогодишно извършва поддръжка на гробищните паркове във всички населени места на територията чрез окосяване, чистене, пръскане и т.н.

- Реконструкция и благоустрояване на централни градски площади
 - Изграждане на фонтан и прилежащи части към него - ППР, гр. Тръстеник;
 - През декември 2023 г. се подписа договор за финансиране на проект **„Изграждане на съоръжение за туристическа атракция – макет на хипотетична възстановка на археологически обект „Римска крайпътна станция Ад Путеа“ в с. Рибен, община Долна Митрополия“**. Обекта ще бъде изграден на централните части на с. Рибен.

Проектното предложение е свързано с изграждане на съоръжение за туристическа атракция и по конкретно: макет - хипотетична възстановка на разкрития край с. Рибен археологически обект - „Римска крайпътна станция Ад Путеа“.

Обектът е от национално значение и се предвижда да бъде визуализиран чрез макет хипотетична възстановка, тъй като няма точни сведения как действително е изглеждала крепостта. Макетът ще бъде поставен на площадка разположена в центъра на с. Рибен и ще дава представа на туристите посещаващи крепостта за това как вероятно е изглеждала крайпътната крепост.

- Благоустрояване на публични пространства и терени за озеленяване, спорт и отдих.

През 2023 г. са предприети конкретни действия за реализация на проекта/дейността.

- Изграждане на детски площадки в населените места в общината.
 - Изграждане на детска площадка в ДГ, с. Рибен
 - **Проект „Изграждане на детски площадки в с. Горна Митрополия, с. Подем, с. Брегаре и с. Рибен, община Долна Митрополия“**

Проектното предложение бе подготвено и подадено за втори път в ИСУН 2020 на 17.02.2023 г. след като през 2022 г. Договора за безвъзмездна финансова помощ бе

прекратен поради високата инфлация в страната и недостига на финансови средства за изпълнението му.

Проектното предложение включва изграждането на нови детски площадки в четири населени места от територията на общината. Площадките ще бъдат разположени на подходящи за целта терени, открити, общодостъпни и оборудвани с подходящите уреди и съоръжения за игра и отдих. Предвидените дейности са почистване на прилежащия терен, полагане на основа с подходяща настилка и монтаж на детските съоръжения за игра на открито върху ударопоглъщаща каучукова настилка, осигуряваща безопасност на хората. В останалата част от детската площадка се предвижда затревяване и засаждане на растителност и създаване на място за отдих. Ще бъдат разположени детски съоръжения, пейки и кошчета за отпадъци.

Проекта е одобрен. Предстои сключването на Договор за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ.

- Общи дейности и интервенции за благоустрояване на населените места в общината.

През 2023 г. са предприети конкретни действия за реализация на проекта/дейността.

- Изграждане на достъпна архитектурна среда за хора с увреждания.

През 2023 г. са предприети конкретни действия за реализация на проекта/дейността.

Конкретни индикатори за финансово изпълнение, както и резултатите от реализацията на мярка 5 са отразени в Приложение 1.

❖ **Мярка 6. Подобряване на цифровата свързаност и достъпност на общината.**

- Подобряване на цифровата свързаност и достъпност на общината.

През 2023 г. са закупени принтери за Общинската администрация.

Конкретни индикатори за финансово изпълнение, както и резултатите от реализацията на мярка 6 са отразени в Приложение 1.

❖ **Мярка 7. Опазване на околната среда, превенция и управление на риска от природни бедствия и борба с климатичните промени**

- Рекултивация и закриване на старо общинско депо за отпадъци в землището на гр. Долна Митрополия.

През 2021 г. приключиха дейностите по **проект „Рекултивация и закриване на старо общинско депо за отпадъци в землището на гр. Долна Митрополия“**. Основната цел на проекта бе закриване на сметище за неопасни отпадъци в землището на гр. Долна Митрополия, чрез извършване на техническа рекултивация на депо с

площ от 1,4293 ха. Както през 2022 г., така и през 2023 г. продължават дейностите по извършване на биологичната рекултивация на депото.

- Регулярно почистване на локални замърсявания с битови отпадъци около населените места в община Долна Митрополия.

Община Долна Митрополия участва активно в националната кампания „Да изчистим България заедно“. В резултат на създадената добра организация и участието на гражданите на територията на всички кметства се почистиха локални замърсявания от твърди битови отпадъци.

- Увеличаване на затревените площи на територията на община Долна Митрополия и ликвидиране на потенциални източници на прахови емисии.

През 2023 г. не са предприети конкретни действия за реализация на проекта/дейността.

- Информиране на обществеността за състоянието на водните ресурси, начините и методите за пестеливо използване на водата.

През 2023 г. не са предприети конкретни действия за реализация на проекта/дейността.

- Подобряване на специализираното оборудване за реакция при бедствени и аварийни ситуации на община Долна Митрополия.

• Проект **„Съвместни инвестиции в областта на спешните ситуации в Окръжен съвет Олт и Община Долна Митрополия.“** се реализира по приоритетна ос – 3 "Безопасен регион", Специфична цел 3.1 "Подобряване на съвместното управление на риска в трансграничния регион" от Програма INTERREG V-A Румъния – България 2014-2020 г. Водещ бенефициент по проекта е Окръжен съвет Олт, Община Долна Митрополия е партньор.

Основната цел на проекта е създаване на капацитет за доброволческа дейност, свързан с дейности в областта на предотвратяването, управлението и преодоляването на последствията от бедствия и аварии; предоставяне на ефективна, ресурсна и техническа общинска система за подпомагане на превенцията и реакцията при такива бедствия между Окръжен съвет Олт и община Долна Митрополия.

В проекта е включено закупуването на специализирано оборудване (комбиниран багер-товарач с прикачен инвентар, автовишка, мини челен товарач, високопроходим автомобил, машина за раздробяване на дървесина, трактор с прикачен инвентар, три броя професионални хресторези) за нуждите на Община Долна Митрополия и Окръжен съвет Олт за справянето им с бедствия и аварии, както и съвместни обучения и обмяна на опит между институциите, отговарящи за бедствията и аварията в Община Долна Митрополия и Окръжен съвет Олт. Изпълнението на проекта приключи официално на 24.12.2023 г.

- Изготвяне на Програма за опазване на околната среда 2021-2028г.

През 2021 г. е изготвена е Програма за опазване на околната среда на община Долна Митрополия за периода 2021-2028г. и е приета от ОБС – Долна Митрополия и през 2023 г. е изготвен отчет на програмата приет от Общински съвет – Долна Митрополия.

- Изготвяне на Програма за управление на отпадъците 2021-2028г. и План за действие.

- Изготвена е Програма за управление на отпадъците на община Долна Митрополия за периода 2021-2028г. и през 2023 г. е изготвен отчет на програмата приет от Общински съвет – Долна Митрополия.

- Изготвяне на Програма за опазване и поддържане на биологичното разнообразие.

През 2023 г. не са предприети конкретни действия за реализация на проекта/действието

- Устойчиво управление и опазване на горските ресурси.

През 2023 г. продължи осъществяването на контрол на пестицидите с изтекъл срок на годност в село Божурица, село Брегаре, село Рибен и село Ореховица и на 21 броя стоманобетонени контейнери - „Б-Б куб” в землището на село Крушовене.

Контролира се ежемесечно състоянието на складовете за съхранение на негодни и излезли от употреба препарати за растителна защита разположени в землищата на село Божурица, село Рибен, село Брегаре и шахта в село Ореховица.

- Мерки за развитието на инфраструктурата, свързана с управлението на битовите отпадъци за постигане на целите за 2030 г. за рециклиране на отпадъците и намаляване на количествата на депонираните отпадъци.

Организирано събиране и транспортиране на твърди битови отпадъци на територията на общината се осъществява по сключен договор с „Евро Импекс“ ЕООД град София, като събираните отпадъци се депонират на Регионалното депо – Плевен.

На територията на общината към момента наличните съдове за смет на твърди битови отпадъци са:

843 бр. контейнери – 1100 л.

4218 бр. кофи – 110/120 л. и 240 л.

300 бр. кошчета за смет от 50л.

- Мерки за предотвратяване генерирането на отпадъци.

През 2023 г. не са предприети конкретни действия за реализация на проекта/действието

- Мерки за подготовка за повторна употреба и поправка.

През 2023 г. не са предприети конкретни действия за реализация на проекта/действието

- Мерки за рециклиране на отпадъците.

През 2023 г. не са предприети конкретни действия за реализация на проекта/дейността

- Подобряване и разширяване на системата за разделно събиране на опаковки и отпадъци от опаковки в общината.

И през 2023 г. продължи да действа „Програма за развиване на системата за разделно събиране на отпадъци от опаковки в цветни контейнери на територията община Долна Митрополия за 2023 г. – 2025 г.“, като част от Договор № РД -12-10/23.01.2017 г. за разделно събиране на отпадъци от опаковки сключен с „ЕКОПАК България“ АД. Програмата е приета с Решение № 723/30.03.2023 г. на Общински съвет - Долна Митрополия.

- Превенция и управление на риска от наводнения и засушаване, свлачища и горски пожари.

- Укрепване свлачище с № PVN10.05013.02, прилежащо на ул. "Скобелев", с. Божурица

- Изграждане на нови и оптимизиране и/или разширяване на съществуващи системи за предупреждение, наблюдение, докладване; прогнозиране и сигнализиране; разработване на цифрови модели и анализи и прогнози във връзка с климатичните изменения.

- Изградени са 4 броя сирени в общинския център - гр. Долна Митрополия за доизграждане на Национална система за ранно предупреждение и оповестяване на население на общинско ниво. Проекта, по които са изградени е на Министерство на вътрешните работи.

- Подобряване на компетентността на общинските служители в областта на планиране на мерки за смекчаване и адаптиране към климатичните промени.

През 2023 г. не са предприети конкретни действия за реализация на проекта/дейността

- Включване на адаптацията към изменението на климата в разработването на политиките, плановете и програмите на местно ниво.

През 2023 г. не са предприети конкретни действия за реализация на проекта/дейността

- Провеждане на информационни кампании относно климата и климатичните промени.

През 2023 г. не са предприети конкретни действия за реализация на проекта/дейността

- Разработване и прилагане на мерки за смекчаване и адаптация към климатичните промени в областта на транспорта, отпадъците, строителството, енергетиката, водния и други сектори на територията на община Долна Митрополия.

На 02.10.2023 г. беше подадено проектно предложение по Схема "Електромобили" на Инвестиционна програма за климата (СЕМ на ИПК) на Националния доверителен екофонд.

Проектното предложение предвиждаше закупуването на два броя изцяло електрически превозни средства категория L7e-CU за нуждите на Община Долна Митрополия.

На 22.12.2023 г. беше получено уведомително писмо от Директора на ИБ на НДЕФ, относно частичното одобрение на проектното предложение от оценителната комисия, а именно закупуването на един брой изцяло електрическо превозно средство категория L7e-CU.

Конкретни индикатори за финансово изпълнение, както и резултатите от реализацията на мярка 7 са отразени в Приложение 1.

Приоритет 4. Укрепване на институционалния капацитет, развитие на териториалното сътрудничество и създаване на предпоставки за активно участие на гражданите, бизнеса и НПО в общината при формирането и прилагането на местните политики за развитие.

❖ Мярка 1. Укрепване на институционалния капацитет.

- Обучения, мотивация и други стимули с цел изграждане и задържане на качествени кадри в общинска администрация Долна Митрополия.
- Повишаване на квалификацията на работещите в общинска администрация Долна Митрополия за качествено и улеснено обслужване на гражданите и бизнеса.
- Повишаване на квалификацията на работещите в общинска администрация Долна Митрополия за подготовка и управление на проекти, финансирани от външни източници.

С цел усъвършенстване на уменията и компетентностите на служителите в администрацията и през 2023 г. те се включиха в организирани от Националното сдружение на общините обучения. Обученията са съобразени с препоръките, посочени в годишните оценки на служители и са с теми, засягащи основните дейности в местното самоуправление – Местни данъци и такси, Управление на човешки ресурси, Общинска собственост, Устройство на територията, Финанси на общината.

Конкретни индикатори за финансово изпълнение, както и резултатите от реализацията на мярка 1 са отразени в Приложение 1.

❖ Мярка 2. Електронно управление и качествено административно обслужване.

- Осигуряване на мрежова и информационна сигурност на община Долна Митрополия и дигитална свързаност;

Присъединяването към Единен модел за заявяване, заплащане и предоставяне на електронни административни услуги на Държавна агенция електронно управление даде възможност на гражданите да използват електронните услуги и да избегнат посещенията на място, което, освен добра административна практика е и грижа за здравето и живота им. Компетентното и своевременно извършване на административни услуги и издадените документи е белег за добре работеща и отворена към потребителите администрация.

- Разширяване на административните услуги, предоставяни от община Долна Митрополия и електронно обслужване на населението;

Общинска администрация Долна Митрополия е една от първите 36 общини, присъединени към Единния модел за заявяване, заплащане и предоставяне на електронни административни услуги, разработен от Държавна агенция електронно управление.

Разработените услуги за 2023 г. са 139 бр. и могат да се заявяват на адрес <https://egov.bg/wps/portal> „Услуги, предоставяни от общинска администрация“. Заявените чрез Единния модел услуги се получават в профила в Системата за сигурно електронно връчване (ССЕВ) на избрана от заявителя община.

Конкретни индикатори за финансово изпълнение, както и резултатите от реализацията на мярка 2 са отразени в Приложение 1.

❖ **Мярка 3. Стимулиране на местните партньорства, трансграничното и международно сътрудничество.**

- На 31.10.2023 г., сключен между Управляващия орган на Програмата за развитие на селските райони 2014-2020 г. и Сдружение „Местна инициативна група Поморие“, с партньори „МИГ Долна Митрополия – Долни Дъбник“, „МИГ Бяла Слатина“ и „МИГ Котел, Сунгурларе и Върбица“ беше подписан договор за изпълнение на проект: „INNRETE Innovation poles in the rural communities“ („INNRETE Полюси на иновации в селските общини“)

Проектът за транснационално сътрудничество се състои в активирането на „Мрежа от иновационни полюси“ като средство за обмен на опит, натрупан от партниращите МИГ от България и МИГ от Италия и Полша, в различни аспекти – природно и културно-историческо наследство, социален капитал и услуги, туризъм и маркетинг на територията, енергийно и екологично планиране, прецизно земеделие. В зависимост от потребността и избраната приоритетна област за развитие, всеки от партньорите по проекта ще приложи на местно ниво и в полза на своята територия иновативен модел за интервенция, в резултат на който ще се изгради Мрежа от иновационни полюси за обмен на опит между различните селски територии. По този начин, с изпълнението на проекта за сътрудничество, ще се удовлетвори нуждата от обновяване на политиките за развитие на териториите и предприемане на общи действия за подобряване качеството на живот на населението, насърчаване на конкурентоспособността, валоризиране на природните и културни ресурси чрез използване на ноу-хау, нови технологии и методи, които да подобрят връзките между териториите и да засилят обмена на опит между публични и частни участници в селските общности. Обединяването на иновационните полюси за местно развитие в Мрежа, ще стимулира процеса на управление с „много участници и много нива“, инициран, макар и по разнороден начин, от партньорите на проекта. В този смисъл, проекта си поставя за цел да обедини чрез изпълнението на дейностите, в съответствие с темата „Иновации и селска общност“, опита на участващите територии в различни аспекти и този опит да бъде навлезе в бъдещите политики при планиране на развитието. В резултат от изпълнението на проекта се очаква да се насърчи обмена на добри практики и установяване на трайни връзки на сътрудничество между участващите в проекта територии. Основните дейности по проекта са насочени към създаване на иновативни

решения и методи за по-добро валоризиране и управление на ресурсите в селските райони.

- **Проект „Концепция за интегрирано развитие на територията на общините Долна Митрополия, Долни Дъбник и Гулянци - партньорство за развитие на местния потенциал“**

През 2023 г. беше подадено проектно предложение по Процедура чрез подбор № BG16FFPR003-2.001 „КОНЦЕПЦИИ ЗА ИНТЕГРИРАНИ ТЕРИТОРИАЛНИ ИНВЕСТИЦИИ (ИТИ)“.

Концепцията е разработена съвместно и ще се реализира в партньорство между общините Долна Митрополия, Долни Дъбник, Гулянци, Многопрофилна болница за активни лечение – Гулянци“ ЕООД, Център за специална образователна подкрепа „Леда Милева“, гр. Долни Дъбник, Възпитателно училище интернат „Христо Ботев“, с. Подем, община Долна Митрополия, СУ „Евлоги Георгиев“, гр. Тръстеник, НУ "Св. св. Кирил и Методий", гр. Долни Дъбник, ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Горна Митрополия, община Долна Митрополия и Висше военновъздушно училище „Георги Бенковски“, гр. Долна Митрополия. В концепцията са включени мерки от различни сектори – образование, здравеопазване, туризъм, превенция на рискове от природен характер, енергийна ефективност.

Предоставянето на качествените здравни и образователни услуги осигуряват личен и обществен икономически просперитет, а целенасочената публична подкрепа в инфраструктура за превенция на природни бедствия осигурява сигурността на гражданите и основната техническа инфраструктура. С концепцията се адресират специфични за териториите потребности и целеви групи. Реализацията на включените проектните идеи ще подпомогне балансираното развитие на общините и работата с уязвими групи, превенцията на социално значими заболявания на жителите на териториите с цел повишаване на здравния им статус и качество на живот, както и ще допринесе за превенцията на неблагоприятни последици в резултат от природни бедствия и за популяризирането на района като културна и туристическа дестинация с акцент върху развитието на местната икономика.

На този етап, към края на 2023 година, проектното предложение е в процес на оценка.

- Изграждане на карго терминал в района на летище Долна Митрополия – LBPL съвместно с ВВВУ „Г. Бенковски“

През 2023 г. не са предприети конкретни действия за реализация на проекта/действието

- Участие/организиране на форуми за обмяна на опит и добри практики.
- Съвместни проекти по линия на трансграничното и международно сътрудничество.
- Развитие на местните партньорства и реализация на различни проекти.
- Съвместни проекти по линия на междуобщинското сътрудничество.

През изминалата година се проведеха редица срещи както присъствено така и виртуално с партньори за бъдещи инвестиционни намерения. Създадоха се и трайни връзки със партньори от трансграничния район.

Като резултат от съвместни партньорства през 2023 г. се изпълняваха следните проекти:

✓ **Проект „Рационализиране на трафика в трансграничната дунавска зона“** по Програмата за трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ V-A Румъния – България 2014 – 2020 г. Проектът е с водещ бенефициент Окръжен съвет Мехединци и партньор Община Долна Митрополия.

Проектът се изпълнява съвместно с румънски партньор – Окръжен Съвет Мехединци.

Дейностите по проекта са свързани с цялостно рехабилитиране на 6.450 км. пътна мрежа на територията на Община Долна Митрополия (пътища RVN1041, RVN2046, RVN3044 - пътя, който свързва Подем, Рибен, Божурица, Победа и Биволаре) и частична рехабилитация на окръжни пътища в Румъния.

Трите обекта, включени в проекта, са завършени, приети от ДНСК през 2020 г. и са влезли в сила разрешение за ползване. **Изпълнението на проекта приключи официално на 11. 12. 2023 г.**

✓ **проект „Туризмът като връзка за перспективно развитие на трансграничния регион“** по Програмата за трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ V-A Румъния – България 2014 – 2020 г.

Проектът се изпълнява съвместно с румънски партньори - Община Мотатей и Църковно настоятелство „Сейнт Николас“, Мотатей, като Община Долна Митрополия е Водещ бенефициент по проекта.

В частта на Община Долна Митрополия е включено: консервация, частична реставрация и социализация на римска крайпътна станция „Ad Putea“ с. Рибен, община Долна Митрополия, обл. Плевен и изграждането на информационно - посетителски център "Ad Putea" и обслужваща туристическа инфраструктура" УПИ VII - 474, кв.34, с. Рибен, общ. Долна Митрополия, обл. Плевен.

През 2023 г. бяга завършени изцяло строително – монтажни работи по консервацията, частична реставрация и социализация на римската крайпътна станция „Ad Putea“, с. Рибен и изграждането на информационно – посетителски център „Ad Putea“ с обслужваща туристическа инфраструктура.

На 5. 12. 2023 г. с Разрешение за ползване № *СТ-05-613/05.12.2023* обекта беше въведен в експлоатация. Изпълнението на проекта приключи официално на 08.12.2023 г

✓ **Проект „Съвместни инвестиции в областта на бедствените ситуации в Окръжен съвет Олт и Община Долна Митрополия“** по Програмата за трансгранично сътрудничество ИНТЕРРЕГ V-A Румъния – България 2014 – 2020 г.

Проектът се изпълнява съвместно с Окръжен съвет Олт като водещ бенефициент и е за създаване на капацитет за доброволческа дейност, свързан с дейности в областта на предотвратяването, управлението и преодоляването на последствията от бедствия и аварии; представяне на ефективна, ресурсна и техническа общинска система за подпомагане на превенцията и реакцията при такива бедствия между Окръжен съвет Олт и община Долна Митрополия.

В проекта е включено закупуването на специализирано оборудване (комбиниран багер – товарач с прикачен инвентар, автовишка, мини челен товарач, високопроходим

автомобил, машина за раздробяване на дървесина, трактор с прикачен инвентар и три броя професионални хросторези) за нуждите на Община Долна Митрополия и Окръжен съвет Олт за справянето им с бедствия и аварии, както и съвместни обучения и обмяна на опит между институциите, отговарящи за бедствията и аварията в Община Долна Митрополия и Окръжен съвет Олт. **Изпълнението на проекта приключи официално на 24.12.2023 г.**

✓ проект „Изпълнение на Стратегия за Водено от общностите местно развитие на територията на СНЦ "МИГ Долна Митрополия - Долни Дъбник" към подмярка 19.2. на ПРСР.

Проектът се изпълнява съвместно с участието на Общините Долна Митрополия и Долни Дъбник, както и стопанския и нестопанския сектор на територията на двете общини. През 2022 г. беше подадено проектно предложение за подготвителни дейности по изработване на нова стратегия ВОМР.

Конкретни индикатори за финансово изпълнение, както и резултатите от реализацията на мярка 3 са отразени в Приложение 1.

❖ **Мярка 4. Стимулиране на активното участие на гражданите, бизнеса и НПО в общината при формирането и прилагането на местните политики за развитие.**

- Изграждане на устойчиви модели на взаимодействие между община Долна Митрополия, гражданите, бизнеса и НПО.
- Организиране на форуми и различни събития с цел осигуряване участие на гражданите, бизнеса и НПО в общината при формирането и прилагането на местните политики за развитие.

През 2023 г. бяха организирани различни обществени обсъждания, форуми и информационни събития. Присъствието на гражданите в тези мероприятия беше осезаемо.

През 2022 г. беше подписан договор за БФП за изпълнение на **проект „Повишаване на гражданското участие в процесите на изпълнение и мониторинг на политики и законодателство в община Долна Митрополия“**

Проектът е финансиран по Процедура BG05SFOP001-2.025, административен договор № BG05SFOP001-2.025-0203-C01/22.08.2022 г. Бенефициент е Сдружение „Мечи чал-Рожен“, а Община Долна Митрополия изпълнява ролята на Партньор. Проекта приключи на 22.08.2023 г.

Главната цел на проекта бе стимулирането на процеса по извеждане на работещи форми на партньорство и механизми за взаимодействие с гражданското общество, неправителствените организации и бизнеса в процеса по формулиране или преформулиране на адекватни политики и управленски решения за Община Долна Митрополия, участие в процеса на мониторинг по време на тяхното изпълнение, гаранция за открито и отговорно управление.

Конкретни индикатори за финансово изпълнение, както и резултатите от реализацията на мярка 4 са отразени в Приложение 1.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЯ И ПРЕДЛОЖЕНИЯ ЗА ПОДОБРЯВАНЕ НА РЕЗУЛТАТИТЕ ОТ НАБЛЮДЕНИЕТО

Наблюдението на изпълнението и напредъка по реализацията на стратегическите цели и приоритети са определени на база на комплекс от индикатори за наблюдение. Индикаторите са посочени в действащия План за интегрирано развитие на Община Долна Митрополия 2021-2027, г.

Основни изводи, които биха могли да се направят от изпълненото през 2023

г.:

- ПИРО на община Долна Митрополия 2021 – 2027 г. се е утвърдил като основен документ за провеждане на интегрирана местна политика за устойчиво развитие;

- Като най-успешни за 2023 г. могат да се открият реализираните мерки по Приоритети 2 и 3. Подобряване на цифровата свързаност и достъпност на територията на община Долна Митрополия, развитие на техническата инфраструктура, подобряване облика на населените места и опазване на околната среда.

- Значителен напредък се наблюдава в ремонта на улици и пътища; в извършените дейности за обновяване на обществени сгради и културни обекти; в социалните услуги; в сферата на образованието с цел подобряване на енергийната ефективност и др.;

- Вследствие на изпълнението по отделни приоритети, условията за живот в общината са подобрени, включително за уязвимите групи;

- Успехи има в създаване на предпоставки за интеграция и подпомагане на уязвимите групи в обществото и за осигуряване на заетост;

- През 2023 г. Община Долна Митрополия е успяла за поддържа относително добро ниво на проектна активност;

- Аналитичната ситуация, в която бяха поставени стратегическите партньори на местната власт – НПО, читалища, учебни заведения, бизнеса и други, силно затрудни Община Долна Митрополия и я принуди за поеме основната тежест по изпълнението на Плана за интегрирано развитие през изтеклата година.

- Недостатъчно е присъствието на неправителствения сектор;

- Недостатъчно е сътрудничеството и партньорството с бизнеса;

- Финансовите ресурси, използвани за изпълнение на приоритетите на плана са от Общинския бюджет, Националния бюджет, Фондовете по програми на ЕС и други източници;

- Публичните средства са насочвани приоритетно и балансирано за решаване на съществени проблеми и задоволяване на нуждите на населението;

- Ежегодното наблюдение на изпълнението на ПИРО ще позволи точна и обективна оценка на това изпълнение, на ефективността на интервенциите и на ефикасността на разходените средства.

V. ПРИЛОЖЕНИЕ

Приложение №1 - ИЗПЪЛНЕНИЕ НА ПЛАНА ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ ЗА 2023 г.